

ORS

GENEL MERKEZ

Mustafa Kemal Mah., Dumlupınar Bulv. No:294
06530 Çankaya, Ankara/Türkiye

FABRİKA

İstiklal Mahallesi Hacı Bayram Veli
Bulvarı No:76/A, Polatlı, Ankara/ Türkiye

İSTANBUL

Safa Mah. Atatürk Caddesi No:385
Yenidoğan/Sancaktepe 34791 İstanbul / Türkiye

İZMİR

7093/3 Sokak No:6 Pınarbaşı
35060 İzmir - TURKEY

ORS BEARINGS USA

14230 Lochridge Boulevard, Suites F-H,
Covington GA 30014 - USA

www.ors.com.tr

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2019

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU | 2019**

Yaklaşık bir yıl önce ORS kurulduğu günden beri takip ettiği, teknolojik, ekonomik, sosyal ve çevresel faaliyetleri ile üretimdeki uygulama, performans hedef ve neticelerini, tüm paydaşlarının görüşlerine bundan sonra “ORS Sürdürülebilirlik Raporu” şeklinde sunmaya karar vermiştik.

RAPOR HAKKINDA

Yaklaşık bir yıl önce, Ortadoğu Rulman Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Buradan itibaren bu raporda kısaca “ORS” olarak anılacaktır) kurulduğu günden beri takip ettiği, teknolojik, ekonomik, sosyal ve çevresel alanlardaki muhtelif faaliyetleri ile üretimdeki uygulama, performans hedef ve neticelerini tüm paydaşlarının görüşlerine “ORS Sürdürülebilirlik Raporu” şeklinde sunmaya karar vermiştik.

Böylece şimdi paydaşlarımızın dikkatine sunduğumuz bu “ORS Sürdürülebilirlik Raporu 2019” bizim 01.01.2019 ila 31.12.2019 arasındaki bir takvim yılını içeren sürdürülebilirlik faaliyetlerimizi kapsamaktadır.

Bu raporumuz GRI standardına uygun olarak hazırlanmıştır. Raporumuzun temelinde ORS yönetiminin yön gösterdiği ve detayları rapor içeriğinde açıklanan girdilerin yanında paydaş bildirimleri, müşterilerimizden gelen özel istekler ve yasal mevzuat maddeleri dikkate alınmıştır.

İrtibat Bilgileri:

E-mail : plant@ors.com.tr
Tel : +90 312 648 00 10
Adres : İstiklal Mah. Hacı Bayram Veli Blv.
Eskişehir Yolu 65. km No:76 06900 Polatlı

İÇİNDEKİLER

3 Rapor Hakkında

4 İçindekiler

6 CEO'nun Mesajı

8 ORS Kilometre Taşları

9 ORS Hakkında

10 ORS'nin Misyonu

10 ORS'nin Vizyonu

10 ORS'nin Kalite Politikası

12 2019 /2020 HEDEFLERİ

14 YÖNETİM YAKLAŞIMI

14 Kurumsal Yönetim

14 Etik ve Uyum Sistemi

14 Risk Yönetimi

15 Sürdürülebilirlik Yönetimi

16 Sürdürülebilirlikte Öncelikler

16 Entegre Yönetim Sistemlerimiz

17 Paydaş Yönetimi

20 YETENEK YÖNETİMİ

20 Çalışan Hakları

21 Yetenek Kazanımı ve Çalışan Gelişimi

23 Çalışan Bağlılığı ve Katılımı

23 Kariyer Yönetim Sistemi

23 Performans Yönetim sistemi

24 Motivasyon Yönetim Sistemi

26 Kişisel Verilerin Korunması

26 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

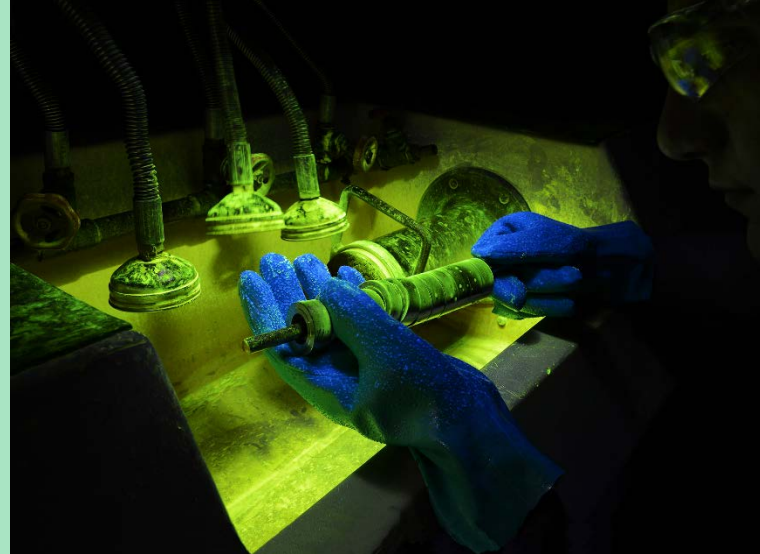
26 Çevre Yönetimi ve İSG

27 Enerji Yönetim Sistemi

27 Biyoçeşitlilik

28 Sağlık

30 İSG, Çevre Bilinci ve Etik Kuralları

SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM 32

İklim Değişikliği ile Mücadele 32

Üretimde Enerji Verimliliği 33

Üretimde Kaynak Verimliliği 35

Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Yaklaşımı 37

Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak
Tasarrufu 38

Hurda Malzemelerin Geri Kazanımı 42

Su Riskleri ve Yönetimi 43

Çevre Dostu Üretim 44

Enerji Verimli Çevreye Dost Ürünler 45

AR-GE İNOVASYON VE DIGITALLESME 46

Ar-Ge 46

Yeni İş Alanları 48

Açık İnovasyon 49

Dijitalleşme 51

DEĞER ZİNCİRİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ 51

Tedarik Zinciri 51

Tedarikçi İlişkileri 53

Tedarikçi Geliştirme ve Risk Yönetimi 54

İş Sürekliliği 55

Yerli Katma Değer 57

İthalat ve Nakliye Süreçleri 57

Depo Yönetimi ve Atıklar 58

Müşteri Deneyimi 59

İhracat Ülke Dağılımı 61

Ürün Dağılımı 61

Sektörel Dağılım 61

TOPLUMSAL GELİŞİM 64

Eğitim ve Gelişim Süreçleri 64

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği 66

Güçlü Kadın Güçlü ORS 66

Spor 67

Atık Pillerin Geri Dönüşümü 68

Sosyal Sorumluluklar 68

UDEM Doğrulama Raporu Özeti 70

GRI İndeksi 71

İletişim 79

CEO'NUN MESAJI

ORS'nin kuruluşunda ülkemizin ithalata bağımlılığını azaltma, temel bir makine elemanı olan rulmanın, dövizle bağımlı olmadan yerli imkânlar ile üretilip, yerli sanayi kuruluşlarına kolay tedarik imkânı sağlanması fikirleri yatmakta idi.

ORS'nin misyonu, vizyonu, kalite, çevre, enerji ve İSG yönetimi politikaları ile etik kuralları yıllık periyotlarla gözden geçirilmekte ve ORS'nin kuruluşundan bu yana takip edilen temel fıkırlere uygunluğu tarafımızdan izlenmektedir. 2019 yılında da bu ilkelerimizden bir sapma olmadığını bu vesile ile tekrar beyan etmek isterim.

CEO'NUN MESAJI

Ülkemizde 2018 yılı yaz aylarında başlayan döviz kurlarındaki aşırı hareketlilik ve buna bağlı enflasyon artışının getirdiği ekonomik sıkıntılar 2019 yılında da devam etmiştir. Nitekim talep düşüklüğü nedeniyle sanayinin önde gelen ana OEM firmaları ve bilhassa otomotiv firmaları 2019 yılı içinde dönem dönem kısa çalışma uygulamışlar ve hatta bazı haftalar üretimi tamamen durdurmuşlardır. Piyasanın daralmasına orantılı olarak ORS rulmanlarına olan talepte de oransal bir miktarda azalma olmuştur.

Daha fazla kayıpların olmasını önlemek adına bir taraftan müşterilerimizin isteklerini daha ivedi bir şekilde karşılayabilmek, diğer taraftan da önümüzdeki yıllarda ORS'nin rekabet gücünü daha da artırabilmek için dijital dönüşüm aktivitelerimizi projelendirmeye başladık. Bu kapsamda yapılması gereken faaliyetleri her bölümden personelimizin katıldığı ilgili çalışma guruplarımızda detaylandırıyor, gerekli yatırımları, gerekli eğitimleri belirliyoruz. Ortaya konulan proje raporlarına göre de üst yönetim tarafından öncelik sırası belirlenecek ve bu projeler önümüzdeki süreçte bir program dahilinde gerçekleştirilecektir. Bu projelerimize ilaveten kapasite artırma, kalite geliştirme, konularında gerekli makine, tezgâh, bina ve teçhizat yatırımlarımızla malzeme akışını optimize etmek için ilave inşaat faaliyetlerimiz de kesintisiz devam etmektedir.

Mevcut Kalite Yönetim Standartlarına (ISO 9001, IATF 16949, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 27001, FORD Q1) ilave olarak ISO 50001 Enerji Yönetimi Standardına uygunluğumuzu da bir tetkikle sertifikalandırmak için çalışmalarımızın sonuna gelmiş bulunuyoruz.

Rulman, standart bir makine elemanı olarak kullanılmasına rağmen, geometrik toleransları son derece dar olan bir dizayna sahiptir. Bu nedenle rulman üretiminde de oldukça dar toleranslarla çalışılması gerekmektedir. Rulmanın

dar toleransları ise ancak taşlama ve süperfiniş operasyonları ile sağlanabilmektedir. Böylece rulman üretiminde kullanılan tüm üretim tezgahlarının önemli olmasıyla beraber, taşlama tezgâhları daha yüksek bir hassasiyete ve öneme sahip oldukları ortaya çıkar. ORS rulman üretiminde kullanılan taşlama tezgâhları şimdiye kadar dünyada bilinen tezgâh üreticilerinden temin edilmiştir. Son birkaç yıldır Koreli bir tezgâh üreticisi tamamen rulman üretiminde kullanılan taşlama tezgâhları üretimine odaklanmış ve bu konuda öne çıkmaya başlamıştır. ORS de, ihtiyacı olan taşlama tezgahlarını bundan böyle bu Koreli tezgâh üreticisiyle birlikte üretmeye karar vermiştir. Bu çalışma kapsamında 2019 ekim ayında Kore'nin Changwon kentinde ORS KOREA adı ile yeni bir firma kurduk. Bu firma ORS'nin ihtiyacı olan tezgahların yanında tüm rulman üreten firmalara da taşlama tezgâhları üretecektir.

2019'un son aylarında Çin'in Hubei eyaletinde başlayan corona virüs salgını hakkında haberleri dikkatle izliyoruz. Raporumuzun hazırlandığı 2020 ilk aylarında da salgın nedeniyle can kayıplarının engellenmesi için geniş çaplı üretim, ticaret ve seyahat kısıtlaması gereksinimlerini endişe ile takip ediyoruz. Bu virüsün ülkemize ve paydaşlarımızın bulunduğu diğer ülkelere yayılmamasını temenni ediyoruz.

Bu vesile ile rulman dünyasında emin adımlarla büyümemizde katkısı olan tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunar, bundan sonra da paydaşlarımıza katma değer yaratmaya devam edeceğimizi taahhüt ederiz.

Saygı ve selamlarımla,

Ahmet ASLAN

ORS

CEO

ORS Kilometre Taşları

1986	1993	1997
» Ortadoğu Rulman Sanayi ve Tic. A.Ş. fabrikasında bilyalı rulman üretimine başlandı.	» ISO 9000 belgesi alındı. Atıksu Arıtma Tesisi kuruldu.	» 10.000 m2 kapalı alana sahip dövme tesisi kurularak maliyeti yüksek boru malzeme yerine çubuk malzeme kullanımına geçilerek kaynak tasarrufu sağlandı. Her biri 3.8 MW güce sahip 2 adet Fuel Oil yakıtlı Kojenerasyon tesisi kendi elektriğini üretmek üzere devreye alındı. Geri kazanılan ısı enerjisiyle fabrika binalarının ilave enerji gerektirmeden ısıtılması ve absorpsiyonlu soğutma sistemi ile imalat atölyelerinin soğutulması gerçekleştirildi.
1998	2000	2002-03
» Polatlı Endüstri Meslek Lisesine ek olarak yapılan CNC okuluna bina, teçhizat, makine ve 3 öğretmene yurtdışı eğitim finansmanı sağlandı. » Ford Otosan 1998 Yılı Lojistik ve Kalite Hedefi Tutturma Ödülü alındı.	» Çalışanlarımızın çocuklarından en başarılı 10 öğrenciye karşılıksız TED kolejinde lise eğitimi süresince tam burs verilmeye başlandı. » QS 9000 belgesi alındı.	» 2002 Yılı BSH Kalite ve Performans Ödülü alındı. » ISO/TS 16949 belgesi alındı.
2004-05	2006-07	2008
» ISO 14001, OHSAS 18001 belgeleri alındı. Otomatik robotlu ambar sistemi kurulup işletmeye alındı. » Otomatik ambar sistemi kuruldu ve devreye alındı. » Yıllık 50 M rulman üretim kapasitesine ulaşıldı. » Ford Q1 kalite belgesi alındı. » Her biri 6 MW güce sahip 2 adet doğal gazlı Kojenerasyon ünitesi kurularak devreye alındı. » Hacettepe Üniversitesi Dişçilik Teknisyenliği MYO Laboratuvarının tüm Teçhizat ve ekipmanlarıyla kuruluşu gerçekleştirildi.	» Valeo Kalite Ödülü 2006 kazanıldı. » Valeo Entegre Partner Ödülü 2006 kazanıldı. » Ford Q1 Tercih Edilen Kalite Seviyesi Ödülü kazanıldı. » Siemens 2007 Tercih Edilen Tedarikçi Ödülü kazanıldı. » Haziran 2007 itibarıyla REACH mevzuatının gerekleri yapılmaya başlandı	» Silindirik ve konik rulman üretimine başlandı. » Yalın Üretim Projesi uygulamasına başlandı. » 2008 Yılı BSH Kalite ve Performans Ödülü kazanıldı » Siemens 2008 Tercih Edilen Tedarikçi Ödülü kazanıldı » Mayıs 2008' de RoHS' a (Bazı Tehlikeli Maddelerin Kullanımının Sınırlandırılması) tam uyum sağlandı.
2009	2010	2011
» AR-GE Merkezi kuruldu. » Sac Bute rulman üretimine başlandı. » Gazi Üniversitesi Polatlı Fen Edebiyat Fakültesi Polatlı yerleşkesi Mekanik ve Elektronik laboratuvar donanımının bir kısmı ORS tarafından temin edildi. » Arıtma tesisi mevcut ihtiyaçlara cevap verecek şekilde büyütüldü.	» Yeni arıtma tesisi deşarj izni alındı. » Çalışan çocuklarından ÖSS ilk 10.000 dilimine giren öğrencilere karşılıksız destek bursu verilmeye başlandı. » Rotofinif Prosesi geri kazanım sistemi kurularak işletmeye alındı. » Atık stok sahası inşaatı tamamlanarak kullanıma alındı. » Günlük olarak 150 metreküp arıtılmış su soğutma kulelerinde tamamlama suyu olarak kullanıma alındı.	» Fabrika 4B inşaatına başlandı. 2011'in Ocak ayında, hurda araçlar konusunda Avrupa Birliği gerekliliklerini karşılayacak ELV direktifi uygulanması kabul edilerek, yürürlüğe sokuldu. » 2011 itibarıyla yürürlüğe giren "Conflict Minerals" bildirgesine uyma taahhüt edildi. » Çalışan çocuklarının üniversite giriş sınavında ilk 10.000 dilimine giren öğrencilerin tamamına mezun olana kadar karşılıksız üniversite eğitim bursu verilmeye başlandı.
2012-13-14	2015	2016
» 7.7 MW güce sahip 1 adet doğal gazlı Kojenerasyon ünitesi kurularak devreye alındı. » 26.000 m2 kapalı alana sahip 4B tam otomatik taşlama montaj hatları tesisi işletmeye alındı. » 2012 Yılı BSH Kalite ve Performans Ödülü kazanıldı. » ISO/IEC 27001:2005 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi belgesi alındı. » Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan Şirketimizin fabrikadan direkt olarak gümrükleme yaparak ihracat yetkisi veren Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası alındı. » Çevre izni alındı. » 3.000 mazi ve 500 çam cinsi ağaç fidanı dikildi.	» Yıllık 135 Milyon rulman üretim kapasitesine çıkmak için 10.000 metrekare kapalı alanlı 4A Ek üretim tesisi inşaatına başlandı. » Polatlı sporcularından Selman Yücel' e üniversite eğitimi süresince ORS tarafından burs verildi. Selman Yücel, önce Kick-box Türkiye şampiyonu, ardından Avrupa ve Dünya şampiyonu olmuştur. » Sera gazı Emisyonlarımız ISO 14064-1 standardına uygun olarak hesaplanmaya başlandı ve bağımsız bir akredite kuruluştan Doğrulama Belgesi alındı. » GUNUTTI 2015 Anahtar Tedarikçi Ödülü alındı. » 2.000 adet mazi cinsi ağaç fidanı dikildi.	» Fabrika 1 binası çatı yalıtımının yenilenmesiyle enerji tasarrufu sağlandı. Çatıya yerleştirilen şeffaf paneller vasıtasıyla atölyelerde gün ışığından yararlanılmaya başlandı. » Siemens Elmas Tedarikçi Ödülü kazanıldı Kuruluşunun 30. Yıl dönümü anısına, her bölüm tarafından ORS bahçesine bir çınar fidanı dikildi. » 30 yılın üzerinde ORS' de çalışmış personelimizin isimleri, bahçemizde mevcut birer ağaca verildi. » "Biz Bize" toplantıları düzenlenmeye başlandı. » Polatlı'da Kas Hastalığına yakalanan ve kök hücre nakli gereken 11 yaşındaki Arda Duhan Şentürk isimli bir çocuğun ailesine ORS çalışanları arasında gönüllü olarak toplanan yardım teslim edildi.
2017	2018	2019
» SAP ERP Sistemi ve QDAS SPC Sistemi kurularak devreye alındı. » 4A Yanak-Puntasız taşlama tesisi devreye alındı. » "Contitech Yılın Tedarikçisi Ödülü 2017" kazanıldı. » GUNUTTI 2017 Anahtar Tedarikçi Ödülü kazanıldı. » ORS Çalışanları arasında bahar aylarında yapılan futbol turnuvasına, ORS' de çalışırken vefat eden personelimizin isimleri verilmeye başlandı.	» Otomatik ve Manuel taşlama-montaj hatlarından oluşan 4C fabrika binası inşaatına başlandı. » Milli İstihdam seferberliğine katkılarımızdan dolayı İŞKUR Teşekkür Plaketi alındı. » ORS Personelinin çocuklarından üniversite eğitimine devam edenlere mezun olana kadar ORS tarafından burs verilmeye başlandı. » Polatlı tarihi mekânlarının tanıtımı maksadıyla Mayıs 2018' de düzenlenen Gordion Yarı Maratonu etkinliğine maddi destek verildi. » Otomobillerde fosil yakıt yerine güneş enerjisi kullanımı teşvik etmek amacıyla her yıl düzenlenen Üniversitelerarası Formula G yarışması için ihtiyacı olan üniversite takımlarına ORS olarak tasarım, parça üretimi ve rulman temini hususlarında maddi destek verilmeye başlandı.	» Sürdürülebilirlik grubu kurularak, ilk sürdürülebilirlik raporu (2018) yayınlandı. » Satınalma sürdürülebilirlik politikası belirlenerek tüm tedarikçiler ile paylaşıldı. » Dijital dönüşüm grubu kurularak, dijital dönüşüm yol haritası oluşturulmasına başlandı. » İmalat proseslerine robot entegrasyonu başlatıldı (kapak bizleme operasyon robotu, makara dizme robotu). » Yerli İHA aracına kanat rulmanı verildi. » Molibden disüfit kaplamalı rulman imalatı yapıldı. » ORS KOREA firması kuruldu.

1982

Kuruluş Yılı

**Kuruluş
Kapasitesi**
4,5 Milyon Adet
Bilyalı
Rulman/yıl**2019 Üretimi**
58 milyon adet rulman,
14 milyon adet
tornalanmış bilezik,
6,5 milyon adet
taşlanmış bilezik /
taşlanmış makara**33**
İhracat
Yapılan
Ülke Sayısı

ORS HAKKINDA

ORS, ülkemiz sanayisinin rulman ihtiyacını karşılamak için 1982 yılında kurulan ilk rulman üretim tesisidir. Kuruluş yıllarında Steyr Avusturya firması ile üretim ve tasarım konuları için lisans sözleşmesi yapılmıştır. 1993 yılında lisans sözleşmesi sona erdirilerek, üretim, tamamen kendi mühendislerimiz ile devam ettirilirken, yeni ürün geliştirme faaliyetleri de başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizin muhtelif yerlerinde rulman üretim tesisleri kurulmuş olsa da OEM ve ihracat piyasasına ürün verebilecek seviyeye gelebilen olmamıştır. Bu nedenle ORS halen Türkiye'nin ilk ve sahip olduğu teknoloji ve ürün kalitesi açısından tek rulman üretici firması konumundadır. ORS'nin 1986 yılında 4,5 milyon adet/yıl olan rulman üretim kapasitesi 2018 yılında 100 milyon adet/yıla ulaşmıştır. Bu da

kapasitemizin, 32 yılda ortalama her yıl %12 artmış olduğunu göstermektedir.

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yayınlanan 500 en büyük üretici firma sıralamasında 2017 yılında ORS 276. ve 2018 yılında 278. sırada yer almıştır.

Ancak satış cirosu kadar, hatta daha da önemlisi, ORS'nin özel firmalar sıralamasında, istihdam edilen personel sayısına göre 85. ve üretimde yaratılan katma değere göre 99. firma olarak yer almasıdır (Kamu firmaları da dahil edilince, bu kriterlere göre ORS'nin sıralaması 95. ve 106. olmaktadır). ORS' de hammadde olarak üretime giren çelik malzeme, üretim prosesi sonucunda paketlenmiş rulman olarak çıkmaktadır. Bu üretim prosesi ile süreçlerimizde büyük oranda katma değer sağlanmaktadır.

1520
Çalışan
Sayısı

Toplam Açık Alan 350.000 m²
Toplam Açık Alan 350.000 m²
Toplam İnşaat Oturma Alanı: 120.000 m²
Toplam Kapalı Alan: 140.000 m² (Çok
katlar ve Yeni Fabrika 4C inşaatı ile
birlikte)

Üretilen mamuller

Delik çapı 10 mm' den dış çapı 250 mm ye kadar radyal ve
açısal temaslı bilyalı rulmanlar, bilezikler, burçlar ve özel
profilli makaralar ile delik çapı 10 mm' den dış çapı 150 mm'
ye kadar konik masuralı ve silindirik masuralı rulmanlar.
Bilyalı rulmanların sac malzemeden kafesleri ve sac
malzemeden kapakları

ORS ilaveten, üretim proseslerinde kullanılan tüm kalıp ve takımları kendi imkanları ile imal etmekte, yine tüm üretim makine ve ekipmanlarının mekanik, elektriksel ve elektronik bakım işlemlerini de kendi bünyesindeki personeli ile yapmaktadır. Bu faaliyetlerimiz de yarattığımız katma değeri artırıcı faktörlerdir.

ORS'nin Misyonu

Üstün kaliteli rulman üretmek, istihdamı arttırmak ve ulusal refah seviyesine katkıda bulunmak.

ORS'nin Vizyonu

Rulman imalatçısı olarak tüm dünyada tanınan ve aranan bir marka seviyesine ulaşp lider olmak.

ORS'nin Kalite Politikası

ORS rulman imalatçısı olarak aranan bir marka olmak ve müşterilerine en iyi hizmeti sunmak için;

1. İlgili tarafların beklentilerini karşılamayı ve bunun için gereken kaynakları sağlamayı,
2. Risk temelli düşünceyi teşvik etmeyi,
3. Yeni teknolojiler ile tasarım ve üretim süreçlerini geliştirmeyi,
4. Hatasız üretim yapmayı,
5. Kalite yönetim sistemi kurmayı ve sürekli iyileştirmeyi,

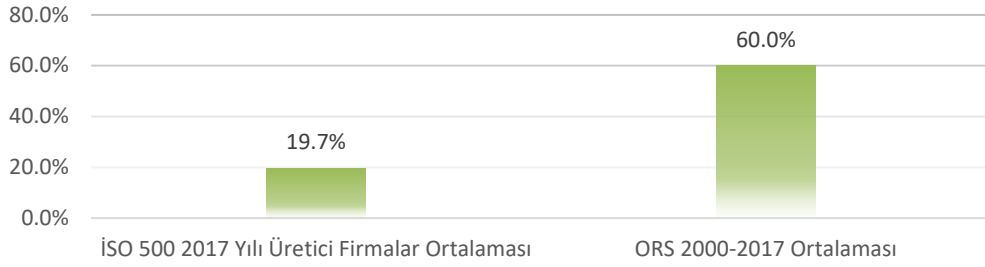
Kalite politikası olarak kabul eder.

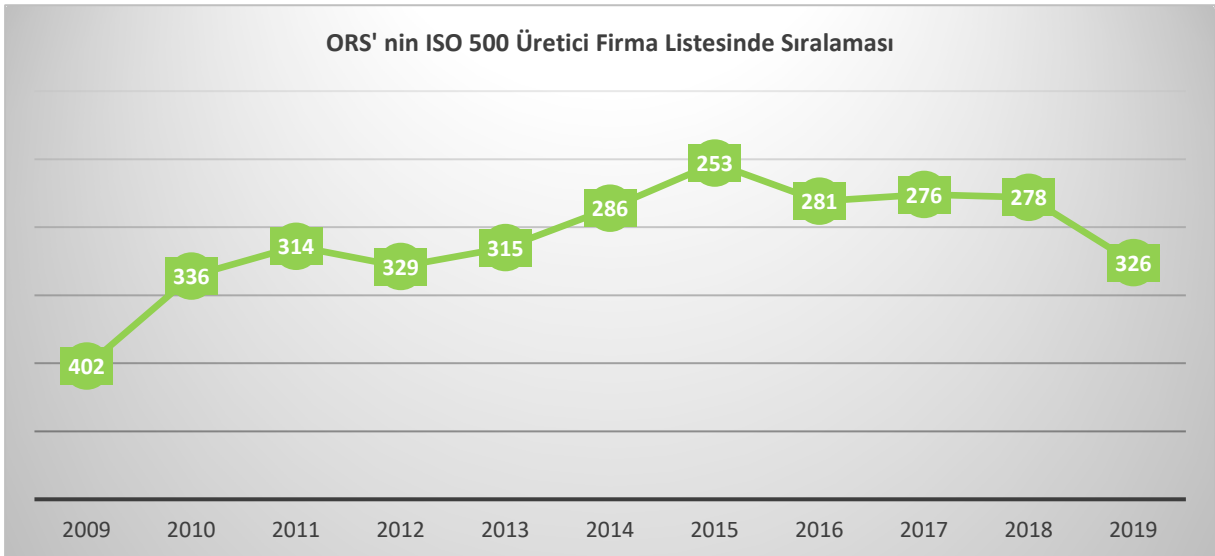

ÜRETİCİ FİYATLARIYLA BRÜT KATMA DEĞER/ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR

KAYNAK : İSO 500 - 2017

ORS' nin ISO 500 Üretici Firma Listesinde Sıralaması

2019/2020 Hedefleri

	S.K.H'lar	2020-2021 Yılı Hedefleri	2019 Sonuçları	2018 Sonuçları
Yönetim Yaklaşımı		ORS Sürdürülebilirlik Komitesinin kurulması, raporunun hazırlanması, doğrulanması ve GRI onayının alınması	Sürdürülebilirlik kapsamındaki İSG/ Çevre konuları yönetim sistemleri altında raporlanmaktadır.	Sürdürülebilirlik kapsamındaki İSG/ Çevre konuları yönetim sistemleri altında raporlanmaktadır.
		Sürdürülebilirlik Komitesi ve çalışanlarına Birleşmiş Milletlerin 17 adet Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri hakkında, GRI standartları ve sürdürülebilirlik konularında farkındalık eğitimlerinin aldırılması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Etik çalışma kurallarının detaylandırılması ve farkındalığın görseller ile sağlanması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
Yetenek Yönetimi		Mevcut çalışan kadın sayısının tüm çalışan sayısına oranının hesaplanması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		ORS'ye sürdürülebilir bir değer katmak için İş tanımı ve İş gereklilikleri sürecini %100 oranında tamamlanması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Çalışan kişi başına ortalama eğitim saati minimum 15 saat/kişi	17,99 saat / kişi	46,43 saat / kişi
		Dijital dönüşüm bünyesinde İnsan Kaynakları süreçlerini WebERP sistemine %100 oranında taşınması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Organizasyonu güçlendirmek ve kariyer yönetiminin etkin bir şekilde kullanılması için Kariyer Yönetimi Prosedürünü güncellenmesi, geliştirilmesi ve uygulanması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu getirilen mesleklere ilişkin 11 Kasım 2018 tarihli ve 30592 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan tebliğde belirtilen mesleklerde olan mavi yaka çalışanlara Mesleki Yeterlilik belgelerinin aldırılması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Çalışanların bağlılığını ve motivasyonunu arttırmak için çalışmaların artırılması ve Çalışan bağlılığı için göstergelerin oluşturulması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		İşten ayrılanların devir oranı %4	%6,55	%10,01
		Devamsızlığın 80 saat / kişi'ye düşürülmesi	80,98	96,28
		Sıfır iş kazası ve sıfır meslek hastalığı için; İş Kaybı/Kaza Hedefi ≤ 20 Kaza Sıklık Oranı Hedefi $[(\Sigma \text{Kaza Sayısı}) / (\Sigma \text{Adam-Saat Çalışma Sayısı}) \times 1.000.000] \leq 4,50$ Kaza Frekansı: $(\text{İş kazası sayısı} / \text{Toplam Çalışma Süresi}) \times 200000 = 0$ Kaza Ağırlık Oranı Hedefi $[(\Sigma \text{Kayıp Gün Sayısı} \times 24) / (\Sigma \text{Adam-Saat Çalışma Sayısı}) \times 1000] \leq 2,5$	49,00 1,42 2,85 1,67	30,61 3,78 7,68 2,78

Arge, İnovasyon ve Dijitalleşme		Dijitalleşme grubu kurulması ve en az 4 proje başlatılması	Çalışmalar devam ediyor.	Çalışmalar devam ediyor.
Sorumlu Üretim ve Tüketim		Otomotiv sanayisine yönelik 8, elektrik motorları ve endüstriyel ürünlere yönelik 1, havacılık sektörüne yönelik 1 adet proje olmak üzere toplamda 10 adet proje başlatılması	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		Birim rulman başına enerji tüketimi 1.14 kwh/adet	1.19	1.18
		Kilogram rulman başına enerji tüketimi 6 kwh/kg	5.94	6.01
		Ciro içinde enerji kullanım oranı %4	5.1	4.72
		Yenilenebilir Enerji Yatırımı için proje başlatmak	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
		ISO 50001 Enerji Yönetim Belgesi almak	10.03.2020 tarihinde denetim yapılacak	Çalışmalar devam ediyor
		Rulman başına su tüketimi: 0,0016 m ³ /adet rulman	0,0018 m ³ / adet rulman	0,0017 m ³ / adet rulman
		Rulman başına oluşan tehlikeli atık miktarı: 0,0050 kg/adet rulman	0,0073 kg/adet rulman	0,0055 kg/adet rulman
		Rulman başına kullanılan tehlikeli madde miktarını % 1 azaltmak	0.06 kg/adet	0.05 kg/adet
		Rulman başına oluşan atık yağ miktarı: 0,0070 kg atık yağ/adet rulman	0,0081 kg atık yağ/adet rulman	0,0072 kg atık yağ/adet rulman
		Rulman başına gerçekleşen kağıt tüketimi: 0,00010 kg kağıt/adet rulman	0,00008 kg kağıt/adet rulman	0,00011 kg kağıt/adet rulman
		Rulman başına kullanılan kimyasal madde miktarını %1 azaltmak	0.065 kg/adet	0.06 kg/adet
		Rulman başına düşen sera gazı emisyonu miktarı: 0,43 kg CO ₂ /adet rulman	0,45 kg CO ₂ / adet rulman	0,44 kg CO ₂ / adet rulman
Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Yönetimi		Mevcut tedarikçilerimizin sürdürülebilirlik çalışmalarını belirlemek, sürdürülebilirlik konusunda farkındalık oluşturmak ve sürdürülebilirlik raporlarını hazırlamak	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor
Toplumsal Gelişim		SA 8000 Sosyal sorumluluk yönetimi belgesi almak	Çalışmalar devam ediyor	Çalışmalar devam ediyor

YÖNETİM YAKLAŞIMI

Kurumsal Yönetim

ORS, hisseleri halka açık olmayan bir anonim şirket olup kurumsal yönetiminde bir değişiklik olmamıştır. Geçen yıllarda olduğu gibi 2019 yılında da şirketin en üst düzeyinde Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyesinden oluşan 3 kişilik bir Yönetim Kurulu bulunmaktadır. Yönetim Kurulunca atanmış bir CEO, onun altında da bir Teknik Genel Müdür ve Fabrika Müdürü ile 12 Bölüm Müdürü görev yapmaktadır. ORS üretimine ait tüm faaliyetler Fabrika Müdürü ve Bölüm Müdürlüklerince yürütülmektedir.

ORS Yönetim Kurulu Başkanı: Hasan ASLAN

ORS Yönetim Kurulu Başkan Vekili: Ahmet ASLAN

ORS Yönetim Kurulu Üyesi: Erdal ORUÇ

Etik ve Uyum Sistemi

ORTADOĞU RULMAN SANAYİ (ORS)'nin iş süreçlerini yürütürken çalışanları, müşterileri, iş ortakları, rakipleri ve diğer paydaşları ile olan ilişkilerini düzenleyen, üst yönetim dâhil olmak üzere tüm ORS çalışanlarının uyması gereken etik çalışma kuralları 2013 yılında yazılı hale getirilmiş, doküman yönetim sisteminde yayınlanmıştır. Tüm çalışanların okumaları bölüm amirlerinin sorumluluğunda imza karşılığında sağlanmıştır. Tüm çalışanlarımızın kolayca ulaşabilmeleri için atölyelerde duyuru panolarına asılmıştır. Paydaşlarımız için de web sayfasında yayınlanmaktadır.

Etik çalışma kuralları, dürüstlük, şeffaflık, gizlilik, tarafsızlık ve yasalara uyum genel ilkeleri çerçevesinde düzenlenmiştir. ORS

olarak tüm çalışanların ve tüm paydaşlarımızın “ORS Etik Çalışma Kuralları” na göre çalışması beklenmektedir.

Etik Çalışma Kurallarının daha sağlıklı bir şekilde uygulanması için 2018 yılında etik kurulu oluşturulmuştur. Çalışanları arasında farkındalığın oluşması için ilk işe girişte, oryantasyon eğitiminde ve yasal olarak 2 yılda bir tekrarlanan İSG eğitimlerinde bilgilendirme yapılmaktadır. Etik kurallarının ihlalinin etik kuruluna bildirilmesi için etik.ihbar@ors.com.tr mail adresi alınmış ve tüm çalışanlara duyurulmuştur.

Hedefimiz farkındalığı arttırmak için dikkat çekici görseller hazırlayarak ilan panolarına asmak, periyodik olarak “Etik Kurulu” toplantıları yapmak, raporlamak ve bağımsız bir ihbar hattı oluşturmaktır.

ORS Etik Çalışma Kurallarına aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

https://www.ors.com.tr/content/sayfa/files/is_etigi_kurallari.pdf

Risk Yönetimi

ORS 'nin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin alınması, risk ve fırsatların yönetilmesi amacıyla kalite yönetim sistemi kapsamında ORS Kurumsal RİSK ve FIRSATLAR belirlenmektedir. Belirlenen ORS Kurumsal risk ve fırsatlar, tüm süreçlerde, süreç sahibinin sorumluluğunda detaylandırılarak değerlendirilmekte ve takip edilmektedir.

Bilgi Güvenliği ve Siber saldırı risklerine karşı Bilgi Güvenliği Yönetimi (ISO 27001) kapsamında tüm süreç sorumluların katılımı ile risk analizleri yapılmaktadır.

Çevre, biyoçeşitlilik, enerji, sera gazı emisyonları, iklim değişikliği, İş Sağlığı ve Güvenliği gibi sürdürülebilirlik konuları ile ilgili riskler, Çevre (ISO 14001) ve İş Sağlığı ve Güvenliği (OHSAS 18001) Yönetim Sistemi kapsamında Risk Değerlendirme Grubu tarafından risk analizleri yapılmaktadır.

Risk Değerlendirme Grubu; İş Yeri Vekili İş Güvenliği Uzmanları, Çevre Sorumlusu, İş Yeri Hekimi, Atölye Sorumluları, Mühendisleri ve çalışanlardan oluşmaktadır.

Risk Analizleri sonucunda belirlenen risk ve fırsatların etki ve olasılıklarının hesaplanması, değerlendirilmesi, tespit edilen risklerle ilgili önlemlerin alınması, raporlanması ve üst yönetime sunulması belirli periyotlarda düzenli olarak yapılmaktadır.

Risk bilincini ve kültürünü artırmak amacı ile yönetici ve süreç sahiplerine eğitimler verilmiştir. Çalışanların risk konusundaki farkındalığını artırmak için eğitim çalışmalarına devam edilecektir.

Hedefimiz Risk Yönetimi için bir Risk komitesi oluşturmak ve tüm risklerin bir merkezden yönetilmesini sağlamaktır.

Sürdürülebilirlik Yönetimi

ORS, 20 yıl kadar önce otomotiv firmaları ile ticari ilişkiye girerken sürdürülebilirlik yaklaşımını benimsemiş, kendi çapında ekonomik, sosyal ve çevresel etki alanlarını yasalara ve paydaşların beklentilerine uygun olarak tanzim etmeye, çalışmaya başlamıştır.

ORS'nin doğa sevgisinin en güzel göstergesi, coğrafya olarak kıraç bir bölgede bulunan fabrikamızın üretim harici alanlarında farklı cinslerden 7.000 üzerinde ağaç yetiştirilerek yeşil bir vaha oluşturulmasıdır. Bu sayı her yıl yeni ekilen fidanlarla artırılmaktadır. Bu ağaçlarla donatılmış bahçemiz, bahar aylarında göçmen kuşların uğrak yeri haline gelmiştir.

ORS, fabrika arazi ve binasının Polatlı Belediye sınırları dışında olması nedeniyle, belediyeden alamadığı tüm hizmetleri kendisi organize etmek ve çözüm oluşturmak zorunda kalmıştır.

Bu çerçevede 1990 lı yılların başında tam teşekküllü bir arıtma tesisi yatırımı yapılarak, üretimde oluşan her türlü evsel ve kimyasal sıvı atıklarının arıtması yapılmaya başlanmıştır. Arıtmadan elde edilen su ise bir yandan bahçe ile ağaçların sulanmasında diğer yandan soğutma kulelerinde buharlaşma suyu olarak kullanılmaktadır. Bu aktif yatırım ve yönetimimiz daha 1994 yılında T.C. Cumhurbaşkanlığı ve T.C. Çevre Bakanlığı tarafından '94 Çevre Odülleri plaketini ile ödüllendirilmiştir.

ORS'de üretimin paralelinde oluşan tüm atıklar sınıflandırılmakta, yönetmeliklere uygun olarak sertifikalı geri dönüşüm firmalarına verilerek, sanayimize ham madde olarak kazanılması sağlanmaktadır. Ayrıca atıkların azaltılması çalışmaları, sürekli takip edilen faaliyetlerimiz arasında yer almaktadır.

ORS içinde sürdürülebilirlik yönetimini sistematik halde üretimin ayrılmaz bir parçası olarak gerçekleştirebilmek için, 2019 yılı içinde ORS Sürdürülebilirlik Kurulunu oluşturduk. Bu kurula ORS Bakım Tesis Müdürlüğü başkanlık yapmakta, gerekli gördüğü kritik konularda ORS Yönetim Kuruluna sürdürülebilirlik faaliyetlerinin koordinasyonu, yeni hedeflerin belirlenmesi, hedeflerin gerçekleştirilmesi, şirketin iş süreçlerinde dikkate alınması

hakkında periyodik olarak bilgilendirme ve raporlama yapmaktadır.

Üst Yönetimden düz işçilere kadar tüm çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konusunda bilinçlendirilmesi ve farkındalık yaratılması için 2019 yılı eğitim planlarımıza “Sürdürülebilirlik, sorumluluk, bireylerin katkıları” konusunu da dahil ettik.

Sürdürülebilirlikte öncelikler

Bir önceki raporumuzda belirttiğimiz gibi bundan böyle her yıl gözden geçirilecek olan önceliklerimizi bu yıl için ORS Yönetimi ve ORS Müdürlerinin konuyu ele aldıkları 25.02.2020 tarihli bir toplantıda beyin fırtınası yöntemiyle şöyle belirledik:

- Endüstriyel faaliyetlerimizin iklimlerin değişmesine etkisi
- Farkındalık yaratılması ve Personelin bilinçlendirilmesi
- Geri dönüşüm ile ekonomik kazanımlar
- Yenilenebilir enerji üretimi için yatırım araştırması
- Teknolojik gelişmeler, bilgisayar destekli dönüşümler ve dijitalleşme olarak sıralanmaktadır.

Entegre Yönetim Sistemlerimiz

ORS sürdürülebilirlik çalışmalarının önemli bir kısmını aşağıdaki yönetim sistemleri ile gerçekleştirmektedir.

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi
- IATF 16949:2016 Otomotiv Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi
- OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

Her yıl yapılan gözetim tetkikleri ve 3 yılda bir yapılan yenileme tetkikleri ile belgelerin sürekliliği sağlanmaktadır.

OHSAS 18001:2007 standardının yürürlükten kaldırılması ve ISO 45001:2018 standardının yürürlüğe girmesi ile İş Sağlığı ve Güvenliği sisteminde revizyon çalışmaları yapılarak 2021 yılında denetime girilecektir.

ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi ve SA 8000 Sosyal Sorumluluk Yönetim Sistemi belgelerinin 2020 yılında alınması için çalışmalar başlatılmıştır.

Paydaş Yönetimi

ORS'nin varlığından ve tüm faaliyetlerinden bir şekilde etkilenen tüm bireyler ve kurumlar, ORS'nin paydaşlarıdır. Bu tanımlama, ORS'nin çalışanlarını, hissedarlarını, müşterilerini, tedarikçilerini, bayilerini, kamu kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını ve yerel toplumu kapsar.

Bu kapsamda; ORS; ATO (Ankara Ticaret Odası), ASO (Ankara Sanayi Odası), TAYSAD (Taşıt Araçları Yan Sanayiciler Derneği), BEYSAD (Beyaz Eşya Yan Sanayiciler Derneği), TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği), UIB (Uludağ İhracatçı Birlikleri), OAİB (Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri), AKİB (Akdeniz İhracatçı Birlikleri), AIAG (Automotive Industry Action Group), IMDS (International Material Data System), MŞMM (Atılım Üniversitesi Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezi), CAMDS (China Material Data System) kuruluşlarına; Polatlı Kent Konseyine, PerYön'e ve İK Platformuna üye olup, çalışanları ise meslek odaları, yardımlaşma, dayanışma ve spor kuruluşlarına üyedir.

ORS Çalışanları;

ORS Personelinin karar alma süreçlerine katılımı ve fikirlerini paylaşabilmeleri için her

çalışana açık bir öneri sistemi uygulanmakta, periyodik olarak çalışan memnuniyet anketleri yapılmaktadır. Fabrikanın ana girişinde ve muhtelif diğer alanlardaki ilan panolarının yanında, yemekhanedeki ekranlardan duyurular paylaşılmaktadır. Tüm çalışanlarımızın mutlaka bilgilendirilmesi gereken özel durumlarda ise cep telefonlarına toplu SMS mesajları gönderilerek güncel bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Son 3 yılda başlattığımız bir uygulama ile tüm çalışanlarımızı 30 ar kişilik gruplarla bir kahvaltılı sohbet ortamında "Biz Bize" toplantılarında güncel olarak bilgilendirmekte ve ihtiyaç duydukları konu ve soruları cevaplandırmaktayız.

Sermayedarlar;

ORS, hisseleri borsaya açılmamış bir anonim şirkettir. Hisselerin çoğunluğu Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine aittir. Yönetim kurulu başkan yardımcısının aynı zamanda CEO görevini yürütmesi nedeniyle, haftalık Müdürler Toplantısı esnasında gerekli her türlü bilgi, Sermaye Hissedarlarına iletilmiş olmaktadır. Yıllık Genel Kurul toplantılarında ise, sermaye artırımları, kar dağıtımı gibi hususlar hissedarlar tarafından karara bağlanmaktadır.

Müşteriler ve Bayiler;

ORS'nin ürün sattığı tüm firmalar ve bayiler, ORS'nin müşterileridir. Yurtiçi ve ihracat OEM müşterileri periyodik olarak ziyaret edilerek, müşterilerin ihtiyaçları, beklentileri, şikâyet ve dilekleri aracısız olarak doğrudan takip edilmektedir.

Yurtiçi bayilerin belli aralıklarla fabrikamıza davet edilip, güncel bilgilerin paylaşılması ve ORS üretiminin gelişiminin yerinde görülmesi sağlanmaktadır.

ORS'deki önemli gelişmeler, müşteri ve diğer paydaşların anında bilgi sahibi olabilmeleri için, ORS web sitesinde yayınlanmaktadır.

Tedarikçiler;

ORS'de üretim yapılabilmesi için ORS'ye bir ürün veya hizmet satan tüm firmalar, ORS'nin tedarikçileridir. ORS'nin ürünlerine doğrudan eklenen ara ürünler, sadece ORS Satınalma prosesinden onay alarak geçmiş ve yeterlilik sağlamış tedarikçilerden temin edilir. Bu tedarikçiler, bir "Onaylı Tedarikçi Listesi"nde izlenir. ORS, tedarikçilerini doğrudan ziyaret ettiği gibi, ORS'ye de davet ederek görüşmekte, onay alabilmeleri için gerekli tüm formları ORS web sitesinden yayınlamakta ve muhtelif

yönetim standartları gereği periyodik olarak denetlemektedir. Tedarikçi geliştirme ilkesi çerçevesinde ihtiyacı olan tedarikçilerine ORS eğitim aktiviteleri düzenlemekte ve görüş bildirmektedir.

Kamu kuruluşları;

Geçerli mevzuata uygun olarak ilgili tüm kamu kuruluşları ile doğrudan görüşülmekte, gerektiğinde rulman sektörüne ait mevzuat çalışmalarına da görüş bildirerek destek verilmektedir.

Yerel Toplum ve Sivil Toplum Kuruluşları;

ORS, Ankara Polatlı mücavir alan sınırları içinde faaliyet gösterdiğinden, bu coğrafyada yaşayan insanların beklentilerini takip edebilmek için yerel basın kuruluşları ve yerel kamu yönetim mensupları ile sürekli irtibat halindedir. ORS yetkili personelinin dernek, vakıf, birlik ve STK gibi çeşitli kuruluşlara üyelikleri ve bu kuruluşlarda aktif çalışmaları devam etmektedir.

ORS, personelinin % 90 ının yaşadığı Polatlı ilçesinin gelişmesi için imkanlar dahilinde muhtelif sosyal projeler gerçekleştirmiştir. Bu aktiviteler Sosyal Sorumluluklar başlığında detaylı olarak verilmektedir.

ORS Türkiye'de İnsan Yönetimi alanında kurulmuş ilk sivil toplum kuruluşu olan PERYÖN' e üyeliği ile her yıl düzenlenen İnsan Yönetimi Kongrelerine katılarak istihdama katkı sağlamakta ve insan yönetimini konusunda gelişmeleri takip etmekte, çalışanlarımızın mutluluğunun arttırılmasına, aidiyet duygusunun gelişmesine ve işyerimizde sürdürülebilir bir şekilde uygulanmasına devam etmektedir.

PROGRAM

10:00-10:45

"ORS SUNUMU"

MUHAMMED ÖZGÜT
ULMAN KAYNAKLARI
MEDİA

10:45-11:45

"6'YI AŞMAK"

HILAL DOYMUŞ
ULMAN KAYNAKLARI
MEDİA

13:30-14:30

"YENİ DÜZENLEMİNİN DAHA ÖNCE VAR OLAN KORDROLAMADAN TAŞERONLUKTAN 6'YI AŞMAK FARKI NEDİR?"

MELDA ÖZKAN
ADECCO BÖLGE MEDİA

14:45-16:45

"İŞSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU"

ANDRÖR ERALP

28.İNSAN KAYNAKLARI PLATFORMU

2017

KONUŞMACILAR

MUHAMMED ÖZGÜT
ORS İNSAN KAYNAKLARI
MEDİA

HILAL DOYMUŞ
ULMAN KAYNAKLARI
MEDİA

MELDA ÖZKAN
ADECCO BÖLGE MEDİA

ÖZGÜR ERALP
ANDRÖR

SAAT: 09:30 - 17:00 TARİH: 14.12.2017
ORTADOĞU RULMAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

+90312 648 00 10

WWW.ORS-TR.COM

YETENEK YÖNETİMİ

ORS kurumun bilgi ve deneyimini korumak, geliştirmek, sürdürülebilir hale getirmek, geleceğe yatırım amaçlı yetenekli iş gücünü hazırlamak ve yedeklemek, sektörde rekabet avantajı sağlamak amacıyla başta işe alım süreçleri olmak üzere tüm süreçlerde yetenek yönetiminin öneminin farkındadır ve bu nedenle en yetenekli çalışanları bünyesinde tutmak için yetenek yönetimi sürecini uygulamaktadır. Sektör hızlı, dinamik ve rekabetçi olduğu için çevik ve rekabetçi, değişime açık olan ve sorgulayıcı, meraklı ve araştırmayı seven, çalışkan ve takipçi, disiplinli çalışma sistemine sahip kişiler iş hayatında başarıyı yakalayabilmektedir. Aslında çalışanların iş sürecine dahil edilmesine veya onların takdir edilmesine yardımcı olduğu gibi, sektörde bulunan en yetenekli kişileri de bünyesinde istihdam edebilmenin yolunun yetenek yönetimi stratejisinden geçmektedir.

ORS insana saygılı, dijital, gelişen ve geliştiren yetenek yönetimi anlayışıyla deneyimli ve yetenekli çalışanları kendi bünyesinde tutundurmaya hedefler. Çalışanlarının sürekli öğrenerek gelişimlerini sağlayabilecekleri eğitim ve gelişim programları hazırlayarak her zaman geleceğine yönelik adımlar atar. Bu kapsamda organizasyonel ihtiyaçları belirlemek için çalışmalar yapmaktadır ve her kademede çalışanların bilgi ve beceri düzeyini yükseltmek ORS'nin hedefleri arasındadır. Yetenekli çalışanların kendi bünyesinde kalmaya ikna edebilmek için farklı iletişim araçlarını kullanmaktadır ve ihtiyacı olan yeteneğin hangi alanda olduğunu belirleyebilmek büyük önem taşımaktadır. ORS insan kaynakları yönetimi anlayışı en iyi yetenekleri çekip, çalışanların kendilerini değerli hissettikleri ve sürekli öğrenebildikleri eşsiz bir çalışma ortamı ve kültürü sağlayarak çalışanların kendilerini ayrıcalıklı hissettikleri bir aile ortamında çalışmalarını sürdürmektedir.

Çalışan Hakları

ORS insan kaynağını en değerli sermayesi olarak görmektedir bu nedenle çalışanlarına tanıdığı yan haklara oldukça önem vermektedir ve her sene bu hakları gözden geçirmektedir. Çalışan haklarının korunup gözetildiği, yeteneklerin geliştirildiği, adil ve eşitlikçi bir iş ortamının sürdürülmesi için yan haklar ORS'nin insan kaynakları alanındaki temel hedeflerini oluşturmaktadır.

Çalışan hakları iki grup halinde değerlendirilmektedir;

- Tüm çalışanlara verilen haklar
- Belirli pozisyonlara verilen yan haklar

Tüm Çalışanlara Verilen Haklar

- Teşvik primi
- TSS
- Askerlik Yardımı
- Yakacak Yardımı
- Doğum İznı
- Yol Parası
- Ramazan Yardımı
- Yemek Yardımı
- Evlenme Yardımı
- Çocuk Yardımı
- İkramiye
- Öğrenim Yardımı
- Ölüm Yardımı
- Bayram Harçlığı
- Yıllık İzin Harçlığı

Belirli Pozisyonlara Verilen Yan Haklar

- Proje Yardımı BY
- Görev Tazminatı BY
- Ayarç/Sorumlu Ücreti MY

ORS 4857 sayılı İş Kanunu'na göre 15 yaşını doldurmamış kişileri şirket iş etiği kuralları ve politikaları kapsamında şirket bünyesinde çalıştırmamakta ve 18 yaşını doldurmamış kişileri istihdam etmemektedir. Yönetim tarafından çalışanlara bu konu hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Mavi yaka çalışanlarımız çalışan temsilcisine sahiptir. ORS çalışanlarının şirketteki karar alma süreçlerinde aktif rol oynamasına oldukça destek olmaktadır.

Öneri sistemi ve her sene yapılan çalışan anketleri ile çalışanların görüş ve önerilerini paylaşımları sağlanmaktadır. Her yıl gerçekleştirilen çalışan memnuniyeti araştırması ile daha iyi bir çalışma ortamı için önemli veriler elde edilmekte ve bu verilere göre aksiyon alınmaktadır.

Çalışanların hem birbirleri ile olan iletişimleri için hem de şirket faaliyetlerinden en hızlı şekilde haberdar olmaları için kurumsal web sitesi, fabrika içerisinde dijital duyuru ekranları, duyuru panoları, iç yayınlar, sms, eğitimler ile faaliyet ve sürdürülebilirlik raporları gibi iletişim araçlarından yararlanılmaktadır.

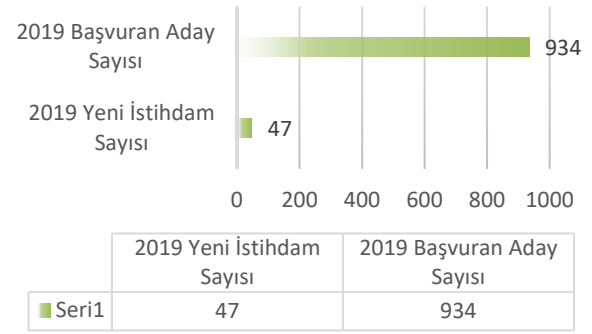
ORS tarafından, eğitim seviyesini ve öğrenme motivasyonunu artırmak amacıyla, örgün eğitime devam eden ve her yıl bir üst sınıfa geçen çalışanların çocuklarına, üniversite seçme sınavlarında ilk on bin sıralamasına giren çalışan çocuklarına, TED Kolejinin bursluluk sınavını geçen öğrencilerine burs, ön lisans, lisans yardımı burs/yardım yapılmaktadır.

Tüm ORS çalışanları bireysel emeklilik (BES) Yönetmeliği hükümlerinde SGK matrahının %3'ü oranında tutarı BES katkı payı olarak aktarılmaktadır. ORS, çalışanlarının tüm haklarını önemle takip etmektedir.

Yetenek Kazanımı ve Çalışan Gelişimi

ORS yönetiminin hedef ve ilkeleri doğrultusunda; doğru pozisyona doğru adayları yerleştirebilmek amacıyla, beyaz yaka seçimine yetkinlik temelli mülakatlar; mavi yaka

seçiminde ise, teknik, genel kültür ve genel yetenek konularını içeren sınavlar yapılır. Bu mülakatların ve sınavların hedefi; teknik bilgiye sahip, kalifiye, iletişim becerileri gelişmiş, çalışma motivasyonu ve performansı yüksek, çalışkan, yenilikçi ve yaratıcı adayların tespit edilmesidir.

Seçme aşamasının tamamlanmasının ardından olumlu bulunan adaylar için referans kontrolleri yapılarak adayların vermiş olduğu bilgilerin ve çalışma prensiplerinin güvenilirliği sorgulanmaktadır. Referans kontrolleri tamamlanan ve olumlu olan adaylara ücret teklifi yapılır. Adayın teklifi kabul etmesi durumunda adaylara, ORS çalışma düzeni, politika ve prensipleri, özlük hakları, görev ve sorumlulukları, işyeri uygulamaları-disiplin yönetmelikleri, ORS etik kuralları ve KVKK hakkında bilgilendirme yapılır.

ORS'de işe alım sürecini tamamlayan adaylar Uzman Klinik Psikolog ile görüşülür. Psikolog ile yapılan iş başı görüşmesi ile adayların ORS ailesine katılmadan önce son kez kuruma uygunluğu sorgulanır.

ORS ailesine yeni katılan çalışanlarımıza ORS'yi tanımaları ve uyum sürecine kısa sürede adapte olabilmeleri için bir oryantasyon programı verilir. Programın içeriğinde ORS'nin kuruluş bilgileri, misyonu vizyonu, kalite politikaları, çevre politikası, iş sağlığı güvenliği politikası, bilgi güvenliği politikası, KVKK politikası, çalışma prensipleri, üretim prosesi, çalışanların hak ve sorumluluklarını içeren konular bulunur.

Beyaz yaka çalışanlarımızın oryantasyon programı 12 gün sürer. Mavi yaka çalışanlarımızın oryantasyon programı 1 gün İnsan kaynaklarında oryantasyon ve rulman proses eğitimini içerir. Devamında 9 günlük teknik teorik eğitim alarak bölümlerinde işbaşı eğitimine devam

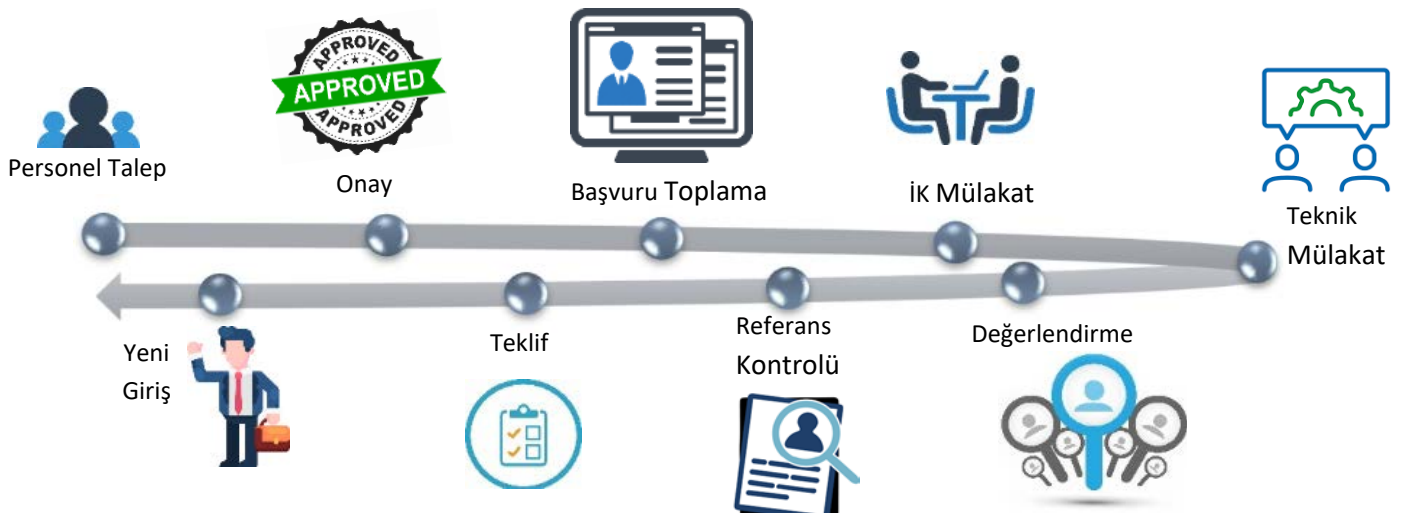

ederler. Bu programlar sayesinde tüm çalışanlarımız ORS'nin bölümlerini daha ilk haftalardan tanıma fırsatı yakalamış olurlar. ORS insan kaynakları müdürü işe başlayan her çalışanla tanışır, karşılama konuşması yapar ve ORS hakkında gerekli tüm bilgileri aktarır.

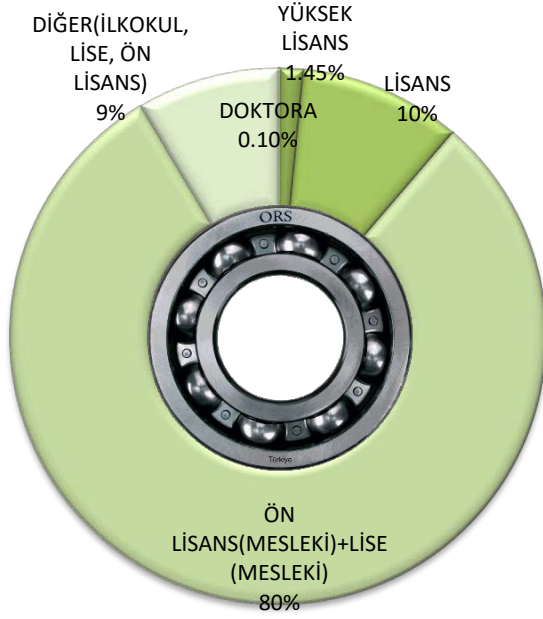

ORS' yi tanıtmak ve yeni yeteneklere ulaşmak amacıyla her yıl çeşitli üniversiteler tarafından düzenlenen Kariyer Fuarlarına katılım sağlanarak, potansiyel adaylara ORS hakkında bilgilendirme yapılarak, iş başvuruları alınmaktadır.

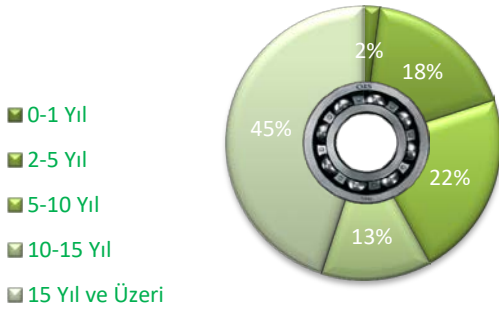
ORS yeni mezun istihdamı ile gençlere iş imkanı sunarken, oryantasyon programı ile; ORS'de çalışmaya başlayan üniversiteden yeni mezun çalışanların kendi bilgi ve becerilerinin farkına varmaları, kendilerine ve ORS'ye fayda sağlayabilecekleri alanda uzmanlaşmalarını sağlamaktadır

ÖĞRENİM DURUMU

BEYAZ YAKA KIDEM DAĞILIMI

Kariyer Yönetim Sistemi

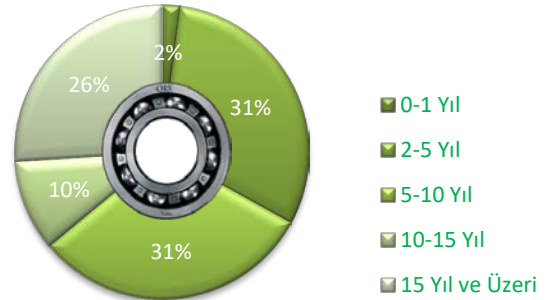
ORS için çalışan odaklı, katılımcı ve paylaşımcı ruhuyla insan kaynağı şirketin en önemli değerlerinden biri olmuştur. ORS'nin rekabet gücünü arttıran en önemli etkenlerden biri sahip olduğu insan kaynakları alanındaki bilgi birikimidir. İnsan kaynağının en etkin şekilde kullanılması, çalışanların şirkete olan bağlılıklarının artması, pozisyonları yedekleyecek iş gücünün takibinin yapılması, çalışan deneyimlerinin sürdürülebilirliğini

Çalışan Bağlılığı ve Katılımı

Tecrübeli çalışanların var olması, her zaman ORS'ye katma değer yaratan bir unsurdur ayrıca ORS'nin başarısı kadrolardaki çalışanların bağlılığı ile doğru orantılıdır.

ORS'nin hedeflerine ulaşmasında ve gelecekteki başarıları için bugünkü çalışanlarının tecrübelerine ihtiyacı vardır. Bu tecrübelerini geleceğe aktarabilmesi için çalışan bağlılıklarının yüksek olması gerekmektedir. Bu nedenle kıdemli çalışanların kurum bünyesinde uzun vadeli tutulması hedeflenmektedir.

MAVİ YAKA KIDEM DAĞILIMI

sağlamak için çalışanlar için kariyer planları yapılması gerekmektedir. Bu nedenle ORS, bu süreç kapsamında çalışanlarının sahip olduğu bilgi birikimini, tecrübesini daha verimli kullanabilmesi için kariyer planlamaları yapmaktadır. Kariyer yönetimi politikalarıyla, çalışanların şirket içerisinde mutlu ve başarılı bir gelecek kurması hedeflenmektedir.

Performans Yönetim Sistemi

Performans yönetimiyle; çalışanların motivasyon ve becerilerinin geliştirilmesi,

iş olan bağlılık ve sorumluluk duygusunun güçlendirilmesi ve buna bağlı olarak şirketin etkinlik ve başarısının artırılması hedeflenmekte, bütünleştirici bakış açısıyla gerçekleşmesi sağlanmaktadır.

Performans yönetim sistemiyle potansiyeli yüksek, sorumluluk sahibi, yetenekli çalışanlar belirlenmektedir. Ayrıca bu bilgilerin dijital ortamda saklanması da takip ve raporlama avantajı sağlamaktadır. Yılda iki defa Haziran ve Aralık aylarında beyaz yaka çalışanların performans değerlendirilmesi yapılmakta, performans değerlendirme sonucunda çalışanların eğitim ve gelişim ihtiyaçları belirlenerek kişisel ve kariyer gelişimleri için uzun vadeli planlar yapılmaktadır.

Motivasyon Yönetim Sistemi

ORS çalışanlarının moral ve motivasyonlarını arttırmak için yürütülen faaliyetler;

- Çalışanlarla Toplantı; Her yıl farklı konu ve formatta yönetim ile tüm çalışanların

arasında iletişimin ve birlikteliğin artırılması, kurumsal kimliğin hatırlatılması, aidiyet duygusunun geliştirilmesi ve ORS'nin gelişiminin sürdürülmesi ve daha iyi çalışma koşullarının sağlanabilmesi için toplantılar düzenlenmektedir.

- Hasta ziyaretleri
- Cenaze Katılımları
- Bebek ziyaretleri
- Emekliler günü
- Ağaçlara 30 Yıl çalışanların isimlerinin verilmesi
- Kültürel geziler
- Piknikler
- Bahar Etkinlikleri
- Bayram / yılbaşı Kutlamaları
- 20/25/30/35 yıl hizmet belgeleri
- Kadınlar günü kutlamaları
- Bölümler Arası Futbol Müsabakaları
- Çalışan Eş, Anne/Baba Fabrika Gezileri
- ORS Sosyal Medya Hesapları
- ORS Bowling Turnuvası
- İftar yemekleri şeklinde faaliyetlerde bulunulur.

Kişisel Verilerin Korunması

ORS Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında çalışanlarına kişisel verilerin kullanılması ve korunması hakkında farkındalık eğitimleri verilmekte, işlenen kişisel veriler ile ilgili “Açık Rıza” almakta, aydınlatma yapılmaktadır.

Tüm paydaşların bu kanun hakkında bilgilendirilmesi amacıyla ORS web sitesinde “Aydınlatma Metni” yayınlayarak, bu kanun iş sürekliliğinin bir parçası olarak ele alınmaktadır

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

ORS' nin tarihsel gelişiminde, yürürlükteki sosyal güvenlik mevzuatına uyulmuş, en iyi ve güvenli çalışma ortamını sağlama hedefi benimsenmiştir.

ORS'de İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) ile çevresel faaliyetler birlikte yönetilir. Kuruluşun ilk gününden itibaren, insana ve çevreye saygı duyularak, 2004 yılında ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi sertifikaları alınmıştır.

Çevre Yönetimi ve İSG

İlk olarak, ORS inşaatı aşamasında 5.000 ağaç dikilmesi ve 1993 yılında ilk atık su arıtma tesisinin kurulması sağlanmıştır.

Tüm bölümlerin İSG-Çevre sorumlularından oluşan İSG-Çevre Kurulu mevcut olup, iki ayda bir toplanılarak fabrikanın İSG ve Çevre konuları irdelenmektedir. Bu kurulun aldığı kararların uygulanıp uygulanmadığı daha sonraki toplantıda görüşülmektedir. Bunun yanında, kanunen zorunlu olan bir İSG Birimi oluşturulmuş ve kanunda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi sağlanmıştır.

Bu birimde üst yönetim temsilcileri ile birlikte 5 İSG Uzmanı ve 2 işyeri hekimi görev yapmaktadır.

Fabrikanın tamamını kapsayan süreçler için risk değerlendirmesi ve çevre boyutu tespitleri yapılmakta ve güvenli çalışma ortamının sağlanması için gerekli tedbirler alınmaktadır. Risklerin azaltılması ve emniyetli çalışmanın sağlanması için gerekli harcamalar yapılarak ve gerekli ekipmanlar satın alınarak ve çalışanların hizmetine sunulmaktadır.

Enerji Yönetim Sistemi

Fabrikamızda enerjinin verimli kullanılması ve enerji israfının önlenmesine yönelik ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgesi alınması için çalışmalara başlanmıştır. Enerji Yönetim sistemi altyapısının oluşturulabilmesi için konu ile ilgili fabrika personelimizin gerekli EnYS eğitimlerini almaları planlanmış ve özel bir eğitim firması ile sözleşme imzalanmıştır.

Biyoçeşitlilik

ORS, insanlığın geleceğini etkileyen en önemli unsur olan biyoçeşitliliğin korunmasının gelecek nesiller için öneminin farkındalığı içerisinde tüm üretim faaliyetlerini sürdürmektedir. İyi bir atık yönetiminin sağlanması, kirlilik azaltma yöntemleri ve çevreye duyarlı teknolojilerin seçilmesi için gerekli çalışmaları yapmaktadır. 2019 yılı boyunca arıtılmış atıksuyu soğutma sistemlerinde geri kullanarak, alıcı ortama deşarj miktarının azaltılması sağlanmıştır. Ayrıca atıksuyun yüksek performansta arıtımı sağlanarak deşarj edilen az miktardaki kısmın alıcı ortamdaki biyolojik yaşam üzerine olumsuz etkisi önlenmiştir.

Ormansızlaşma ile mücadele edilmesi ve ekosistem üzerindeki zenginliğin artırılması

gelecek kuşaklar için sürdürülebilir bir çevre yaratılması açısından en temel unsurlar içerisinde yer almaktadır. Bu hassasiyetimiz kapsamında fabrika sahası içerisinde Erik ağaçları (*Prunus domestica*, *Prunus insititia*, *Prunus nigra*, *Prunus salicina*, *Prunus cerasifera*), elma ağaçları (*Malus communis*), ayva ağaçları (*Cydonia oblonga*), armut ağaçları (*Pirus communis*), şeftali ağaçları (*Prunus persica*), kiraz ağaçları (*Prunus avium*), vişne ağaçları (*Prunus cerasus*), çam ağaçları (*Pinus nigra*, *Picea orientalis*), dut ağaçları (*Morus alba*), mazılar (*Thuja orientalis*), söğüt ağaçları (*Salix alba*) gibi çeşitli türlerin dahil olduğu yaklaşık 7.500 adet ağaç bulunmaktadır. Doğal yaşama saygımızın bir parçası olarak her bir ağaca ve sahamız içerisinde bulunan kedi, tavşan ve köpek dostlarımıza özenle bakılmaktadır.

Çevresel duyarlılığımızın bir göstergesi olarak, gerçekleştireceğimiz tüm faaliyetlerin toprakta, havada ve suda mevcut ekosistem üzerine olası çevresel etkileri, faaliyet hayata geçmeden önce Çevre Etki Değerlendirmesi mevzuatına uygun olarak değerlendirilmektedir. 2019 yılında alınan son teknoloji kapalı sistem yıkama tezgahlarımız ve gerçekleştireceğimiz ilave faaliyetlerimiz için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirme

Belgesi alınarak, çevresel etkinin asgari düzeyde tutulması sağlanmıştır.

Biyoçeşitliliğin korunmasının önemi hakkında çalışanlarımızın farkındalığının artırılması ve benimsenmesi çalışmaları kapsamında çevre eğitimleri gerçekleştirilmekte olup, fabrika birimleri bazında çevresel etki-boyut değerlendirmeleri yapılarak ekosistem üzerine olası olumsuz çevresel etkilerin kaynağında önlenmesi amaçlanmaktadır.

Sağlık

Fabrikamızda çalışanlara gündüz sağlık hizmeti sunan 2 tam zamanlı doktor mevcuttur. Ayrıca, acil durumlarda ilk yardım için her vardiyada bir sağlık personeli bulunması ve çalışan personelin ~%10'unun ilk yardım eğitimi alması sağlanmıştır. Çalışanlara psikolojik danışmanlık sunulması için fabrikada bir profesyonel psikolog istihdamı gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda başvuru yapan personele özel seanslar düzenlenerek destek verilmektedir. Yine bu kapsamda, uzman psikolog tarafından çalışanlara, Stres ve Öfke Yönetimi, Birbirimizi Anlamak, Duygusal Zekâ, İletişim, İş Etiği ve

Kurum Kültürü, Profesyonel Yaşamda İletişim konularında eğitim verilmektedir.

Yılda bir yaptırma zorunluluğu olan ve Kişisel Gürültü Maruziyet, Kişisel Toz Maruziyet, Ortam Gürültü, Ortam Toz, Aydınlatma ve Termal Konfor parametrelerini kapsayan İşyeri Hijyeni ölçümleri, fabrikamızda, bakanlığın yetki verdiği akredite bir firma tarafından yapılmakta ve sonuçlar takip edilmektedir.

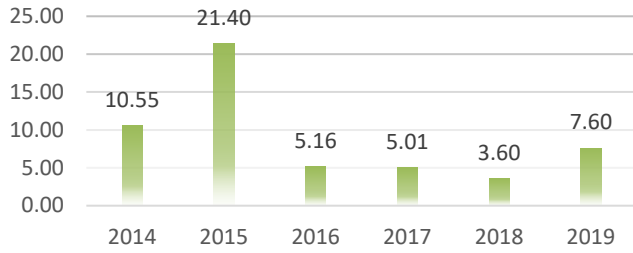
Fabrika personelinin tamamı her yıl periyodik sağlık kontrolünden geçirilmekte, dış kurumlardan destek alınarak, işitme testi, akciğer mikrofilm taraması, ilgili çalışanlara kan-idrar testi ve 6-aylık içme suyu analizi yapılmaktadır. Tespit edilen anormal durumlar olursa, personelimiz ilgili sağlık kurumuna veya

meslek hastalıkları hastanesine sevk edilerek detaylı analiz yapılması ve önlem alınması sağlanmaktadır.

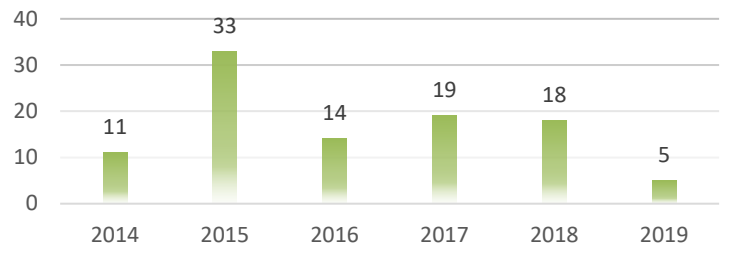
Büyük bir sigorta firmasıyla sözleşme imzalanarak tüm çalışanlarımız “Tamamlayıcı Sağlık Sigortası” kapsamına alınmıştır.

Aşağıdaki grafiklerde son beş yıla ait; Kaza Sayısının Yıllara Göre Değişimi, İş Kaybının Yıllara göre Değişimi, Kaza Başına İş Kaybı ve hedef gerçekleştirme durumları gösterilmiştir. Tutturulamayan hedeflerde şahsi kusurlu kazaya karışan personelin yakından takibi yapılmakta ve bilinçlendirilmesi için eğitim programlarının tekrarı uygulanmaktadır.

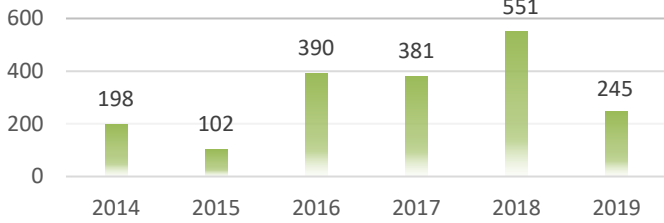
KİŞİ/İŞ KAYBININ YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

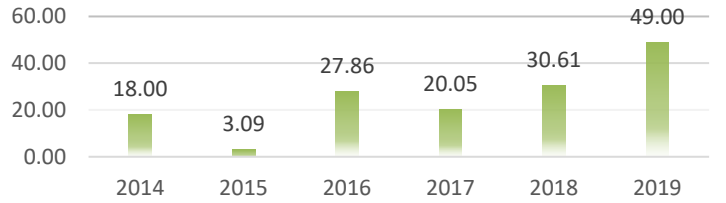
KAZA SAYISININ YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (GÜN)

İŞ KAYBININ YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ (GÜN)

İŞ KAYBI/KAZA

YIL	İŞ KAYBI, GÜN	KAZA SAYISI	KAZA SIKLIK ORANI HEDEFİ	GERÇEKLEŞEN
2014	198	11	≤ 1.60	2.06
2015	102	33	≤ 2.50	5.60
2016	390	14	≤ 2.50	2.60
2017	381	19	≤ 2.50	4.69
2018	551	18	≤ 4.50	3.78
2019	245	5	≤ 4.50	1.42
2020 (H)			≤ 4.50	

YIL	İŞ KAYBI, GÜN	KAZA SAYISI	KAZA AĞIRLIK ORANI HEDEFİ	GERÇEKLEŞEN
2014	198	11	≤ 0.4	0.89
2015	102	33	≤ 1.0	0.42
2016	390	14	≤ 0.9	1.72
2017	381	19	≤ 0.9	2.26
2018	551	18	≤ 1.5	2.78
2019	245	5	≤ 2.5	1.67
2020 (H)			≤ 2.5	

Yıl	Kaza Sayısı (Gün)	İş Kaybı (Gün)	Kişi/İş Kaybı	İş Kaybı/Kaza
2014	11	198	10,55	18,00
2015	33	102	21,40	3,09
2016	14	390	5,16	27,86
2017	19	381	5,01	20,05
2018	18	551	3,60	30,61
2019	5	245	7,60	49,00

İSG, Çevre Bilinci ve Etik Kuralları

İş sağlığı ve güvenliği konusundaki farkındalığı arttırmak ve çalışanlarımıza güvenli bir çalışma ortamı sağlamak için; kanuna göre gerekli olan iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ve tatbikatları her iki yılda bir 12 saat olarak düzenlenmektedir. Bu eğitimlere paralel olarak çalışanlara Çevre Bilinci ve Etik Kuralları eğitimi de verilmektedir.

Eğitim programı, yıl içinde işe giren ve dönem içinde iş kazası geçirmiş personellere uygulanmaktadır. Eğitimler, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve çevre mühendisi tarafından verilmekte ve eğitim notları bir kitapçık halinde tüm katılımcılara verilmektedir.

Önemli ISG Donanımları;

Çalışanlara güvenli bir çalışma ortamı sağlamak için ORS bünyesine dâhil edilen ISG donanımları aşağıda listelenmiştir.

1. Hasta Nakil Aracı
2. Mobil Yangın Müdahale Aracı
3. Yüksekte güvenli çalışmayı sağlayan ITECO hidrolik yükseltme platformu
4. Yüksekte güvenli çalışmayı sağlayan Akülü Snorkel personel yükseltici
5. Merkezi filtre sistemleri bölgeleri için köpüklü yangın söndürme sistemleri
6. Kaynak dumanı toplama ekipmanları
7. Tüm fabrika binaları için yangın algılama ve alarm sistemleri
8. Isıl işlem atölyesi duman tahliye aspiratörleri

İSG ve Çevre Kapsamında yapılan faaliyetlerden bazıları;

- Tekmilli torna atölyesinde $\varnothing 6\text{mm}$ 'lik hava üflemede kullanılan bakır borular yerine $\varnothing 4\text{mm}$ 'lik boru kullanımına geçilmesiyle gürültü seviyesi 103Db'den 95Db seviyelerine inmiştir.
- Çentik açma presı revizyon yapılarak çift el ile kullanıma özelliği ve elektronik güvenlik perdesi eklenerek daha güvenli hale getirilmiştir.
- Ovalama tezgahlarında yağ giriş valf bobinleri 220 Volt DC ile çalışmaktayken, yağ kaçağında oluşan kısa devre ve yüksek voltaj nedeniyle yangın riskini ortadan kaldırmak için tüm ovalama tezgâhları yağ giriş valf bobinleri 24 Volt DC'ye çevrilip, yağ kaçağı olsa dahi ark kaynaklı yangın riski önlenmiştir.

SORUMLU ÜRETİM VE TÜKETİM

İklim Değişikliği ile Mücadele

İklim değişikliği, “Karşılaştırılabilir zaman dilimlerinde gözlenen doğal iklim değişikliğine ek olarak, doğrudan veya dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonucunda iklimde oluşan bir değişiklik” biçiminde tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda ORS, üretim kaynaklı oluşan/oluşabilecek hava emisyonu kaynaklarının ve iklim değişikliği, küresel ısınma gibi ciddi çevresel sorunlara yol açabilecek sera gazı emisyonlarının takip edilmesinin, sürdürülebilir bir çevre için ne kadar önemli olduğunun bilincinde olarak, çevresel etkileri asgari seviyede tutmak için hassasiyet göstermektedir.

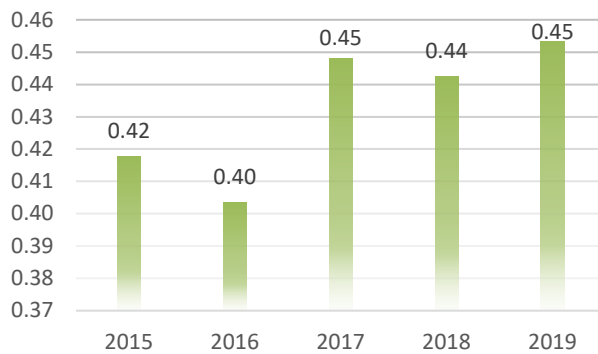
ORS, üretim ve bünyesinde bulunan doğal gaz kullanılan kojenerasyon tesisi enerji üretimi sonucu oluşan VOC, CO, NO₂, NO, SO₂ ve PM emisyonları için hava emisyonu konulu Çevre İzin Belgesi’ne sahiptir.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (SKHKKY) uyarınca 2 yılda bir tüm emisyon kaynaklarına ait teyit ölçümleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından görevlendirilen yetkili laboratuvarlara yaptırılarak, emisyonlarımız takip edilmektedir.

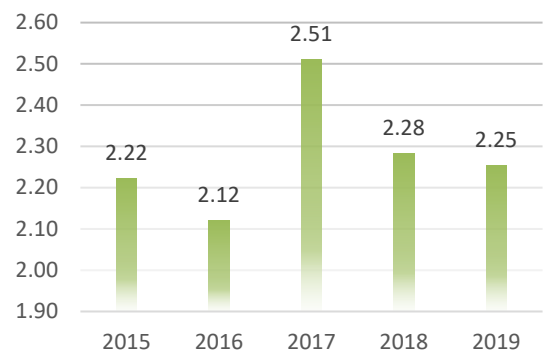
2015 yılından bu yana faaliyetlerimiz sonucu oluşan sera gazı emisyonlarımız hesaplanmakta, bağımsız akredite kuruluşlar tarafından doğrulanmaktadır. Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik (ve Sera Gazı İ&R Tebliği) kapsamında oluşturduğumuz izleme planlarımız güncel tutulmakta ve her yıl doğrulanmış sera gazı emisyon raporumuz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na sunulmaktadır. 2019 yılında doğrulanmış emisyon miktarımız 29.395 ton CO₂ eşdeğeri olarak gerçekleşmiştir.

Yıllar	Sera Gazı Emisyon Miktarı (ton CO ₂)	Üretilen Rulman Miktarı (Adet-Rulman)	Üretilen Rulman Miktarı (kg-Rulman)	Üretilen Rulman Başına Sera Gazı Emisyon Miktarı (kg CO ₂ /Adet-Rulman)	Üretilen Rulman Başına Sera Gazı Emisyon Miktarı (kg CO ₂ /kg-Rulman)
2015	33.305	79.737.232	14.982.272	0,42	2,22
2016	34.413	85.273.451	16.223.708	0,40	2,12
2017	35.916	80.139.803	14.301.905	0,45	2,51
2018	35.998	81.348.616	15.767.485	0,44	2,28
2019	29.395	64.831.485	13.041.168	0,45	2,25
2020 (H)	26.395	61.382.975	11.162.660	0,43	2,36

BİRİM RULMAN BAŞINA SERA GAZI EMİSYONU MİKTARI, KG CO₂/ADET-RULMAN

KG RULMAN BAŞINA SERA GAZI EMİSYONU MİKTARI, KG CO₂ /KG-RULMAN

Üretimde Enerji Verimliliği

2019 YILINDA GERÇEKLEŞEN ENERJİ TASARRUFU UYGULAMALARI

a. Fabrika 4' de bulunan 5 adet otomatik son kontrol hatlarının basınçlı hava ile çalışan düşey götürücülerini yerine elektrikli Servo motor kullanılması suretiyle 250.305 kWh enerji tasarrufu sağlandı. Elektrikli Servo motor uygulaması gelecek dönemlerde (2020 planlanan 5 hat) arttırılarak bir plan dâhilinde tüm otomatik hatlara yaygınlaştırılacak.

b. Fabrika 3 de bulunan sıcak dövme, yumuşak yanak/puntasız taşlama ve ovalama soğutma kule fanlarına hız kontrol ünitesi bağlanarak toplam 6 adet fan, sıcaklık kontrolüne göre çalıştırılmıştır. Yıllık enerji tüketimi 360.000 kWh' dır.

Elektrik motorlarına Inverter takılması ve ortam sıcaklığının da PT 100 sensörü ile kontrol edilmesi suretiyle yıllık 135.000 kW/h enerji tasarrufu sağlandı.

c. Testere merkezi filtre sistemi yenilendiğinden geri dönüşün doğal akış ile sisteme bağlanmasından dolayı çalışan geri dönüş pompası iptal edilmiştir. Enerji tüketiminde $18,2 \text{ kW} \times 24 \times 285 = 124.320 \text{ kWh}$ enerji tasarrufu sağlandı.

2020 YILI PLANLANAN ENERJİ TASARRUFU UYGULAMALARI

a. Kojenerasyon gaz motoru 1 Nolu Prechamber valfleri yeni tip valfler ile değiştirilerek doğal gaz sarfiyatının %2-3 oranında azalması sağlanacak.

b. Tek milli torna hatlarında hava tasarruflu Nozzle uygulaması yaygınlaştırılacak.

c. Otomatik hatlar bölgesinde 5 hattın pnömatik düşey götürücülerini, elektrikli düşey götürücü sistemlerine dönüştürülecek. Elektrikli Servo motor uygulaması gelecek dönemlerde arttırılarak bir plan dâhilinde tüm otomatik hatlara yaygınlaştırılacak.

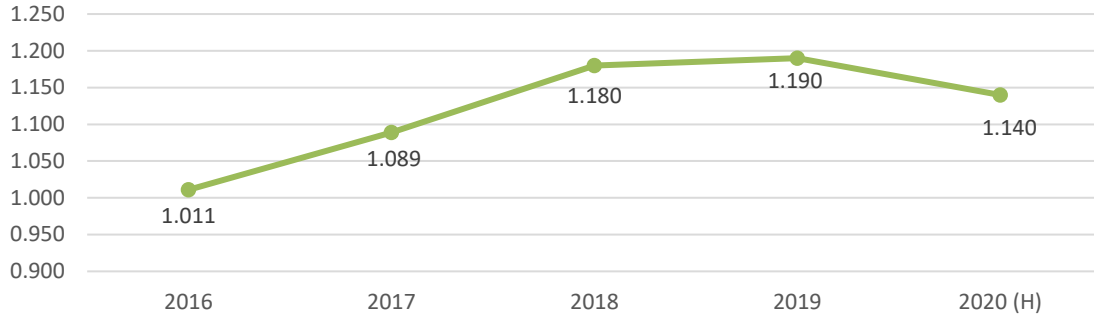
d. Sıcak dövme Preslerinde kullanılan ve içindeki suyun çok zor ayrıştığı dişli yağ yerine ayrıştırılması daha kolay yeni bir yağa geçilerek suyun ayrışma süresi azaltılacak.

e. Fabrika 1' de bulunan taşlama ve manuel montaj hatlarının Fabrika 4C'ye taşınması sonucu enerji tüketiminin azalması için taşlama tezgâhlarında kullanılan yüksek basınç ve montaj gaz yağı dönüş pompaları iptal edilecek.

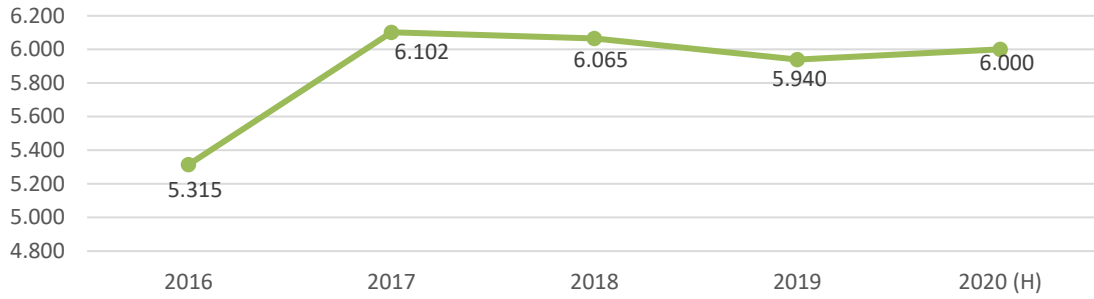
f. Fabrika dış cephesinde bulunan halojen aydınlatma lambaları yerine tasarruflu LED armatürlere geçiş yapılacaktır.

g. Fabrika 1-2 ile idari binada floresan armatürden tasarruflu LED armatürlere geçiş yapılacaktır.

Birim Rulman Başına Enerji Tüketimi (kWh/Rulman)

kg-Rulman Başına Enerji Tüketimi (kWh/kg-Rulman)

ORS'nin sahip olduğu birleşik enerji-ısı santrali, trijenerasyon sistemlerinin en güzel örneklerinden biridir. Fabrikada mevcut toplam 20 MW gücünde 3 adet doğal gaz motorlu ünite ile enerji ihtiyacı karşılanmaktadır. Bu sistem ulusal şebekeye bağlanarak, arıza durumunda enerji açığının şebekeden sağlanması hedeflenmiştir.

Doğal gaz motorlarının 490°C sıcaklık seviyesindeki egzoz gazları atık ısı kazanlarına beslenerek 120°C kızgın su elde edilmekte ve kış döneminde fabrika ofis ve atölyelerinin ısıtılması sağlanmaktadır. Yaz döneminde ise aynı kızgın su absorpsiyonlu soğutma sisteminden geçirilerek elde edilen 5 derece soğuk su ile ofislerin ve fabrika atölyelerinin

soğutulması sağlanmaktadır. Doğal gaz motorlarının ceket suyu soğutma sisteminden elde edilen 85°C sıcak su ile hem ofislerdeki radyatörlü ısıtma sistemleri beslenmekte hem de lavabolara sıcak kullanım suyu sağlanmaktadır. Şebeke tarafında enerji kesintisi olduğunda kojenerasyon ünitelerinin ürettiği enerji sayesinde fabrika enerji kesintisinden etkilenmemektedir.

Fabrikanın enerji tüketimi sürekli izlenmekte ve yıllık tüketim ve rulman başına tüketim parametreleri takip edilmektedir. Makine parkına yeni yatırım yapıldığında daha az enerji tüketen verimli sistemler tercih edilmekte ve enerji tasarrufuna yönelik olarak sürekli iyileştirme aksiyonları yapılmaktadır.

Üretimde Kaynak Verimliliği

Doğal kaynakların sürdürülebilir olarak tüketilmesi ve ürünlerin üretimleri esnasında oluşan olumsuz çevresel etkilerin azaltılması bilinci de dâhil olmak üzere üretimde kaynak verimliliğine büyük önem verilmektedir. Üretimden kaynaklanan çevresel etkilerin en aza indirilmesi amaçlanmakta, üretimde yeni proseslerin geliştirilmesi ve uygulanması ile atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı sağlanmaktadır.

Katı atık yönetiminin etkin unsurlarından olan, küresel pazarda ambalajlamadaki yeni eğilimleri dikkate alarak geri dönüşümü/geri kazanımı kolay, tekrar kullanılabilir, hafif ve karbon salımı düşük ambalaj malzemelerinin üretimde kullanılmasına çaba gösterilmektedir. Tekrar kullanılabilirlik faaliyetleri ile birçok ambalaj malzemesinde sağlanan tasarrufun örnekleri aşağıdaki gibidir.

- Tasnif dışı bilyaların ambalajlamasında, üretimden gelen tedarikçilere ait atık koli kutuları temizlenerek tekrar kullanılmasıyla 2019 yılında 340 kg karton atığının tekrar kullanımı sağlanmıştır.
- Tedarikçi firmadan gelen karton muhafazalar, yarı mamul durumundaki kafeslerin muhafazasında kullanılarak

2019 yılında 600 kg karton atığının tekrar kullanımı sağlanmıştır.

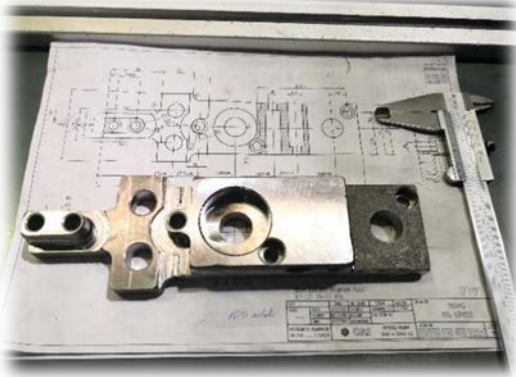
- Montaj paketleme bölümüne, koli bileşimi ve markasız stok mamul değişikliklerinden dolayı ortaya çıkan koliler temizlenerek, yıllık 7 ton karton kolinin tekrar kullanımı sağlanmıştır.
- Markasız rulman ambalajlamasında tekrar kullanılabilir ahşap kasaların kullanımı 2019 yılında 5,5 ton karton koli kutusundan tasarruf sağlanmıştır.
- Yarı Mamul Ambarında ambalaj sökümünden ortaya çıkan plastik şeritlerin günlük toplanarak fabrikanın farklı bölümünde kullanımı ile yıllık ortalama 150 kg plastik atığının tekrar kullanımı sağlanmıştır.
- Mamul Ambarına taban naylonu ile teslim edilmiş olan paletler boşaldığında taban naylonları atılmayarak yurtiçi sevkiyatlarında ambalaj malzemesi olarak tekrar kullanılmaktadır. 2019 yılında 680 kg naylon atığının tekrar kullanımı sağlanmıştır.
- Tedarikçilerden gelen ahşap paletler, ürünlerin sevkiyatında kullanılmaktadır.
- Tekrar kullanılacak ahşap paletlerin kırılmış parçaları ORS marangozhanesinde tamir edilerek yeniden kullanımları sağlanmaktadır.

Tasarruf Sağlanan Kaynaklar	2016	2017	2018	2019	2020 Yılı Hedefleri
Tekrar Kullanılmış Karton Atık Miktarları	~9.100 Kg.	~9.100 Kg.	~9.000 Kg.	~8.000 Kg.	~6.500 Kg.
Tekrar Kullanılabilir MDF Kasalar İle Sağlanan Karton Kutu Tasarrufu	~4.500 Kg.	~4.500 Kg.	~6.500 Kg.	~5.500 Kg.	~4.750Kg.
Tekrar Kullanılmış Naylon ve Plastik Atık Miktarları	~530 Kg.	~510 Kg.	~760 Kg.	~825 Kg.	~700 Kg.

1. Çok eksenli simultane talaşlı işlem merkezi ve CAD-CAM proramları kullanılarak bazı kritik kalıp parçalarının daha hassas imal edilmesi ile yoğun işçilik tasarrufu sağlanması,

Fabrikamızın Pres ve Montaj Atölyelerinde kullanılan özel formlu kalıp ve takımlar yine fabrikamız bünyesinde bulunan Kalıp-Takım Atölyesinde imal edilmektedir. Mevcut durumda EDM teknolojisi ile üretilen bu tip kalıp ve takımların üretim süreleri konvansiyonel talaş kaldırma metotlarına (Tornalama, Frezeleme Vb.) göre oldukça yüksektir. Yapılan çok eksenli simultane çalışabilen talaşlı işlem merkezi ve CAM programı yatırımı sayesinde bu tarz kritik kalıp ve takımlar daha doğru hassasiyette ve oldukça kısa sürede üretilmeye başlanmış, imalat süreleri %80'e varan oranlarda azalmıştır. Üretim sürelerindeki azalmaya bağlı olarak işçilik ve enerji tasarrufu sağlanmıştır.

2. 3D Printer yardımıyla prototip parça ve kafes üreterek dizayn parametrelerinin doğrulanması ve uygulama çalışmalarının geliştirilmesi

Fabrikamızda üretilen kalıp, takım, aparat, master, rulman komponentleri gibi parçaların dizayn aşamasındaki form, boyut işlevsellik gibi kontrollerinin yapılması için prototip üretimi gerekmektedir. Prototip üretimi, konvansiyonel metotlar ile yapılabileceği gibi imalat süresi ve maliyetlerini azaltmak için eklemeli imalat yöntemleri kullanarak da gerçekleştirilebilir. Bu amaçla temin edilen 3 Boyutlu yazıcılarımız sayesinde prototip imalatı yüksek doğruluk gerçekleştirilebilmekte prototip parçalara ait dizayn parametreleri kısa sürede ve düşük maliyetler ile doğrulanabilmektedir.

3. Üretimde kaynak verimliliği kapsamında dövme tezgahlarında kullanılan takımlar ön şekillendirilmiş Kaba döküm veya dövme olarak temin edilmekte (Resim 1), buna bağlı olarak işçilik ve ham malzemenin toplamda %80 tasarruf edilmesi sağlanmıştır.

Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Yaklaşımı

ORS, sürdürülebilir bir çevre ve doğal kaynakların korunması için etkin bir atık yönetiminin önemli olduğuna ve ayrıca döngüsel ekonominin temeli olduğuna inanmaktadır. Atık yönetiminde her zaman öncelik olarak atık oluşumunun önlenmesi, kaynağında azaltımı, geri dönüşüm/geri kazanım uygulamaları benimsenmiştir.

2019 yılı itibari ile ORS, “sıfır atık” hedefini gerçekleştirmeye yönelik projeler geliştirmektedir. Bu kapsamda pres atölyesinde iç çap pullarından çıkan atık sacların tekrar kullanımı sağlanarak farklı tiplerde sac kafes imalatı yapılmıştır. Ayrıca Çevre ve Şehircilik

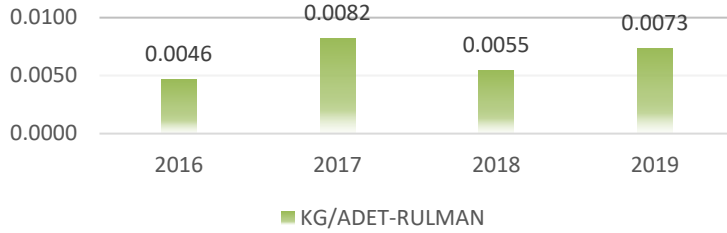
Bakanlığı’nca başlatılan “Sıfır Atık Projesi” için fabrika içerisinde uygulamaya yönelik çalışmalar başlatılmıştır. 2019 yılında, yetkilendirilmiş kuruluş olan ÇEVKO ile iş birliğimiz sonucu ambalaj atıklarının piyasadan toplatılarak, çevresel tasarruf sağlanmıştır.

Üretimimiz sonucu oluşan tüm atıklar, mevzuata uygun olarak lisanslı geri dönüşüm/geri kazanım tesislerine ve geri dönüştürülemeyen atıklar ise nihai bertaraf için gerekli belge ve izinlere sahip tesislere gönderilmiştir. 2019 yılında geri kazanıma gönderilen tehlikeli atık oranı artmış olup, geri kazandırılan atık miktarları aşağıdaki grafikte verilmiştir.

www.sifiratik.gov.tr

RULMAN BAŞINA DÜŞEN TEHLİKELİ ATIK MİKTARLARI

	KAĞIT/KARTON	PLASTİK (PET/PC, PP, PE/PA, PS)	AHŞAP
Toplatılan/Geri Dönüştürülen Miktar (kg)	89.046 kg	PET/PC: 3.595 kg PP: 2.147 kg PE/PA: 12.364 kg PS: 40 kg	16.978 kg
ORS'nin ÇEVKO ile Gerçekleştirdiği Çevre Kazanımları	1.513 adet Ağaç 364.900 kWh Elektrik Tasarrufu 2.358.500 L Su Tasarrufu 	288 Varil Fosil Yakıt 103.932 kWh Elektrik Tasarrufu 	680 adet Ağaç

Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu

Sürdürülebilirliğin sağlanması için temel prensip olan kaynak tasarrufu uygulamaları, sınırlı kaynakların en etkin şekilde kullanılarak, çevre kirliliğinin önlenmesi ve döngüsel ekonomiye katkı sağlaması açısından önemi rol oynamaktadır. ORS, yaşam döngüsü prensibine bağlı olarak geri dönüşüm/geri kazanım ve kaynak tasarrufu uygulamalarına gerekli hassasiyeti göstermektedir. 2019 yılı içerisinde gerçekleşen bazı kaynak tasarrufu faaliyetleri aşağıda verilmiştir:

- **15 01 10 Kodlu Kontamine Ambalajlar:** 52.589 kg tehlikeli atıklar ile kontamine

olmuş ambalajlar (IBC, Sac Variller, Plastik Bidonlar) lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.

- **13 01 10 Kodlu Mineral Esaslı Klor İçermeyen Hidrolik Yağlar:** 5.280 kg atık yağ, lisanslı atık yağ geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.
- **20 01 35 Kodlu Elektrikli ve Elektronik Atıklar:** 2.800 kg e-atıklar, lisanslı atık geri dönüşüm firmalarına gönderilerek geri dönüşümü sağlandı.
- **13 05 02 Kodlu Yağ/Su Ayırıcısından Çıkan Çamurlar:** 77.411 kg atık çamur, lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.

- **13 05 06 Kodlu Yağ/Su Ayırıcısından Çıkan Yağlar:** 233.460 kg atık yağ, lisanslı atık yağ geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.
- **15 02 02 Kodlu Kontamine Filtreler, Koruyucu Kıyafetler, Bezler:** 26.920 kg kontamine atık, lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.

- **19 08 11 Kodlu Arıtma Çamurları:** 32.662 kg arıtma çamuru atıkları, lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.
- **16 06 01 Kodlu Atık Pil ve Akümülatörler:** 1.800 kg atık pil ve akümülatörler, lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.

- **20 01 21 Kodlu Atık Flüoresanlar:** 880 kg atık flüoresanlar, lisanslı tehlikeli atık geri kazanım tesislerine gönderilerek geri kazanımı sağlandı.
- **18 01 03 Kodlu Tıbbi Atıklar:** 22 kg tıbbi atık yetkili tıbbi atık tesislerine gönderildi ve çevre sağlığı açısından risk oluşturmayacak şekilde bertarafı gerçekleştirildi.
- **Ambalaj Atıkları Geri Dönüşümü:** ÇEVKO ile ambalaj atıkları toplatma yükümlüğü için yapılan anlaşma sonucu ORS ailesi olarak 89.046 kg kâğıt-karton ambalaj, 18.146 kg plastik ambalaj ve 16.978 kg ahşap ambalaj toplatarak çevresel tasarruf sağlandı.
- **Dövme, Saç, Talaş, Bilezik Hurdası Geri Dönüşümü:** 13.648,18 ton dövme hurdası, saç hurdası, bilezik hurdası ve torna talaşı atık toplama ayırma tesislerine geri dönüşüm için gönderildi.
- **Pres Atık Sac Pulu Geri Kullanımı:** 2019 yılı içinde kafes-kapak üretimi atığı 16,3

ton sac pulu tekrar üretimde kullanılarak tasarruf sağlandı.

- **Taşlama Çamuru Geri Dönüşümü:** 1.701 ton Briketlenmiş taşlama çamuru demir-çelik tesislerine gönderilerek geri dönüşümü sağlandı.
- **Kâğıt-Karton Atıkları Geri Dönüşümü:** 127,7 ton kâğıt-karton hurdası lisanslı firmalara verilerek geri dönüşüme gönderildi.
- **Arıtılmış Atıksuların Tekrar Kullanımı:** Arıtma tesisinde arıtılan atıksuyun 34.615 m³'ü, fabrikamızın muhtelif soğutma kulelerinde tekrar kullanılarak kaynak tasarrufu sağlandı.
- **Isıl İşlem Tuzu Geri Kazanımı:** Tuz banyolu ısıl işlem fırınlarında yıkama sularına karışan ısıl işlem tuzunun geri kazanımı için kurulan tesisten 2019 yılında toplam 50.010 kg ısıl işlem tuzu geri kazanılarak kaynak tasarrufu sağlandı.
- **Atık Taşların Tekrar Kullanımı:** 2019 yılında 49.952 adet çıkma taşların

tekrar kullanılarak kaynak tasarrufu sağlandı.

Bunlara ek olarak;

- Isıl işlem fırınlarında yeni yağ ayırma cihazı adapte edilerek yıllık 207 ton su ve 4000 kg deterjan tasarrufu;
- Ovalama Atölyesindeki tüm çıkış bantları yeni dizayn bantlar ile değiştirilerek, 2016 yılında 43,280 kg olan yağ tüketimi, 2017 yılında 28,937 kg'a düşürülmüştür. 2016 yılına göre bilezik başına düşen yağ tüketimi %19 oranında azaltılmıştır. 2017 yılında 7,146 kg, 2018 yılında 7,977 kg ve 2019 yılında da 8,216 kg yağ tasarrufu sağlanmıştır. 2020 yılı için ise 6,160 kg yağ tasarrufu öngörülmektedir.
- Torna paketleme atölyesinde hava jeti kullanılarak %50 oranında konzervasyon tasarrufu sağlanmıştır. Bu sayede 2019 yılında 3640 kg yağ tasarrufu yapılmıştır.
- Tekmilli Torna Atölyesi tezgâhlarında direk hava üfleyen sistemlere valf

sistemi takılıp ve kızak hareketlerine bağlı olarak hava üfler hale getirilmesiyle; yıllık 1,199,520 m³ basınçlı hava tasarrufu;

- Atölyelerde kullanılan SPC formlarının, Q-DAS programı kullanılarak elektronik ortamda yapılmasıyla kâğıt tasarrufu;
- Yıkama tezgâhı girişine yapılan elek sistemi ile kumlama tezgahlarından gelen kumların yakalanmasıyla 840 kg/yıl kum tasarrufu. Ayrıca Kumlama tezgahında çıkan atık kumların, ısıl işlem bölgesine alınan kumlama tezgahında tekrar kullanılmasına başlanması ile yıllık 2 ton kum tasarrufu sağlanmıştır.
- 6 tip üründe kesme delme operasyonu yerine sıcak dövme operasyonunun kullanılmasıyla, 35,9 ton; dövme operasyonunda pasta ağırlıkları azaltılarak daha az hurda verilmesiyle yıllık 16 ton ve donutlarda talaş azaltma çalışmalarıyla yıllık ~70 ton rulman çeliği tasarrufu sağlanmıştır.

TASARRUF	2019 Yılı	2020 Yılı (H)
Su Tasarrufu	207 ton	280 ton
Deterjan Tasarrufu	4000 kg	3800 kg

YAĞ TASARRUFU	2018 Yılı	2019 Yılı	TOPLAM	2020 Yılı (H)
Ovalama	7977 kg	8216 kg	16193 kg	6160 kg
Torna Paketleme	2050 kg	3640kg	5690 kg	3600 kg

Torna Atölyesinden seri üretim kullanımı sonrası ömrünü bir şekilde tamamlayarak artık kullanılmaz olarak ayrılan uçların Kalıp Takım imalatında tekrar değerlendirilmesi. Seri üretim Torna imalatlarımızdaki hassas toleranslara ve sıkı kalite politikamıza bağlı kalabilmek adına torna tezgahlarında kullanılan kesici takımlar, Bu yapılan incelemeler sonrası

kalıp takım atölyesinde tekrar değerlendirilmekte bu sayede kalıp ve takım üretiminde kullanılan kesici takım miktarı mümkün mertebe azaltılmaktadır. Yapılan çalışmalar neticesinde 2019 yılı içerisinde yaklaşık 4000 adet uç geri kazanılarak kalıp takım atölyesinde kullanılmıştır.

Hurda Malzemelerin Geri Kazanımı

- Pres atölyesinde sac kafes imalatından çıkan iç çap hurda pullarından farklı tiplere sac kafes üretimi yapılmıştır. (2018 yılında yapılan çalışma) 2018

yılında kullanılan sacların 76 Ton atık çıkmıştır. Bu hurdaları kullanarak yaklaşık 3,6 milyon yeni sac kafes ve sac kapak imalatı yapılarak üretimde kaynak verimliliğine katkı sağlanmıştır.

- Kalıp Takım Atölyesinden çıkan talaşların preslenerek, içerisinde bulunan soğutma sıvısının geri kazanımı ORS Kalıp-Takım atölyesinde, imalat esnasında oluşan talaşlar soğutma suyu ile birlikte tezgâhların

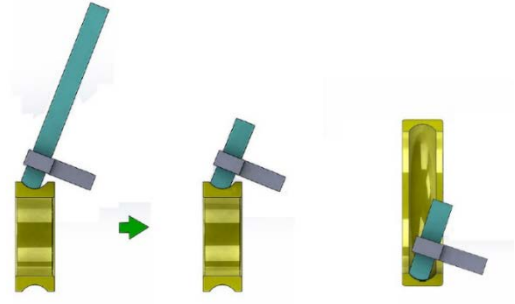
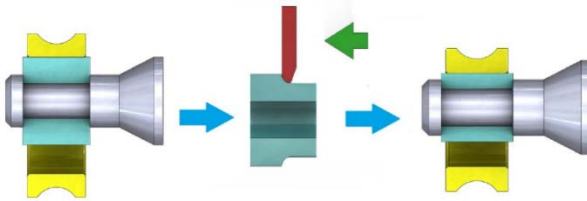
hurda toplama bandına düşüp, talaş istifleme sürecinde, santrifüj yöntemiyle talaş üzerindeki tezgâh soğutma sıvısı ayrıştırılarak soğutma sıvısının soğutma sistemine dâhil edilmesi ve yeniden kullanımı sağlanır.

- Taşlama ve Montaj atölyesinde kullanılmakta olan iç bilezik yuvarlanma yolu (IBYY), delik çap ($\varnothing d$) ve dış bilezik yuvarlanma yolu (DBYY) taşları ilgili operasyon için ömrünü tamamlamasının ardından, daha küçük ölçülere gelecek şekilde şekillendirilerek uygun olan başka operasyonlarından kullanılması sağlanmaktadır. Bu uygulamalar ile 2005-2019 yılları arasında taşlama operasyonları için 728,292 adet taşın;

benzer çalışmalarla superfinish operasyonları için 2017-2019 yılları arasında 3,787 adet taşın tekrar kullanımı sağlanmıştır.

- Yapısı bozulan 'in-process gauge finger'lerinin düzeltilmesi ile 6,143 adet finger, bir başka operasyona ait elmaslama (dressing) işleminde kullanılmak üzere de 2,189 adet tek taneli elmasın yeniden kazanımı sağlanmıştır(2017-2019).

Su Riskleri ve Yönetimi

Sürdürülebilir doğal kaynak yönetimi sorumluluğumuzdan hareketle üretim faaliyetlerimizi gerçekleştirirken suyun daha verimli kullanımının sağlanması ve yeraltı su kaynaklarının korunması su yönetimi yaklaşımımızın temelini oluşturmaktadır. Üretirken tüketilen doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması sayesinde neden olunan

olumsuz çevresel etkinin azaltılmasına yönelik yaklaşım gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır. ORS her zaman bu bilinçle çalışmalarına devam etmektedir.

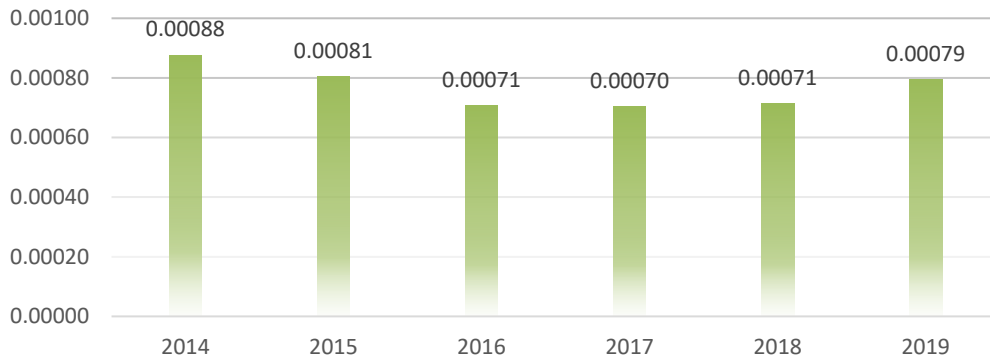
Doğal kaynakların en temel unsuru olan suyu etkin bir şekilde kullanmak ve su ayak izimizi yönetebilmek adına fabrikamızda evsel-endüstriyel kullanım sonucu oluşan atıksular, teknolojik ve çevreye duyarlı olan ultra-filtrasyon ve atık ısını kendi enerji kaynağı

olarak kullanan vakum evaporatör sistemlerimizin mevcut olduğu, fiziksel-biyolojik proseslerin gerçekleştiği atıksu arıtma tesisimizde arıtılmaktadır. Arıttığımız atıksuyun büyük bir kısmı doğal kaynak korunması ve temel su ihtiyacımız için tasarruf sağlanması adına soğutma sistemlerimizde geri kullanılmaktadır. 2019 yılında oluşan 51.527 m³ atıksuyun %67,2' si geri kullanılarak, 57.692 hanenin günlük su tüketimine eşdeğer tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca yeni faaliyetlerimiz için kullanılmak üzere yağmur suyu geri kazanımı projesi için çalışmalara başlanmıştır.

Geri kullanım fazlası oluşan çok az miktardaki arıtılmış atıksu, fabrika alanında bulunan mevcut su kaynaklarını, yeraltı suyu kaynaklarını ve toprağı korumak adına ilgili çevre mevzuatı ile belirlenmiş limit değerlerinin çok altında olarak alıcı ortama deşarj edilmektedir. Böylelikle kaynaklarımızın

korunmasının yanında, su ve toprakta yaşayan ekosistemde yer alan biyolojik çeşitliliğin de korunması sağlanmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilerek sahip olduğumuz atıksu deşarjı konulu Çevre İzin Belgesi kapsamında deşarj parametrelerimiz (KOİ-Kimyasal Oksijen İhtiyacı, pH, AKM-Askıda Katı Madde... vb.) takip edilmektedir. İlgili yasal analizler 2019 yılı içerisinde 2 aylık periyotlarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sistemi tarafından atanan yetkili çevre laboratuvarlarına yaptırılmıştır. Ayrıca yasal analizlerin haricinde etkin bir atıksu arıtma yönetimi gerçekleştirilebilmesi için, fabrikamız içerisindeki atıksu arıtma tesisimizde bulunan laboratuvarımızda KOİ-AKM-pH vb. en önemli parametreler günlük olarak takip edilmektedir. Atıksu arıtma tesisi işletimi kaynaklı oluşan arıtma çamurları ise düzenli aralıklarla analizleri yaptırılarak, lisanslı atık geri kazanım tesislerine gönderilmektedir.

RULMAN BAŞINA OLUŞAN ATIKSU MİKTARI, M3/ADET-RULMAN

Çevre Dostu Üretim

Pres Atölyesinde kapalı yıkama sistemi yatırımı yapılarak perkloretilen yerine solvent kullanımına geçilmiştir. 2019 yılında perkloretilen yerine, 1924 kg solvent kullanılarak, çevreye zararsız malzeme kullanımı ve parasal kazanç sağlanmıştır.

Ayrıca yıkama tezgâhı tamamen kapalı bir sistem olduğundan, parça yıkama sırasında ortama herhangi yabancı madde salımı olmamakta çevre dostu üretime katkı konmaktadır.

Enerji Verimli Çevreye Dost Ürünler

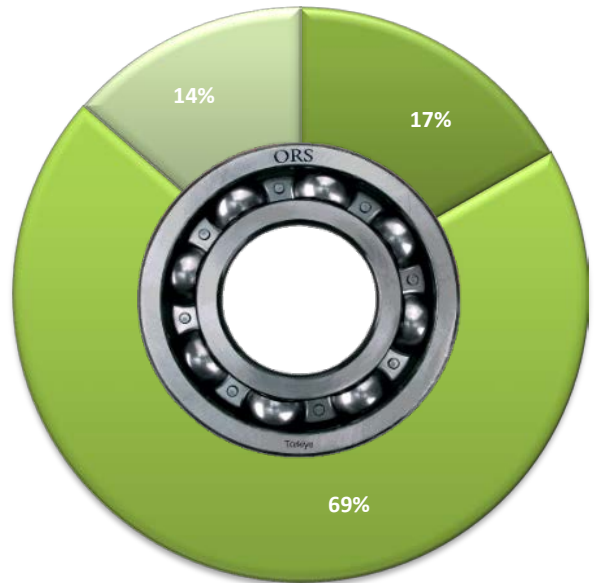
ORS çevreci ve yenilikçi ürünleriyle sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmayı hedefleyerek Ar-Ge çalışmaları yürütmektedir.

ORS gelişmekte olan pazarda enerji verimli ürünleriyle varlığını göstermektedir. Elektrikli araçlarda e-machine olarak tanımlanan motor-şanzıman birleşik güç aktarma sistemlerine yüksek hıza uyumlu rulman tasarlayıp üretmektedir. Bu çerçevede düşük sürtünmeli bilezik ve kafes tasarımları yapılmaktadır.

Enerji verimliliğine yönelik olarak yapılan çalışmalar sayesinde otomotiv sektöründeki firmalara enerji verimli rulmanlar tasarlanmış ve üretilmiş, E-car uygulamalarında ve endüstriyel elektrik motorları uygulamalarında kullanılmak üzere enerji verimli rulmanlar üretilerek enerji tüketiminin azaltılmasına destek verilmiştir.

Ar-Ge Merkezi Proje Sayısı

- DEVAM EDEN
- TAMAMLANAN
- PLANLANAN

AR-GE INOVASYON VE DİJİTALLESME

Ar-Ge

ORS Ar-Ge birimi mevcut ürünlerin iyileştirilmesi, müşterilerinin gelecekteki gereksinimlerini karşılayacak yeni ürünler ve prosesler geliştirilmesi konularında araştırma ve geliştirme çalışmaları yapan mühendisler ve araştırmacılarından oluşmaktadır.

Yüzey işlem yöntemlerinin, ürünlerin ömürlerini arttıracak ve maliyet azalması sağlayacak üretim yöntemlerinin, müşterilerine hatasız ve en yüksek kalitede ürün sunmayı sağlayacak olan görüntü işleme ve titreşim analiz sistemlerinin geliştirilmesi alanlarına

odaklanmıştır. Viskozitesi azaltılmış yağlayıcılar ve rulmanlarda aşınma direncini artıracak, iç sürtünme nedeni ile oluşan sürtünme kayıplarını azaltarak enerji tasarrufu sağlayacak nano-teknolojik kaplamalar üzerine çalışmalar sürdürülmektedir.

Araştırma konuları aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir.

- Ürün Tasarımı ve Geliştirilmesi
- Üretim Süreci Tasarımı ve Geliştirilmesi
- Yeni Malzemeler ve Kaplamalar
- Kalite Kontrol
- Veri İşleme
- Temel Araştırma

STOP 88 proje 1982'den beri tamamlanmıştır

✓ 24 proje devam etmektedir

📅 15 yeni proje başlatılmak üzere planlanmıştır

	MEVCUT	BEKLEYEN
PATENT	12	18
FAYDALI MODEL	14	6

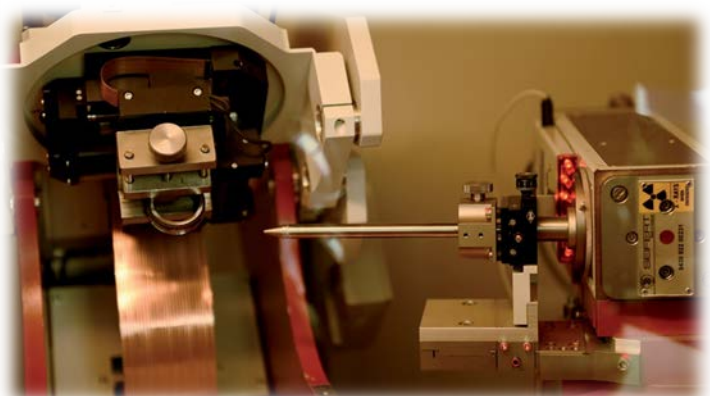
Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından AR-GE Lisansımız Genel Müdürümüz Sn. Ahmet ASLAN'a verilmiştir. (Şubat 2009)

Rulman
Fonksiyonel
Test Cihazı

SEIFERT 3003 PTS XRD Cihazı

Hassas Çap
Ölçüm Cihazı

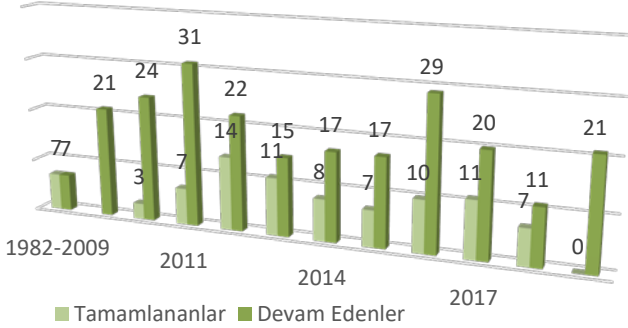

ORS, müşteri ihtiyaçlarını ve taleplerini dikkate alarak, mümkün olan en yüksek kalitede rulmanların üretilmesi için araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu hedefe yönelik olarak ORS'nin ARGE Stratejisi:

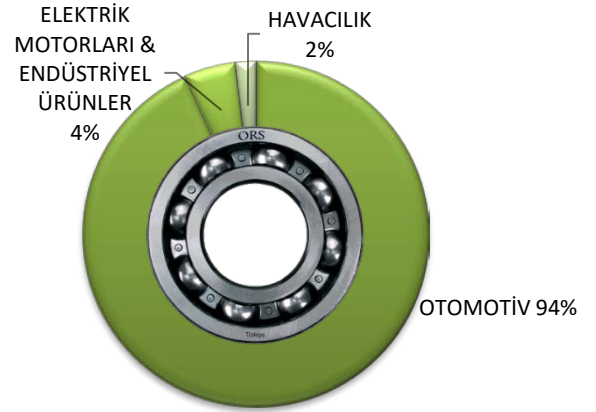
- ORS'nin marka imajını geliştirmek,
- ARGE faaliyetlerini ileri teknolojilerle donanmış mühendislik hizmetleri ile desteklemek,
- Yeni bilgiler edinmek için deneysel, teorik

- Araştırmaların kazanımlarından yararlanarak yeni malzemeler, yeni prosesler ve yeni süreçler geliştirmek, mevcut mamullerin ve proseslerin özelliklerini iyileştirmek,
- Otomotiv ve beyaz eşya sektörünün daha çevre dostu ürünler üretmesinde ve emisyon değerlerinin düşürülmesinde katkıda bulunacak enerji verimli ve hafifletilmiş ürün geliştirmek,
- ORS'nin fikri ve sinai mülkiyet haklarını yöneterek dış pazarlarda rekabetçi bir üne yükseltmek, olarak saptanmıştır.

Yıllara Göre Projeler

Projelerin Sektörel Dağılımı

Sektörlere göre dağılım;

- Otomotiv sanayisine yönelik 98 adet proje,
- Elektrik motorları & endüstriyel ürünlere yönelik 5 adet proje,
- Havacılık sektörüne yönelik 2 proje,

toplamda 106 adet tamamlanan ve devam eden proje şeklindedir.

2020 yılı için planlanan projelerin;

- Otomotiv sanayisine yönelik 14 adet proje,
- Elektrik motorları ve endüstriyel ürünlere yönelik 1 adet proje,

olmak üzere toplamda 15 adet olarak başlatılması planlanmaktadır.

Sürdürülen 24 adet projeden sekiz adedi TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir. Patent ve faydalı model çalışmaları devam etmektedir.

Bilgi tabanlı üretim teknolojileri üzerinde çalışan ATILIM Üniversitesinin bünyesinde bulunan Metal Şekillendirme Mükemmeliyet Merkezinin (MŞMM) Yönetim Kurulunda yer alınmakla birlikte, belirlenen amaçlara ulaşmada Türkiye'deki 14 üniversite ile ortak araştırma faaliyetleri sürdürülmektedir.

Ar-Ge giderlerimiz yıllık ciromuzun %2.45' i civarındadır.

Yeni İş Alanları

Sanayileşmenin yerleşme ve savunma sanayi üzerine şekillenmesi doğrultusunda Türkiye'nin tek rulman imalatçısı olan ORS de bu alanda

varlık göstermek için iş süreçlerini yeniden kurgulamaktadır. Çalışanların yenilikçi fikirleri desteklenmekte, geliştirilen projelerin uygulamaya alınması için iş planları ve fonlar belirlenmektedir.

İş ortakları ve girişimcilerle yapılan toplantılarda yeni iş fikirleri öğrenilerek değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede yerli havacılık firmalarından biri için şanzıman rulmanları üretilebilirliğini tespit edebilmek için fizibilitesi yapılmış, uygunluğu firmayla değerlendirilmeye devam etmektedir.

Havacılık sanayinde ihtiyaçları karşılayabilmek için öncelikli olarak jet motorlarında kullanılmak üzere üç nokta temaslı rulman çalışması projesi, hâlihazırda yerli üretimi bulunmayan, CNC tezgâhlarda ve yüksek hızlı uygulamalarda kullanılan spindle rulmanları tasarımı ve üretimi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Büyük araçların elektrik motorları performansını iyileştirip, hata oranlarını azaltmak için üretilen izolasyonlu rulmanlar ilgili firmalara ulaştırılmaya başlanmıştır.

Yüksek sıcaklıklı uygulamalarda kullanılmak üzere komple mangan fosfat kaplı rulmanların üretilebilmesi için çalışmalar başlatılmıştır.

En büyük otomotiv firmalarından biriyle Türkiye'nin ilk yerli şanzımanı için hassas komponentlerin tasarlanması, üretim toleranslarıyla ilgili çalışmalar yapmış, üretim teknikleri geliştirilmiş, öğrenilen yeni iş yöntemleri ile ilk numuneler üretilerek firmanın test uygulaması için gönderilmiştir.

Açık İnovasyon

ORS bakış açısı, inovasyonun küresel sanayi ve geliştirme ihtiyaçları çerçevesinde şekilleneceği üzerine kuruludur. Fikirlerini hayata geçirmek

isteyen girişimcilere gerekli teknik desteği sağlar.

Şirketin farklı birimlerinde çalışanların yenilikçi fikirlerinden yola çıkılarak, projeler ve prototipler üreterek müşteri ihtiyaçlarını karşılayacak ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda teknolojiler üretmeyi amaçlar.

Küresel sanayi ihtiyaçlarını hassas bir şekilde karşılayabilmek için 3D tasarım metoduna geçiş ve tasarlanan ürünlere ait tüm verilerin sistemsel olarak kontrolü ve yönetilmesi süreci başlatılmıştır.

İş ortaklarıyla birlikte çalışmalar yapmaya ve yenilikçi geliştirmelere önem verir. Bu doğrultuda dışa bağımlılığı azaltma çerçevesinde kamyon aks/ dingil sistemlerinde kullanılan eksenel rulman için parametreler geliştirilmekte, yüksek yüklerde saha şartlarında test yapabilmek için test aparatları tasarlanmaktadır.

ORS gelişen ve yerleşen teknolojiye yönelik iş birliklerinin sürekliliğini sağlamaktadır. Prestijli üniversitelerle araştırmalar konusunda iş birliği yürütmektedir.

Dijitalleşme

Dijitalleşme, sanal ve gerçek üretim dünyalarını, daha yüksek esneklik, kalite ve verim için bir ekosistem yaratacak şekilde birleştirerek üretim süreçlerini dönüştürür. En büyük karbondioksit salım kaynaklarından biri olan endüstride dijitalleşme; bu anlamda da sürdürülebilir kalkınma hedefleri için parlak bir gelecek vaat etmektedir. ORS, üretim süreçlerini otomatikleştiren otomasyon çözümleri ile altyapısını uygun hale getirmek, birbiriyle anlık olarak haberleşen tam entegre akıllı sistemler kurmak, talep edilen ürünleri mümkün olduğunca hızlı ve kaliteli bir şekilde üretmek, bunu yaparken en az kaynak, hammadde ve enerji tüketmenizi sağlamak, akıllı veri yönetimi ve bildirimleri sayesinde stratejik kararlar vermek, önleyici bakım yapabilmek, üretimimizi optimize etmek ve

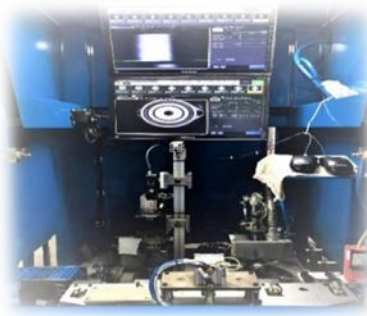
enerji verimliliği sağlamak için dijitalleşmeye büyük önem vermektedir. Dijital Dönüşüm Grubu kurularak, Dijital Dönüşüm Programı ile şirketimiz bünyesinde gerçekleştirilen dijital dönüşüm uygulamalarının bir sistematik dahilinde hayata geçirilmesi, motive edilmesi, kaynakların doğru sırayla doğru işlere yönlendirilmesi ve şirket ihtiyaçlarına bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşılması amacıyla faaliyetler planlanacaktır.

Bu kapsamda ORS'de tamamlanmış, devam etmekte ve geliştirilmeye çalışılmakta olan birçok uygulama bulunmaktadır. Bunlar;

- SAP ERP sistemiyle müşterilerden siparişler EDI ile otomatik olarak sisteme aktarılması, tedarik zinciri verimli şekilde yönetilmesi, üretim ve satışa ait tüm kayıtların saklanması
- Doküman sistemi sayesinde doküman yönetiminin dijital alana taşınması,

dokümanların daha kolay ulaşılabilir ve kontrol altında tutulabilir hale gelmesi

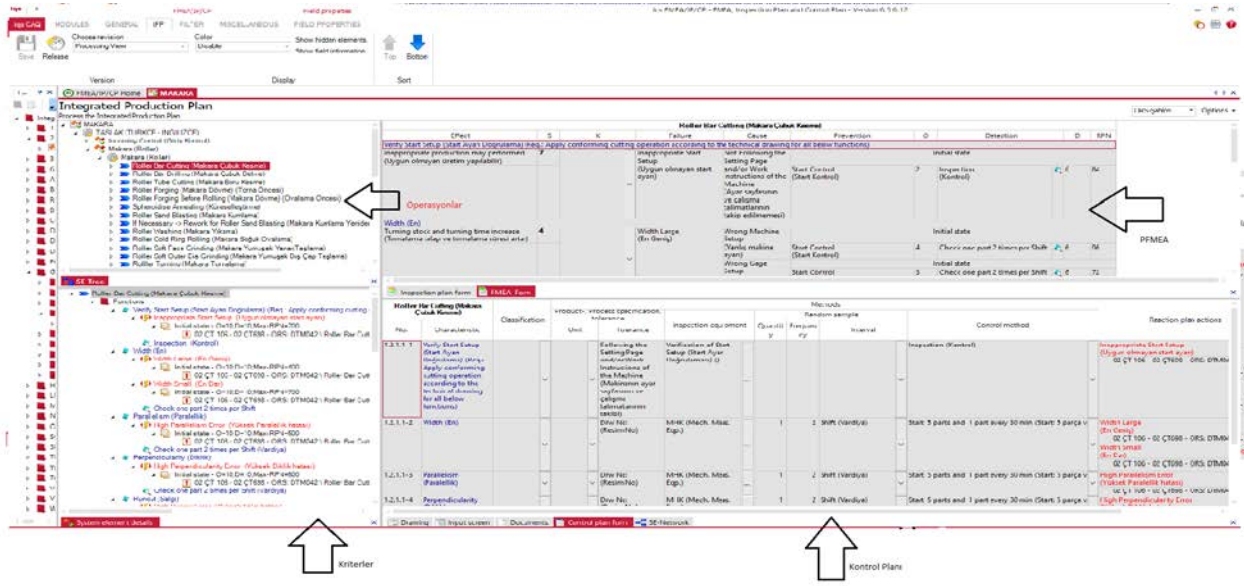
- Tezgâhlardan anlık otomatik veri toplama ve mevcut ERP sistemine aktarımı ile ilgili devam eden çalışmalar
- Üretimde kalite kontrol amaçlı kameralı yapay görme sistemleri kullanılmakta ve geliştirilmesi üzerine devam eden çalışmalar
- Üretim hattında insanlarla ortak alanda çalışabilecek orta yük kapasiteli işbirlikçi mobil robot projesinin devreye alınması. Yaygınlaştırmak amacıyla geliştirme çalışmaları,
- İç lojistiğe yönelik bir otonom araç projesinin devreye alınması, diğer alanlara da yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılmasıdır.

PPAP dokümantasyonu kapsamında hazırlanan Proses Kontrol Planı, Proses FMEA, Proses Akış Şeması dokümanlarının, Microsoft altyapısındaki word, excel programlarında yapmak yerine, IQS software programı satın alınarak bu program ile hazırlanmasına başlanılmıştır. Hazırlanan dokümanlar birbiri ile bağlantılı olduğundan, oluşabilecek aksaklıklar,

dokümanlar arası kopukluklar ortadan kaldırılmıştır. Ek olarak dokümantasyon açısından daha hızlı bir kullanım sağlanmıştır. Oluşabilecek aksaklıklar, müşteri tarafında da ortaya çıkarabilecek sorunlar oldukça azaltılmıştır.

DEĞER ZİNCİRİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Tedarik Zinciri

Tedarik zinciri yönetiminin; şirketlerin kalite, çevre ve sosyal politikalarına etkisi yadsınamaz bir gerçektir ve ORS, yüzlerce onaylı tedarikçi ile birçok alanda faaliyet göstermektedir. Sürekli gelişen ve büyüyen dünyada, tedarik süreçlerinin daha doğru yönetilebilmesi için; sürdürülebilirlik anlayışını, mevcut politikalarının merkezine koyarak hedeflenen ekonomik, çevresel ve sosyal kazanımların geniş bir platforma yayılması amaçlanmaktadır.

Son yıllarda otomotiv sektörünün toplam ORS satışları içerisindeki payı %50'lere ulaşmıştır. Bu bağlamda; öngörülebilir ve esnek bir tedarik zinciri; değişen müşteri gereksinimlerinin en hızlı ve verimli şekilde karşılanması adına yüksek önem taşımaktadır. Üretilen her bir rulmanın kalitesi; tedarikçilerin katkısı ve gelişime duydukları istek ve çaba ile perçinlenmektedir. Sonuç olarak, verimlilik, tedarik zincirinin her halkasında, kaynakların etkin ve kesintisiz bir şekilde kullanılması ile sağlanabilir.

Sürdürülebilirlik anlayışını tüm tedarik zincirine yaygınlaştırmak ve zincire dâhil olan tüm ORS paydaşlarının, kendi düzeylerinde, ortak sürdürülebilirlik anlayışını benimsemeleri amaçlanmaktadır. Tedarik zincirindeki tüm ilişkilerde; yasalara uyum, insan hakları ve ORTADOĞU RULMAN SANAYİ'nin tanımlamış olduğu kurumsal etik kuralları esas alınmaktadır. Bu şekilde, çok yönlü ve tarafsız bir değerlendirme süreci ile başlayan tedarikçi ilişkileri; şeffaf ve sürekli iletişim ile sürdürülebilir kılınmaktadır.

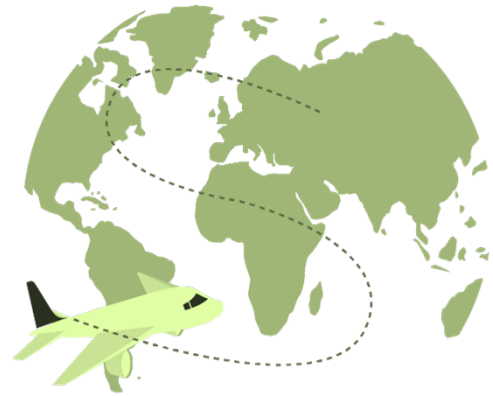
ORS tedarikçileri, stratejik iş ortakları olarak görülmektedir. Tedarikçiler ile iş ilişkilerinin sürdürülebilirliğini sağlamak adına, onlarla düzenli olarak iletişime geçilmektedir. Her türlü bilgi paylaşarak ve teknik destek sağlanarak tedarikçilerin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Yurtdışında bulunan tedarikçiler ile her yıl en az bir kez genel süreçleri irdelemek amacıyla görüşmeler yapmaktayız. Ziyaretler; karşılıklı uygunluk durumlarına göre, ORS'nin Polatlı

fabrikasında veya tedarikçi sahasında olacak şekilde organize edilmektedir.

Zaman zaman teknik süreçlerin görüşülmesi için, tedarikçiler ile telekonferans görüşmeleri yapılmaktadır. Ayrıca tedarikçi ziyaretlerinde görüşmeler, kolay bilgi alışverişine olanak sağlanması adına, projeksiyon sistemlerinin kurulu olduğu salonlarda yapılmaktadır.

Tedarikçiler ile güçlü iletişim kurarak iş ilişkilerinin uzun süreli olması garanti altına alınmaktadır.

Tedarikçi İlişkileri

ORS'nin tedarikçilerle oluşturduğu uzun süreli iş ilişkilerinin temelinde, ihtiyaçların doğru anlaşılması ve karşılanması yatmaktadır.

Ham malzeme, ambalaj malzemesi ve fason malzeme alımları; ancak ve ancak kalite, çevre, finans ve iş etiği süreçleri ile ilgili onayı ORS tarafından almış tedarikçilerden yapılmaktadır. Aday tedarikçilerin karşılamakla zorunlu tutulduğu şartlar aşağıda belirtilmiştir:

- Kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularına yaklaşımlarını değerlendirmek adına; IATF 16949, ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 gibi kalite belgeleri (Tedarik süreçlerinde aday firmaların kalite yaklaşımını benimsemiş olmaları gerekliliğinden ötürü minimum ISO 9001 belgesi zorunluluğu vardır)

Otomotiv gereksinimlerinin tedarikçiler tarafından da karşılanması gerekliliğinden hareketle, IATF 16949 belge sahibi tedarikçilerin sayısını arttırmak adına çalışmalar yürütülmektedir. Ambalaj malzemesi tedarikçileri IATF 16949 belgesinden muaf tutulmaktadır. Mevcutta ambalaj malzemeleri dışında kalan direkt malzeme grubunda aktif olarak; 84 tedarikçi ile çalışılmaktadır. Söz konusu 84 tedarikçiden 48 tanesinin IATF 16949 belgesi bulunmakta; aktif olarak çalışılan hammalzeme ve fason malzeme tedarikçilerinin %57 'si IATF 16949 belgesi sahibidir.

ORS çevrenin korunması konusunda gösterdiği hassasiyet nedeniyle, tedarik zinciri boyunca çevre bilinci yerleşmiş tedarikçiler ile çalışmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda ambalaj, hammalzeme ve fason mal gruplarını içeren direkt malzeme grubunda tedarikçilerinin %75'i ISO 14001 belgesi sahibidir.

- Şirketlerin en büyük hazinesi olan «know – how»'ları da içeren bilgi güvenliğinin sağlanması ve gizliliğin karşılıklı korunması adına Gizlilik Anlaşmaları

- İş ilişkileri süresince tarafların ticari olarak satış/satınalma faaliyetleri konusundaki sorumluluklarının belirlenmesi ve bu sorumlulukların karşılıklı olarak yerine

getirileceğini garanti altına almak adına Satınalma Anlaşması

- Beklentilerin tamamen anlaşıldığından ve tedarik zinciri boyunca uygulanacağından emin olmak kapsamında; ORS'nin kalite, çevre, finans, iş etiği ve ticari anlamda beklentilerini anlatan Tedarikçi El Kitabı ve tüm teknik gereksinimlerin belirtildiği spesifikasyonlara dair teyit bildirimleri

- Tedarikçilerin sürdürülebilirlik politikasından ve etik şartlara uyduğundan emin olmak adına etik şartların da belirtildiği İş Etiği Deklarasyonu anlaşmaları

- Yaşadığımız dünyayı korumak ve gelecek nesillere daha iyi bir dünya bırakmak amacıyla tüm yasal şartlara ve yasaklı / kısıtlı kimyasalların yönetmeliklerine uygunluğunu teyit etmek amaçlı REACH, RoHS, ELV deklarasyonları

- Finansal risklerinin de değerlendirilmesi gerektiği bilinci ile Finansal Raporların paylaşılması

- Kapasite, üretim kabiliyeti, firma yapısı, ölçüm kabiliyetleri vb. bilgilerini toplamak ve irdelemek adına tedarikçiler tarafından doldurulan Tedarikçi Anketleri talep edilmektedir. Bunlara ek olarak çevre, kalite ve iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını yerinde denetlemek adına tedarikçi sahalarında Potansiyel Tedarikçi Tetkiki gerçekleştirilmektedir.

D Tüm bu süreçlerden geçen firmalar ile çalışmaları başlatılmakta olup, söz konusu çalışmaların tamamı onaylı tedarikçiler ile hali hazırda yürütülen çalışmalardır. Onaylı tedarikçi listesi oluşturulurken amaçlanan; iş sürekliliğinin devamını sağlamak için, her ürün grubunda en az 2 alternatif tedarikçi ile çalışmaktır. **2018 yılında ham malzeme alımları için 2, fason alımlar için 1 ve ambalaj**

malzemesi alımları için 2 yeni tedarikçi ile çalışılmaya başlanmıştır.

Çatışma Mineralleri Yönetimi:

ORS, özel bir şirket olarak Dodd-Frank Kanunu'nun SEC açıklaması gerekliliğine tabi değildir.

Bununla birlikte Çevre ve İnsan Haklarını Koruma için yapılan çalışmalarımızın bir parçası olarak ürünlerimizde kullanılan 3TG (tantal, kalay, tungsten ve altın)'lerin Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve komşu ülkelerden elde edilen ve buradaki çatışmalara katkıda bulunan satıcılardan alınmaması konusunda tüm tedarikçilerimiz bilgilendirilmiştir. Tüm tedarikçilerimizden de 3TG kaynaklarının çatışmasız kaynaklar olduğunu gösteren deklarasyonlar alınmıştır.

Tedarikçi Geliştirme ve Risk Yönetimi

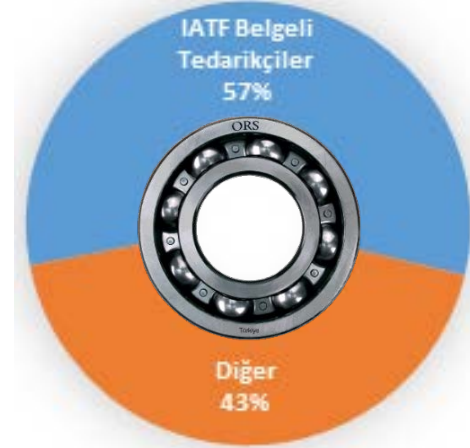
Ham malzeme, ambalaj malzemesi ve fason malzeme alımları; kalitesi ORS tarafından onaylanmış tedarikçilerden yapılmaktadır.

Tedarikçilerden; ilişkiler başlamadan önce, IATF 16949, ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 27001 ve ISO 50001 gibi sahip oldukları kalite belgeleri talep edilmektedir. Bu prosedür ile aday firmaların kalite yaklaşımını benimsemiş olmaları güvence altına alınmaktadır. ORS; potansiyel bir tedarikçiden, **minimum ISO 9001 Belgesi** almış olmasını bekler.

Ambalaj malzemesi tedarikçileri IATF 16949 belgesinden muaf tutulmaktadır. Mevcutta ambalaj malzemeleri dışında kalan direkt malzeme grubunda aktif olarak; 88 tedarikçi ile çalışılmaktadır. Söz konusu 88 tedarikçiden 50 tanesinin IATF 16949 belgesi bulunmaktadır. Oransal anlamda aktif olarak çalıştığımız ham malzeme ve fason malzeme tedarikçilerimizin %57'si IATF 16949 belge sahibidir.

ORS, çevrenin korunması konusunda da hassasiyet gösterir ve tedarik zinciri boyunca

çevre bilinci yerleşmiş tedarikçiler ile çalışmayı amaçlar. Bu kapsamda ambalaj, ham malzeme ve fason mal gruplarında aktif olarak çalışılan 124 tedarikçinin 87'si ISO 14001 belgesine sahiptir. Oransal anlamda direkt malzeme grubunda ISO 14001 belge sahibi firma oranı %82'dir.

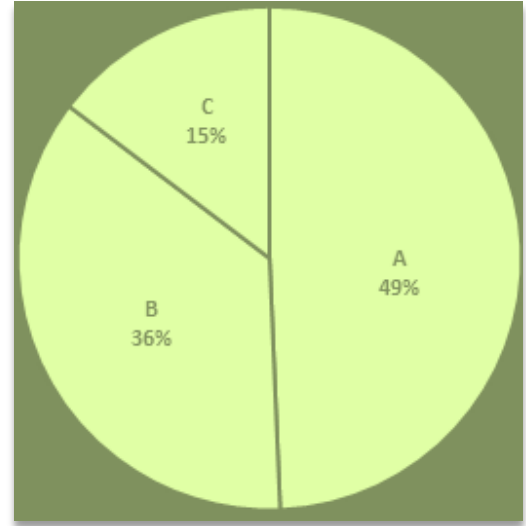
- Gizliliğin karşılıklı korunması için gizlilik anlaşmaları,
- Satınalma ticari şartlarını belirlemek için Satınalma Anlaşmaları
- Tedarikçi El Kitabı ve spesifikasyonlara dair teyitler, etik şartların uygulandığının teyidi,
- İş etiği deklarasyonları ve sürdürülebilirlik politikaları, tüm yasal şartlara ve, yasaklı ve kısıtlı kimyasalların yönetmeliklerine uygunluğunu teyit etmek amaçlı REACH, RoHs, ELV, POPs deklarasyonu süreçleri tedarikçiler ile yürütülmektedir.
- Finansal risklerin değerlendirilmesi amacı ile finansal raporlar
- Firmaların kapasite, üretim kabiliyeti, firma yapısı gibi süreçlerin irdelenmesi adına tedarikçi anketleri
- Aday firmaların çevre, kalite ve iş güvenliği uygulamalarını denetlemek adına tedarikçi sahalarında gerçekleştirilen tedarikçi tetkikleri

Tüm bu süreçlerden geçen firmalar ile çalışma başlatılmaktadır. Söz konusu çalışmaların tamamı Onaylı Tedarikçi Listesi'ndeki tedarikçiler ile mevcutta yürütülen çalışmalardır.

Onaylı Tedarikçi Listesi oluşturulurken amaçlanan; iş sürekliliğinin devamını sağlamaktır. Bu kapsamda, ORS Satınalma Departmanı'nın stratejisi, her ürün grubunda en az 2 alternatif tedarikçi ile çalışmaktır. 2019 yılında ambalaj malzemesi alımları için 3 yeni tedarikçi ile çalışılmaya başlanmıştır.

Tedarikçiler; ağırlık kalite performansına verilecek şekilde; kalite performansı, çevre bilinci, maliyet analizi, sevkiyat performansı gibi objektif; ayrıca iletişim, güvenilirlik gibi bazı subjektif değerler doğrultusunda değerlendirilmektedir. ISO 14001 Belgesi'ne sahip firmalara, değerlendirme süreçlerinde ek puan verilmektedir. Burada amaçlanan tedarikçileri çevre duyarlılığı konusunda teşvik etmektir. Aynı zamanda otomotiv süreçlerinin benimsenmesi için, yine teşvik amaçlı IATF 16949 Belgesi'ne sahip firmalara ek puan verilmektedir. 2019 yılında değerlendirme çalışmaları neticesinde değerlendirilen tedarikçilerin **%49'u "A grubu"** tedarikçi olmaya hak kazandı. 2020 yılı için, tedarikçi geliştirme çalışmaları neticesinde hedefimiz; bu oranı **%50'nin üzerine çıkarmaktır**.

Tüm tedarikçilerin, A sınıfı tedarikçi olması temel olarak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda tedarikçi geliştirme çalışmaları, ORS bünyesinde yoğun bir şekilde yürütülmektedir. Risk odaklı çalışma prensibi benimsenerek yürütülen geliştirme çalışmaları neticesinde, 2019 yılında 10 tedarikçi tetkiki planlanmış olup; 1 tanesi potansiyel tedarikçi tetkiki ve 5 tanesi hammalzeme tedarikçilerine olmak üzere, tümü gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında planlanan tetkik sayısı ise 3 tanesi potansiyel tedarikçi tetkiki olacak şekilde toplamda 16'dır. Tedarikçi tetkikleri, otomotiv süreçlerinde kabul gören ve kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği konularını kapsayan VDA 6.3 otomotiv standardına göre yapılmaktadır.

İş Sürekliliği

Satınalma süreçlerinde yürütülebilecek tüm sürdürülebilirlik faaliyetleri, temelde iş sürekliliğinin sağlanması amacıyla hizmet etmektedir. Satınalma süreçlerinde iş sürekliliği ; tedarik edilecek malzemelerin tedarik süreçlerini güvence altına almak demektir. Bu kapsamda, öncelikle satınalma cirosunun yaklaşık % 50'sini oluşturan 3 ana malzeme grubu olan çelik malzeme, bilye ve enerji alımlarında, malzeme tedariği süreçlerini sektöre uğratabilecek her türlü riski minimize etmek için, tedarikçiler ile **çeyrek/ yıllık bazda** satınalma anlaşmaları yapılmakta ve iş sürekliliğinin devamını sağlamaktadır.

Ayrıca, üretimde kalite sürekliliğini sağlamak ve tedarikçi kaynaklı riskleri ortadan kaldırmak amacı ile tedarikçiler ile uzun süreli iş ilişkileri kurulmaktadır. Tedarikçilerin önemli bir kısmı ile ORS'nin kuruluşundan bu yana çalışılmaktadır. ORS'nin özellikle direkt malzeme gruplarında bulunan tedarikçileri ile ortalama çalışma süresi, **15 yıldır**. Sıkı temeller ile kurulmuş iş ilişkilerinin, günden güne artarak devam etmesi hedeflenmektedir. İş ilişkilerinin sürekliliğini sağlamak ve kazan – kazan yaklaşımını benimseyerek tedarikçiler ile beraber büyümek/ gelişmek amaçlanmaktadır.

Yine, iş sürekliliğini sağlamak adına, ana tedarikçilerden olay başına 1,5 milyon USD olacak şekilde, en az 3 milyon USD'lık ürün sorumluluk sigortası yaptırımları istenmektedir.

Tedarikçi geliştirme çalışmaları kapsamında ve aynı zamanda iş sürekliliğini sağlamak adına, web sitemizde (www.ors.com.tr) Tedarikçiler/ Suppliers sekmesi açılmıştır. Bu sekme altında; Tedarikçi El Kitabımız, anlaşmalar, politikalar ve tedarikçilerimizin tedarik zinciri süreçleri boyunca ihtiyaç duyabileceği ve kullanması bazı formlar paylaşılmaktadır. 2019 yılında Tedarikçi Anketi; değişen ihtiyaçlar/ beklentiler doğrultusunda güncellenmiş ve ORS web sitesine, tedarikçilerin erişimi için güncel versiyon eklenmiştir.

Endüstri 4.0 çalışmaları kapsamında, satınalma faaliyetlerinin dijitalleşmesi amacıyla 2019 yılında; hangi tedarikçilerin, ORS harcamalarında payının ne kadar olduğunu anlamak ve analiz etmek adına Miktar – Tutar Analiz Raporu, mevcut stokların ve açık siparişlerin mal grubu ve ürün tipi bazında yeterlilik seviyesini ölçmek ve akabinde gerekli tedbirleri almak adına Malzeme Yeterlilik Raporu ve tedarikçi sevkiyatlarındaki gecikmeleri en aza indirmek ve acil aksiyon alabilmek adına Geciken Siparişler Raporu

2020 yılında hedefimiz; kalite gereklilikleri, çevresel mevzuatlar, iş etiği şartları ile ORS'nin finansal beklentilerini içeren **Tedarikçi El Kitabı**'nı gözen geçirmek ve güncellemek, güncel versiyonu Türkçe ve İngilizce olarak ORS web sitesinde yayınlamak ve tedarikçilere dağıtımını yapmaktır.

ORS web sitesinde yer alan Sürdürülebilir Satınalma Politikası; tüm tedarikçilere e-posta ile iletilmiş ve söz konusu politikaya uygun iş ilişkilerinin yürütüleceğine dair tedarikçilerden teyit alınmıştır.

oluşturulmuştur. Miktar – Tutar Analiz Raporu ile Malzeme Yeterlilik Raporu aylık bazda ve Geciken Siparişler Raporu haftalık bazda hazırlanmaktadır. Bu raporların hazırlanmasındaki amaç; geçmiş, şimdiyi ve geleceği iyi analiz ederek iş sürekliliğini sağlamak ve olası aksaklıkların önüne geçmektir.

2020 yılında hedefimiz; Tedarikçi Portalı oluşturularak satınalma operasyonlarının takibini tedarik zinciri boyutunda yapabilmek ve bu

[illegible]

İthalat ve Nakliye Süreçleri

Yerli Tedarikçi Sayısı
89%

Yabancı Tedarikçi Sayısı
11%

57

bulunan antrepo içerisinde, gümrük işlemleri tamamlanana kadar bekletilebilir. C Tipi Özel Gümrük Antreposu; lojistik süreçlerinin, ekstra masraflar olmadan ve olası hatalardan ve riskli durumlardan olumsuz etkilenmeden süreçlerin yürütülebilmesini sağlamıştır.

ORS; 2013 yılı itibari ile Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası'nı (YSS) almış, bu belgeyi alan Ankara'da 1., Türkiye'de ise 3. Firma olmuştur.

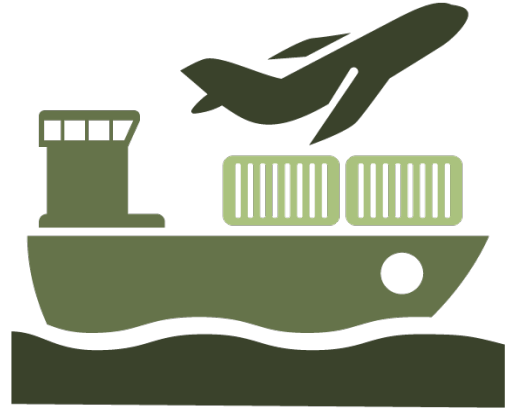
Ayrıca yurtiçi nakliye süreçlerinde İstanbul ve İzmir'de bulunan depolar teslimat noktası olarak kullanılmaktadır. Tedarikçilerin sevkiyatları bu konumlardaki depolara yapmaları sağlanarak nakliye maliyetleri minimize edilmektedir.

Kimyasal malzeme alımlarında, tehlikeli kimyasalların taşınması yönetmeliği olan ADR'ye uygun şekilde ürünlerin sevkiyatı, tedarikçiler tarafından organize edilmekte, ADR'ye uygunluğu olmayan kimyasal tedarikçiler ile çalışılmamaktadır. Kimyasal malzeme alımlarında, MSDS ve TDS dokümanları incelenerek malzeme seçimleri yapılmaktadır.

Depo Yönetimi ve Atıklar

2017 yılında, imalat alanlarından tamamen bağımsız ve imalat alanlarına yaklaşık mesafesi 400 – 500 metre bir alan üzerine, Kimyasal Depo inşa edilmiştir ve devreye alınmıştır. Fabrika içerisinde ihtiyaç duyulan tüm kimyasal malzemelerin stok alanı olarak bu depo kullanılmaktadır. ORS içerisinde kimyasal malzemelerden kaynaklanabilecek yangın vb. riskler minimize edilmiştir.

2019 yılında, uzun süredir tüketimi olmayan, hareket görmeyen veya kullanılamayacak durumda olan malzemelerin ayrıştırılması için çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonrasında,

hareket görmeyen malzemelerin kullanılması, kullanılamayacak durumdaki malzemelerin ise bertarafı sağlanmıştır. Bu

şekilde, depolama alanları daha verimli kullanılmak üzere düzenlenmiştir.

Fabrika sahasında ortaya çıkan farklı türdeki metal, ahşap, karton, yağ vb. atık malzemelerin, Çevre Bakanlığı lisansı olan firmalara, gerek hizmet satınalma ile gerek ise satışı yapılarak bertarafı sağlanmaktadır.

Fabrika içerisindeki kullanıcıların, geri dönüşümlü malzeme kullanması için teşvikte bulunulmuş ve yıl içerisinde, kutu içi boşluk doldurma elemanı olarak kullanılan balonlu naylonlar, geri dönüşümlü kâğıt malzeme ile değiştirilmiştir.

2020 yılında depolama süreçleri için hedefimiz; FIFO süreçlerini ve stok takibini daha etkin uygulayabilmek için; mevcutta fabrikanın muhtelif alanlarında stoklanan tekli kutu, naylon ambalaj ve plastik seperatörleri, raflı bir stok alanına taşımaktır.

Müşteri Deneyimi

ORS 1982 yılında 'Kelebek Kadar Sessiz' rulmanlar üretmek amacıyla kurulmuş ve bu tarihten itibaren müşteri ihtiyaçları her zaman ön planda tutulmuştur. Bu nedenle fabrikalarımızdan çıkan rulmanlar sadece satış rakamlarını değil hem OEM hem de son kullanıcılarda değer yaratan, ekipmanlarına güven duymalarını sağlayan ve operasyonlarını sorunsuzca yürütmelerini mümkün kılan ürünleri ifade etmektedir.

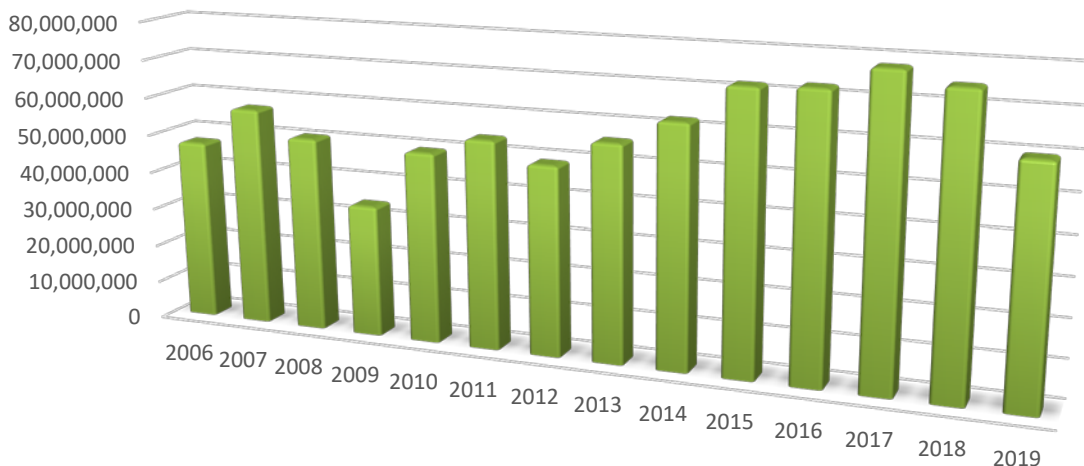

Müşterilerimizin üretkenlik konusundaki hassasiyeti ve maliyetleri düşürürken azami sorunsuz çalışma sürelerine ulaşma istekleri ORS'nin de doğrudan hedefidir.

Bu hedefler doğrultusunda üretim kapasitesinin kuruluştan bugüne artırılmasının yanı sıra, çeşitli sertifikalarla belgelendirilen kalite ve hassasiyet anlayışı da sürekli artan bir başarı grafiği elde edilmesini sağlamıştır.

ORS A.Ş. şu anda ISO 9001:2015, IATF 16949:2016, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007, ISO/IEC 27001:2013, FORD Q1 standartlarını benimsemiş ve belgelendirmiş bulunmaktadır. Üretim miktarları ve kalitenin her geçen gün artışı aşağıdaki satış miktarlarına ulaşılmasını mümkün kılmıştır.

Satışlar-Milyon adet

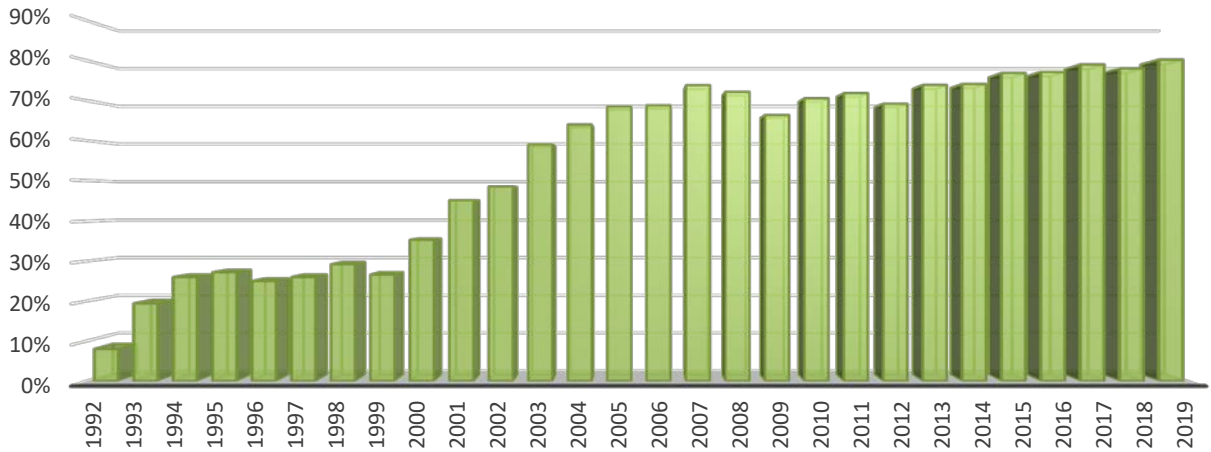
1993 yılında, ISO 9000 - Kalite Yönetim Standardı'nın alınmasıyla satış miktarlarında sürekli bir artış gözlenmiş, ilk büyük ihracat müşterisi olan BSH (Bosch – Siemens – Hausgeraete) firmasına ihracat gerçekleştirilmiştir.

2000 yılında, QS 9000- Otomotiv için Kalite Yönetim Standardı'nın alınması ihracat rakamlarında yüksek artış sağlamış; 2001 yılında tam otomasyonlu taşlama – montaj ve son kontrol hattı kurulmasıyla da, satış miktarları %25'in üzerinde bir artış göstermiştir.

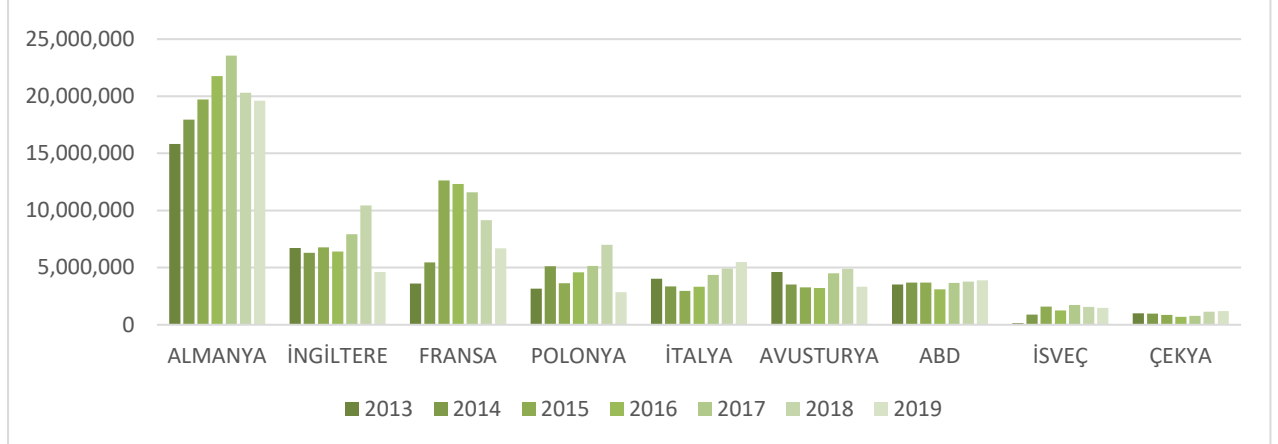
2003 yılında ise, ISO/TS 16949 - Otomotiv Özel İsteklerini Kapsayan Kalite Yönetim Standardı'nın alınmasıyla satışlarda yine %25'e yakın oranda artış elde edilmiştir.

2013 yılında, ISO 27001- Bilgi Güvenliği Yönetim Standardı'nın alınması ve bununla birlikte Çevre Yönetimi, İşçi Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili belgelerin ve süregelen yatırımların sayesinde de her geçen yıl artış gösteren satış miktarları elde edilmiştir.

Yıllara Göre İhracat Oranları

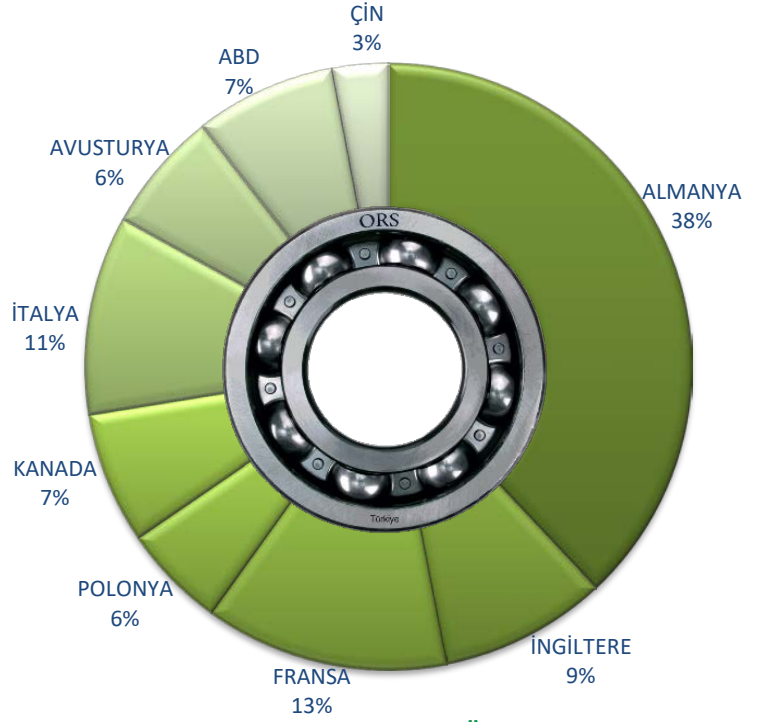
Yıllara Göre İhracat Miktarları

İhracat Ülke Dağılımı

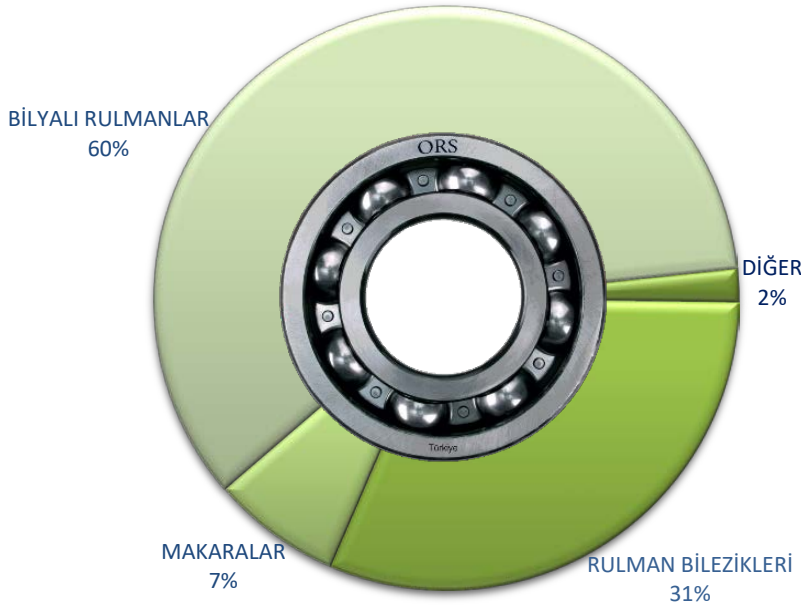
ORS mühendislik becerilerini ve kalitesini; Almanya, İngiltere, Fransa başta olmak üzere toplam 33 ülkedeki müşterileriyle paylaşmaktadır. Üretiminin %80 oranındaki kısmı bu ülkelere ihraç edilmektedir.

Dünyanın önde gelen otomobil üreticileri olan Mercedes, Audi, Volkswagen gibi Alman otomotiv devleri de ORS rulmanlarını kullanmaktadır. Alanında lider üreticilerin de tercihi haline gelen ORS rulmanları, Çin'deki pazar maliyetlerine rağmen, kuruluşunun otuzuncu yılında üretiminin %75'ini gelişmiş Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerine yapmaktadır. Bu tablo, imkân sağlandığında Türk girişimcisinin başarısını da açıkça gösteren bir sonuçtur.

Ürün Dağılımı

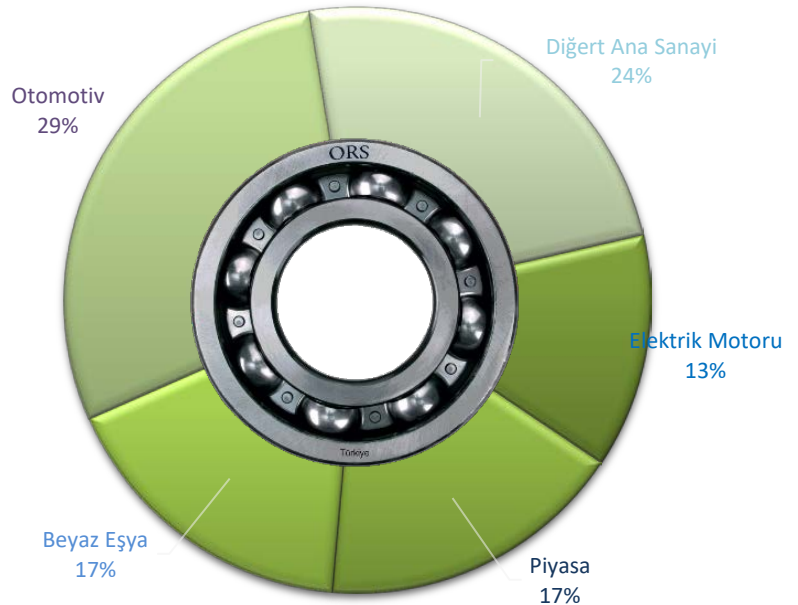
Üretimimizin %60'ını bilyalı rulmanlar, %31'ini rulman bilezikleri, %7'sini makaralar oluşturmaktadır. Genel ürün portföyümüzde ise; delik çapı 10 mm'den dış çapı 250 mm'ye kadar radyal ve açılmalı temaslı bilyalı rulmanlar, bilezikler, burçlar ve özel profilli makaralar ile delik çapı 10 mm'den dış çapı 150 mm'ye kadar olan konik masuralı ve silindirik masuralı rulmanlar, sac kafesler ve saç kapaklar bulunmaktadır.

Sektörel Dağılım

Satışlarımızın üçte biri otomotiv, üçte biri beyaz eşya ve elektrik motoru, geriye kalan kısmı ise yedek parça sektöründe gerçekleşmektedir.

Yedek parça sektörüne yapılan satışların yarısının da dolaylı olarak otomotiv sektörüne yöneldiği düşünüldüğünde, tüm satışların %50'sinin bu sektöre gerçekleştiği kabul edilebilir.

Müşterilerin; ürün kalitesinden ve süreçlerin tamamından memnuniyet duymasını önemsendiği için, tüketici memnuniyetini artırmak üzere, ürün özelinde müşteri memnuniyeti araştırmaları gerçekleştirilmektedir. Ürün ve operasyon geliştirme çalışmalarında, müşteri isteklerinin ön planda tutulmasıyla; ekonomik, emniyetli,

hızlı ve estetik bir şekilde araştırmalar sonuçlandırılmaktadır. Müşterilerimizin gönderdiği performans değerlendirmeleri dikkate alınıp, ORS ve ürünlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi sağlanmaktadır. Hep daha ileriye gitmek adına atılan bu adımlar müşterilerimiz tarafından ödüllendirilmektedir.

Kalite Ödülü-Entegre İş Ortağı Ödülü

FORD Q1 – Tercih Edilen Kalite Durumu Ödülü & Lojistik ve Kalite Hedefi Başarı Ödülü

Kalite-Güvenilirlik-Esneklik-İnovasyon-Fiyat konusunda Üstün Performans Ödülü

Yılın Tedarikçisi Ödülü

Key Supplier Recognition

Tercih Edilen Tedarikçi Ödülü

Siemens-Continental- Gnutti Ödülleri

TOPLUMSAL GELİŞİM

Eğitim ve Gelişim Süreçleri

ORS eğitim gelişim aktivitelerini tüm çalışanlar için aynı seviyeye ulaştırmak, temel gereklilikler ve ihtiyaçları karşılamak ve çalışanların görev sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için pek çok bireysel ve mesleki eğitimler gerçekleştirmektedir. Çalışanlarının kariyer hedeflerini gerçekleştirmelerine destek olmak amacıyla yıllık eğitim ve gelişim planlarını yaparken çalışanlarının her türlü ihtiyacını düşünmektedir. Çalışanların bireysel taleplerinin yanı sıra ORS’inde ihtiyaçlarını ve kanuni gereklilikleri de dikkate alınmaktadır.

Eğitimler, her yıl yapılan eğitim analizleri ve altı aylık eğitim etkinliği değerlendirme sonuçları doğrultusunda; çalışanların güçlü, gelişime açık ve zayıf yönleri dikkate alınarak planlanmaktadır.

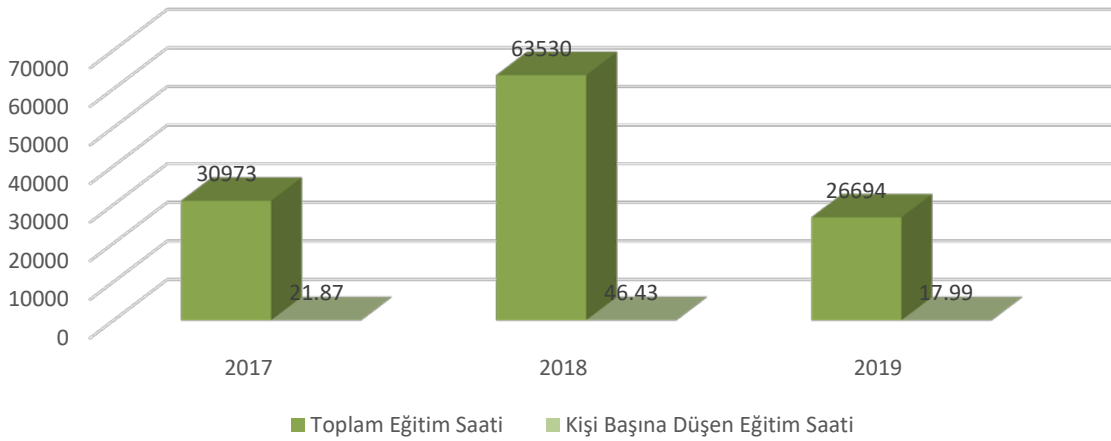
Üst yönetimden, mavi yakaya kadar her alanda çalışan eğitim ve gelişim programları ile insan kaynağının yetkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

ORS, eğitim ve gelişim sürecinin iyileştirilmesi için çalışanlarından geri bildirimler almaktadır.

Yasal/zorunlu eğitim gereklilikleri dışında stajyer öğrencilere de hem mesleki gelişimlerini hem de kişisel gelişimlerini destekleyen eğitimler sunularak, iş gücü sürdürülebilir hale getirilmektedir.

Uzman Klinik Psikolog tarafından tüm çalışanlara senelik planlanan kişisel gelişim eğitimleri verilmektedir. Bu eğitimlerin sonunda bir analiz hazırlanmakta ve üst yönetimle geribildirim toplantıları yapılmaktadır. Bu toplantılarda çalışanların kariyer haritaları için ORS’den talepleri değerlendirilmektedir.

Eğitim Analizi

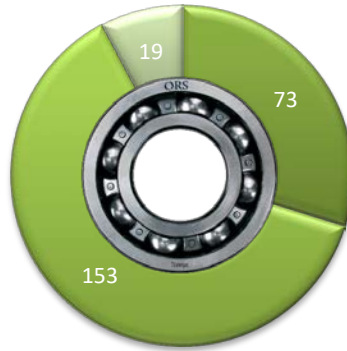
	2017	2018	2019
Toplam Eğitim Saati	30973	63530	26694
Kişi Başına Düşen Eğitim Saati	21,87	46,43	17,99

- Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerine beceri eğitimi imkânı verilmektedir.

- Üniversite öğrencilerine üniversite- sanayi iş birliği kapsamında işyeri eğitimi uygulaması ve yaz stajı imkânı verilmektedir.

2019 ORS Stajyer Sayıları

- Beceri Eğitimi Stajyerleri
- Üniversite Kısa Dönem Stajyerleri
- Üniversite Uzun Dönem Stajyerleri

ORS içi eğitim ve gelişim programları, tanımlı prosedür ve politikalarla belirlenmiş olup çalışanların yetkinlik yönetimi ve gelişimine yönelik programlar kapsamında ve çalışanların ihtiyaçlarına göre düzenlenmektedir.

ORS sektörde rekabet üstünlüğünü sürdürülebilir hale getirmek için çalışanlarının sürekli olarak hem mesleki hem de kişisel eğitimlerle desteklemektedir.

ORS, çalışanlarının eğitim ve gelişimlerini desteklemek amacıyla lisans, yüksek lisans ve doktora yapmak isteyen çalışanlarıyla öğrenim sözleşmesi imzalayarak, çalışanlarına ücretli izin hakkı sunmaktadır. 2019 yılında toplam 7 çalışmamız örgün eğitim programlarına devam ederek kariyer yollarını belirlemiştir.

Bireysel gelişim eğitimi olarak planlanan eğitimler; Birbirimizi Anlamak Eğitimi, 1012 beyaz ve mavi yaka, Liderlik Eğitimi; 260 beyaz yaka, Duygusal Zekâ Eğitimi; 304 beyaz yaka çalışana 2019 yılı içerisinde başarıyla verilmiştir.

Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği günümüzde donanımlı mühendislere olan ihtiyaç nedeniyle, mühendis olmayı hedefleyen genç öğrencilerin projelerini daha verimli hale getirebilmeleri ve kendilerini geliştirebilmeleri için projelerine destek sunar, aday mühendislerin projelerini ORS katkılarıyla yürütme fırsatı sunulmaktadır. Her sene üniversiteler ile yapılan mühendis adaylarının işyeri eğitimi protokollerle kurumsal kimliğin ve marka değerinin artırılarak, nitelikli iş gücüne ulaşılması hedeflenmektedir. Hali hazırda; ODTÜ, Gazi Üniversitesi, TOBB üniversitesi ve Çankaya Üniversitesi ile uzun dönem iş yeri eğitimi protokolleri devam etmektedir. Bu sayede üniversite-sanayi iş birliğine katkıda bulunularak nitelikli mühendislerin yetiştirilmesinde, yeni mezunların istihdamında, öğrencilerin, teorik bilgelerini pratikte uygulayabilmesinde destek olunmakta ve öğrencilere güncel teknolojiyi takip etme olanağı sağlanmaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve eşitsizliklerin azaltılması ORS Yönetiminin en büyük hedefleri arasındadır. Bu nedenle şirket içerisinde cinsiyet eşitliğini işe alımdan başlayarak tüm süreçlerinde gözetmektedir. Bunu yaparken toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesini hem çalışanlarına hem de topluma yaymayı hedeflemektedir.

İnsan hakları konusunda tüm yasal mevzuatlara ve çalışanların etik değerlerine hassasiyet gösterilmekte; cinsiyet ayrımı gözetmeksizin hayatın tüm alanlarına eşit seviyede katılımı için şirket politikalarına ve projelerine önem verilmektedir. Şirket bünyesinde çalışan Uzman Klinik Psikolog bu konuda hem çalışanlara hem de aile bireylerine eğitimler vermektedir.

Güçlü Kadın Güçlü ORS

Ekonomide ve sosyal yaşamda sürdürülebilir başarının sağlanması için kadınların, yaşamın her alanında olmaları için fırsat verilmesiyle mümkün olabileceği anlayışına sahip ORS, kadınların bilim ve teknoloji alanında

gösterdikleri gelişimi göz önünde bulundurarak, üretim ve yönetim süreçlerinin gelişmesinde etkili bir role sahip olduğunun bilincindedir ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin desteklendiği bir kurum kültürü oluşturmaya çabalar.

Bu doğrultuda kadın yöneticilerin her kademedede var olmalarını hedefler ve bu bağlamda kadın çalışanlara erkek çalışanlarla birlikte eşit haklar sunma politikasını benimsemiştir. Kadınların sektörde var olmaları tüm dünyada olduğu gibi ORS içinde önemli fırsatlar yaratmaktadır.

Şirket bünyesinde hamile ve emziren çalışanlar yasada belirtilen süreler dâhilinde çalıştırılmaktadır. Kadın çalışanlar doğum izninden döndükten sonra aynı pozisyonda iş gücüne katılım sağlamaya devam etmektedirler. ORS fırsat eşitliği ilkesini tüm çalışanlarına sunmaktadır ve tüm insan kaynakları süreçlerinde fırsat eşitliği tanınmaktadır. ORS Yönetimi çalışan anneleri desteklemektedir.

Spor

Türkiye'nin önemli tarihi değerlerinden biri olan GORDION Antik Şehri'nin, dünyaya tanıtılması ve 'Unesco Dünya Mirası Listesi'ne kabul edilmesine katkı sağlamak amacıyla Mayıs 2018 tarihinden itibaren, yerli ve yabancı 900'den fazla sporcunun katıldığı Uluslararası Gordion Yarı Maratonuna, sponsorluk yaparak ve çalışanlarının katılımcı olarak dâhil olmasını

teşvik ederek katkı sunmaktadır. ORS 2019 yılında da bu sponsorluğa devam etmiştir ve bu sponsorlukla kültürel değerlerimizin korunması hedeflenmektedir.

Ayrıca, çalışan çocuklarının profesyonel olarak ilgilendikleri spor dallarında başarılarına katkı sağlamak ve sportif faaliyetlerin yaygınlaşması için destek verilmektedir.

ORS, çalışanlarının gelişimi için yaptığı etkinliklerin yanında, ilk defa bu yıl bowling turnuvası gerçekleştirdi. Amacımız, bowling oynamanın yanı sıra, her zaman olduğu gibi, ORS çalışanları üzerinde yer edecek güzel anıları biriktirmektir.

Atık Pillerin Geri Dönüşümü

Kullanım ömrünü tamamlamış, son tüketim tarihi gelmiş veya uğramış olduğu fiziksel hasar sonucu kullanılmayacak duruma gelmiş atık pilleri doğayı korumak amacıyla fabrikamızdaki atık pil toplama kutusunda toplayarak anlaşmalı olduğumuz atık toplama firmasına teslim ediyoruz.

Sosyal Sorumluluklar

ORS kuruluşundan bu yana ekonomik kalkınmasının ve büyümesinin yanı sıra toplumsal hayatın da gelişiminde önemli bir rol üstlenmektedir. ORS ülkemizin ve halkımızın güncel ihtiyaçlarına uygun olarak sürdürülebilir bir yapıda oluşturulan sosyal sorumluluk faaliyetlerine eğitim, çevre, kültür-sanat alanlarında devam etmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen misafirler ile üniversite, meslek yüksekokulları ve meslek liselerinden gelen öğrencilere, teknik gezi yapma imkânları sağlanmaktadır.

ORS çalışanları Türk Kızılay'ına gönüllü olarak düzenli bir şekilde kan bağışlarında bulunmaktadır. Yılda iki defa bahar ve sonbaharda düzenlenen kan bağı kampanyasına çalışanlar tarafından büyük ilgi gösterilmektedir.

ORS çalışanlarının okuma alışkanlıklarını arttırabilmek için Uzman Klinik Psikoloğu tarafından yazılan ve imzalanan kitabı tüm çalışanlarına, stajyerlerine ve taşeron çalışanlarına armağan etti.

Bayramlarda ORS Yönetimi çalışanlarla bir araya gelerek bayramlarını birebir olarak kutlar. Tüm çalışanlara ve ailelerine şeker dağıtımı yapılır.

ORS, her yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde kadın çalışanlarının gücünü daha net olarak hissedebilmeleri için çeşitli organizasyonlar yapmaktadır ve Türkiye'nin en büyük ekonomileri arasında yer almasının kadınların ekonomide, siyasette ve sosyal hayatta aktif rol oynamaları gerektiğinin bilincindedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen 13'ncü Uluslararası Yumurta Toplama (Caretta Caretta) Robot Yarışması'NA ORS sponsor olmuştur.

Bu yarışmaya; Polatlı Endüstri ve Meslek Lisesi öğrencileri tarafından, sensör teknolojisi, mekanik ve yapay zekâ kullanılarak ortaya çıkarılan robotlarla katılım sağlanmıştır. Yarışmanın teması, ülkemiz sahillerinde koruma altında yaşam sürdüren caretta caretta'nın güvenli

şekilde sahile yumurta bırakmalarından esinlenerek yapılmıştır. Robot yarışmalarında, Polatlı Endüstri Meslek Lisesi robotları kendi kategorisinde birinci olmuştur.

ORS yasal gelişmeleri takip etmek, ortak sosyal sorumluluk çalışmaları yapmak, gündemi daha iyi takip edebilmek ve iş birliğini arttırmak için 2019 yılında İnsan Kaynakları Meslek Derneği'ne üye olmuştur.

QSI Doğrulama Raporu Özeti

Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş. Sera Gazı Emisyonları Özet Raporu, 2019

Genel İlkeler ve Kapsam

ORS, faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını Çevre Mevzuatı kapsamında *Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik* ve *Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ* maddelerine uygun olarak gerçekleştirir.

ORS, İ&R Tebliği Madde 17' ye göre A Kategori Tesis seviyesinde olup, faaliyet kategorisi CO₂ olarak belirlenmiştir.

Bu rapor, 2019 yılına ait tanımlanmış faaliyet olan yakıtların yanması (1b) faaliyetine göre hazırlanan Doğrulanmış Sera Gazı Emisyon Raporu'nun özetidir.

ORS 2019 yılı Sera Gazı Emisyon Raporu, 01.01.2019 tarihi itibari ile geçerli olan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmış İzleme Planı doğrultusunda hazırlanmıştır.

Sera Gazı Emisyonları ve Faaliyet Sınırları

ORS Sera Gazı Emisyonları İzleme Planı ve Emisyon Raporu'na, üretim faaliyeti için gerekli yakıtların yanması kaynaklı emisyonlar dahil edilmiştir.

Fabrika içerisinde kullanılan taşıtlar, lojistik faaliyetler kaynaklı emisyonlar ile taşıeron kapsamında olan yemekhane hizmetlerinden kaynaklanan emisyonlar dahil edilmemiştir.

Raporlama yılını kapsayan üretim için gerekli yakıtların yanması (1b) kaynaklı toplam emisyonlar 29.395 (fosil) ton CO₂ eşdeğeridir.

Belirsizlik ve Sera Gazı Emisyonları Hesabı

Sera gazı emisyonlarının hesaplanması kapsamında faaliyet verisine etki eden belirsizlik parametreleri aşağıdaki gibidir:

- Türbinmetre ölçüm belirsizliği - %0,3
- Elektronik hacim dönüştürücü sıcaklık ve basınç toplam ölçüm belirsizliği – %0,071

Belirsizlik analizi:

$$U_v = \sqrt{U_{tm}^2 + U_{ehd}^2} \sqrt{(0,003)^2 + (0,00071)^2} = \%0,31$$

Sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında CO₂ için hesaplama temelli yöntem kullanılmış olup, ilgili hesaplama faktörleri (net kalorifik değer, emisyon faktörü, yükseltgenme faktörü) Ulusal Envanter Raporu Tabloları'ndan alınarak, sera gazı emisyonları hesaplanmıştır. Sadece propana ait hesaplama faktörlerinde önemsiz kaynak akışı olduğu için, İ&R Tebliği Madde 24 (3) gereğince hesaplama faktöründe ulusal envanterde ilgili veri olmadığından LPG(karbon içeriğinin propana ihtiyatlı olarak daha yüksek olmasından dolayı) değeri uygulanmıştır. Faaliyet verisinde kademe uygulanmamıştır.

İç Denetim ve Kontrol Yöntemleri

Veri kontrolleri, raporlama yılı içerisinde yapılan iç tetkikler ve oluşturulan “Veri Yönetimi ve Kontrol Prosedürleri” ne uygun olarak yapılmıştır.

Doğrulama

Hazırlanan 2019 Sera Gazı Emisyon Raporu, mevzuat kapsamında akredite ve yeterliliği bulunan bağımsız doğrulayıcı kuruluş QSI tarafından “Tatmin Edici” kategoride doğrulanmıştır.

GRI İÇERİK İNDEKSİ

Gösterge	Açıklamalar ve Sayfa Numaraları	Verilmeyen Bilgilerin Açıklanması
GRI 101 : Temel 2016		
GRI 102 : Genel Göstergeler 2016		
Kurumsal Profil		
102-1 Kuruluşun adı	Rapor hakkında, s.3	
102-2 Birincil markalar, ürünler ve hizmetler	ORS hakkında , s.10-11	
102-3 Kuruluşun genel merkezinin bulunduğu yer	Rapor hakkında, s.3	
102-4 Kuruluşun faaliyet gösterdiği ülke sayısı ve kuruluşun belirgin faaliyetlerinin olduğu ya da raporda anlatılan sürdürülebilirlik konu başlıklarıyla ilgili olan ülkelerin adları	ORS hakkında, s.10-11	
102-5 Mülkiyetin ve kanuni yapının niteliği	ORS hakkında, s.10-11	
102-6 Hizmet verilen pazarlar	ORS hakkında, s.10-11	
102-7 Kuruluşun Ölçeği	ORS hakkında, s.10-11	
102-8 Çalışanlar ile ilgili bilgiler	Yetenek Yönetimi s.21-25	
102-9 Tedarik Zinciri	Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Yönetimi,s.52-53	
102-10 Kuruluş ve tedarik zinciriyle ilgili gerçekleşen değişiklikler	Herhangi bir belirgin değişiklik olmamıştır.	
102-11 İhtiyati yaklaşım veya ihtiyatlılık ilkesi	Risk Yönetimi,s.16	
102-12 Desteklenen Girişimler	Paydaş Yönetimi,s.19	
102-13 Üyelikler	Sektör Kuruluşları ve Sivil Toplum Kuruluşları, s.19	
Strateji		
102-14 En üst düzey karar mercii beyanı	CEO'nun Mesajı, s.7	
Etik ve Dürüstlük		
102-16 Değerler, ilkeler, standartlar ve davranış normları	Etik ve Uyum Sistemi,s.16	
Yönetişim		
102-18 Yönetişim Yapısı	Yönetim Yaklaşımı,s.16	
Paydaş Katılımı		
102-41 Toplu iş sözleşmesi anlaşmaları	Çalışan Hakları,s.22	
102-42 Paydaşların belirlenmesi ve seçilmesi	Paydaş Yönetimi,s.19	
102-43 Paydaş katılımı yaklaşımı	Paydaş Grupları ve İletişim Metotları,s.76	
102-44 Kilit konular ve kaygılar	Çalışan Bağlılığı ve Katılımı, s.26 Paydaş Grupları ve İletişim Metotları ,s.76	
Raporlama		
102-45 Konsolide bilançolara veya eşdeğer belgelere dahil edilen bütün kurumlar	ORS hakkında, s.10-11	
102-46 Rapor içeriği ve konu sınırlarının tanımlanması	Rapor Hakkında,s.s.3 Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi,s.17	
102-47 Öncelikli konuların listesi	Rapor Hakkında,s.3 Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi,s.17	
102-48 Önceki raporlara Gore yeniden düzenlenen bilgi	İlk rapor olduğu için düzeltme yok	

102-49 Raporlamadaki değişiklikler	GRI İçerik İndeksi: Değişiklik bulunmamaktadır	
102-50 Raporlama periyodu	ORS hakkında , s.10-11	
102-51 Önceki raporun tarihi	GRI İçerik İndeksi-ilk rapor	
102-52 Raporlama sıklığı	GRI İçerik İndeksi - Yıllık	
102-53 Rapor ve içeriği ile ilgili sorular için iletişim bilgileri	İletişim,s.76	
102-54 GRI Standartlarına göre seçilen uyumluluk seçeneği	GRI İçerik İndeksi: Bu rapor GRI Standartları'nın Temel seçeneği ile uyumlu olarak hazırlanmıştır.	
102-55 GRI içerik dizini	GRI İçerik İndeksi,s.68-75	
102-56 Dış güvence	ORS hakkında s.10-11	
Ekonomik Performans		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17CEO'nun Mesajı,s.7
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi,s.17
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi,s.17
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1 Yaratılan ve dağıtılan doğrudan ekonomik değer	ORS Hakkında, s.10-11,Ekonomik Performans Verileri,s.10-11
	201-2 İklim değişikliği kaynaklı finansal uygulamalar, riskler ve Fırsatlar	CEO'nun Mesajı,s.7, Risk Yönetimi, s.17İklim Değişikliğiyle Mücadele ,s.35
Çok Paydaşlı Girişimlere Önderlik Ederek Sektörün Dönüşümünü Sağlamak		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17,Sektör Kuruluşları ve Sivil Toplum Kuruluşları,s.19-21
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi,s.17
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17
Çatışma Mineralleri Yönetimi		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Çatışma Mineralleri Yönetimi, s.17
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Çatışma Mineralleri Yönetimi, s.17
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Çatışma Mineralleri Yönetimi, s.17
Hanelerin Dijital Çözüm Ortağı Olmak		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Dijitalleşme, s.49-51
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Dijitalleşme, s.49-51
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Dijitalleşme, s.49-51
Açık İnovasyon		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Açık İnovasyon, s.50
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17
	103-3 Yönetim Yaklaşımı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17

	Değerlendirmesi		
Kurumsal Yönetim, Dürüst ve Hesap verebilir Olma			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.1 7, Yönetim Yaklaşımı, s.16	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
Etik ve Şeffaflık			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Yönetim Yaklaşımı, s.16	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-1 Yolsuzlukla ilgili riskler için değerlendirilen operasyonlar	Risk Yönetimi, s. 16 GRI İçerik indeksi, ORS operasyonları yolsuzluk risklerine ilişkin olarak değerlendirilmektedir	
	205-3 Kesinleşmiş yolsuzluk vakaları ve alınan önlemler	GRI İçerik İndeksi: Raporlama döneminde önemli büyüklükte bir yolsuzluk vakası yaşanmamıştır.	
Üretimde Kaynak Verimliliği			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Sorumlu Üretim ve Tüketim, s.35, Üretimde Kaynak Verimliliği, s.38	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 301: Malzemeler 2016	301-1 Hacim ve Ağırlığa göre Kullanılan Malzemeler	Üretimde Kaynak Verimliliği, s. 38 ,Çevresel Performans Verileri, s.39	
	301-2 Kullanılan Geri dönüştürülmüş Malzemeler	Üretimde Kaynak Verimliliği, s.38	
GRI 302: Enerji 2016	302-3 Enerji yoğunluğu	2019 Sonuçları&2020 Hedefleri, s.12, Üretimde Enerji Verimliliği, s.34	
GRI 306: Atıklar 2016	306-2 Tür ve bertaraf metodu bazında atıklar	Üretimde Kaynak Verimliliği, s.36, Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Yaklaşımı, s.37, Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu, s.38	
GRI307: Çevresel Uyum 2016	307-1 Çevre yasa ve düzenlemelerine karşı uyumsuzluk durumları	Çevre Yönetimi ve İSG, s.27, Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu, s.38	
İklim Değişikliğiyle Mücadele			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, İklim değişikliği ile Mücadele, s.32, Üretimde Enerji Verimliliği, s.33	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15	
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Organizasyon içindeki enerji tüketimi	Üretimde Enerji Verimliliği, s.33-34	
	302-2 Organizasyon dışındaki enerji tüketimi	Üretimde Enerji Verimliliği, s.33-34	

	302-3 Enerji yoğunluğu	2019 Sonuçları-2020 Hedefleri, s.12	
	302-4 Enerji Tüketiminin Azaltılması	Üretimde Enerji Verimliliği, s.33-34	
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1 Doğrudan (Scope 1) sera gazı emisyonları	İklim Değişikliği ile Mücadele, s.33, Sera gazı doğrulama özeti, s.67	
	305-2 Dolaylı Enerji (Scope 2) sera gazı Emisyonları	İklim Değişikliği ile Mücadele, s.33, Sera gazı doğrulama özeti, s.67	
	305-5 Sera gazı emisyonlarının azaltılması	2019 Sonuçları -2020 Hedefleri, s.12, İklim Değişikliği ile Mücadele, s.33	
Su Riskleri ve Yönetimi			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, Su Riskleri ve Yönetimi, s.42, Üretimde Kaynak Verimliliği, s.36	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15	
GRI 303: Su 2016	303-1 Kaynağa göre su çekimi	Su Riskleri ve Yönetimi, s.42	
	303-2 Su çekiminden belirgin ölçüde etkilenen kaynaklar	Su Riskleri ve Yönetimi, s.42	
	303-3 Geri dönüştürülen ve tekrar kullanılan su	Su Riskleri ve Yönetimi, s.42	
GRI 306: Atıklar 2016	306-1 Kalite ve hedef bazında atık su deşarjı	2019 Sonuçları-2020 Hedefleri, s.12, Su Riskleri ve Yönetimi, s.42	
	306-5 Su deşarjlarından ve / veya su akışından etkilenen su kütleleri	Su Riskleri ve Yönetimi, s.42	
Enerji Verimli Çevreye Dost Ürünler			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Enerji Verimli Çevreye Dost Ürünler, s.46	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
Geri Dönüşüm			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, Üretimde Kaynak Verimliliği, s.36, Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu, s.38	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, Üretimde Kaynak Verimliliği, s.36, Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu, s.38	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, Üretimde Kaynak Verimliliği, s.36, Geri Dönüşüm/Geri Kazanım ve Kaynak Tasarrufu, s.38	
Çevresel, Sosyal ve Etik Koşulları Gözetilen Tedarik Zinciri			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Değer Zincirinde Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.51	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

	Değerlendirmesi		
GRI 308: Tedarikçilerin Çevresel Değerlendirmesi 2016	308-1 Çevresel kriterler kullanılarak taranan yeni tedarikçiler	Tedarik Zinciri, s.51	
	308-2 Tedarik zincirinde olumsuz çevresel etkiler ve alınan önlemler	Tedarik Zinciri, s.51	
GRI 414: Tedarikçilerin Sosyal Değerlendirilmesi 2016	414-1 Sosyal kriterler kullanılarak taranan yeni tedarikçiler	Tedarik Zinciri, s.51	
	414-2 Tedarik zincirinde olumsuz sosyal etkiler ve alınan önlemler	Tedarik Zinciri, s.51	
Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi; Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Çalışan Hakları, s.22	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 401: İstihdam 2016	401-3 Doğum İzni	Çalışan Hakları, s.22	
İş Sağlığı ve Güvenliği			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, İş Sağlığı ve Güvenliği, s.27	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.15, İş Sağlığı ve Güvenliği, s.27, İSG, Çevre Bilinci ve Etik Kuralları, s.31	
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2016	403-1 Yönetim-İşçi sağlık komitelerinde temsil edilen çalışan yüzdeleri	İş Sağlığı ve Güvenliği, s.27	
	403-2 Yaralanma türü ve kaza sıklık oranları, melek hastalıkları, kayıp gün ve devamsızlık ve işle bağlantılı toplam ölüm vakası sayıları	İş Sağlığı ve Güvenliği, s.29-30	
	403-3 İş kazası oranı ve meslek hastalığı riski yüksek olan çalışanlar	İş Sağlığı ve Güvenliği, s.29-30	
	403-4 Sendikalarla yapılan resmi Sözleşmeler kapsamındaki sağlık ve güvenliğe ilişkin konu başlıkları	Çalışan Hakları, s.20	
Çalışanların Gelişimi, Yetenek Yönetimi			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Yetenek Kazanımı ve Çalışan Gelişimi, s.23	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

GRI 202: Pazardaki Varlık 2016	202-1 Cinsiyet bazında standart başlangıç seviyesi ücretlerinin yerel asgari ücrete göre oranı	Çalışan Hakları, s. 22	
	202-2 Üst yönetimdeki yerel halk oranı	Sosyal Performans Verileri, GRI İçerik İndeksi: Yerellik tanımı ilgili ülke vatandaşlığı temelinde yapılmaktadır.	
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 Yeni işe alım ve çalışan sirkülasyonu	Çalışan bağlılığı ve Katılımı, s.26	
GRI 404: Eğitim 2016	404-1 Çalışan başına eğitim saati	2017 Sonuçları – 2019 Hedefleri, s.14	
	404-2 Yetenek yönetimi ve yaşam boyu öğrenim programları	Yetenek Kazanımı ve Çalışan Gelişimi ,s.23	
	404-3 Düzenli performans ve kariyer gelişimi değerlendirmesi alan çalışanların yüzdesi	GRI İçerik İndeksi: Global olarak tüm şirketlerdeki aylık ücretli çalışanlar ile performans ve kariyer gelişim görüşmeleri yapılmaktadır	

İnsan Hakları

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Çalışan Hakları, s.22	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 406: Ayrımcılık Karşıtlığı 2016	406-1 Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici önlemler	Çalışan Hakları, s.22	
GRI 408: Çocuk Emeği 2016	408-1 Çocuk işçi çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Tedarik Zinciri, s.51	
GRI 409: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma 2016	409-1 Zorla ve zorunlu çalıştırma bakımından belirgin risk barındıran operasyon ve tedarikçiler	Tedarik Zinciri, s.51	
GRI 410: Güvenlik Uygulamaları 2016	410-1 İnsan hakları politikaları veya prosedürleri konusunda eğitilmiş güvenlik personeli	GRI İçerik İndeksi: operasyonlarında görev alan tüm güvenlik personeli kişi haklarını da kapsayan mesleki prosedürler ve yasal zorunluluklar ile ilgili konularda eğitim almaktadırlar	
GRI 412: İnsan Hakları Değerlendirmesi 2016	412-2 İnsan hakları politikaları veya prosedürleri konusundaki çalışan eğitimi	Etik ve Uyum Sistemi, s.16	

Müşteri Memnuniyeti

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Müşteri Deneyimi, s.58	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

GRI 417: Pazarlama ve Etiketleme 2016	417-2 Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketlemeyle ilgili uygunsuzluk vakaları	GRI İçerik İndeksi: operasyonları dahilinde üretimi gerçekleştirilen ürünlerin tamamında bilgi ve etiketleme prosedürlerine ilişkin uluslararası ve yerel tüm yasal düzenlemelere riayet edilmektedir.	
	417-3 Pazarlama iletişimi ile ilgili uygunsuzluk vakaları	GRI İçerik İndeksi: Raporlama döneminde ürün ve hizmet bilgileri ile etiketlemeyle ilgili yönetmeliklere uyumsuzluk vakası gerçekleşmemiştir.	

Ürün Kalitesi ve Güvenliği

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, s.18-19; Sürdürülebilirlik Yönetimi	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 416: Tüketici Sağlığı ve Emniyeti 2016	416-1 Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve emniyet açısından değerlendirilmesi	GRI İçerik İndeksi: operasyonları dahilinde üretimi gerçekleştirilen ürünlerin tamamında sağlık ve güvenlik etkilerine ilişkin uluslararası ve yerel tüm yasal düzenlemelere riayet edilmektedir.	
	416-2 Ürün ve hizmetlerin sağlık ve emniyet etkilerine yönelik yasalara uyumsuzluk vakaları	GRI İçerik İndeksi: Raporlama döneminde ürünlerin sağlık ve güvenlik etkilerine ilişkin düzenlemelere uyumsuzluk vakası yaşanmamıştır	
GRI 419: Sosyo-ekonomik Uyum 2016	419-1 Sosyal ve ekonomik alandaki yasalara ve düzenlemelere uyumsuzluk vakaları	GRI İçerik İndeksi: Raporlama döneminde sosyal ve ekonomik alanlardaki yasa ve düzenlemelere uyulmaması sebebiyle ödenen önemli bir ceza bulunmamaktadır	

Gıda İsrafı

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Sorumlu Tüketim ve Üretim, s.52	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

Dezavantajlı gruplara yönelik ürün ve hizmetler

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Yeni İş Alanları , s.49	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

Lojistik ve operasyonel verimlilik

GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Tedarik Zinciri, s.51	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
Tüketici Deneyimi			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17Müşteri Deneyimi, s.58	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
Sağlıklı Yaşam			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Önceliklerinin Belirlenmesi, Sürdürülebilirlik Yönetimi,s.17 Yeni İş Alanları, s.49	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
GRI 418: Müşteri Gizliliği	418-1 Müşteri gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili önemli şikayetler	GRI İçerik İndeksi: Raporlama döneminde müşteri bilgi gizliliğinin ihlaline ilişkin olarak alınan bir şikayet bulunmamaktadır	
Ortak Değer Yaratıcı Toplumsal Yatırım Programları			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17, Toplumsal Gelişimi, s.62	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
Paydaş Diyalogu			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1 Öncelikli Konunun Açıklaması ve Bağlayıcılığı	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17 Paydaş Yönetimi	
	103-2 Yönetim Yaklaşımı ve Bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	
	103-3 Yönetim Yaklaşımı Değerlendirmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, s.17	

İLETİŞİM

GENEL MERKEZ

Mustafa Kemal Mah., Dumlupınar Bulv. No:294
06530 Çankaya, Ankara/Türkiye

FABRİKA

İstiklal Mahallesi Hacı Bayram Veli
Bulvarı No:76/A, Polatlı, Ankara/ Türkiye

İSTANBUL

Safa Mah. Atatürk Caddesi No:385
Yenidoğan/Sancaktepe 34791 İstanbul / Türkiye

İZMİR

7093/3 Sokak No:6 Pınarbaşı
35060 İzmir - TURKEY

ORS BEARINGS USA

14230 Lochridge Boulevard, Suites F-H,
Covington GA 30014 - USA

www.ors.com.tr